

UCHWAŁA NR 88/255/20
ZARZĄDU POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO

z dnia 19 marca 2020 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze w roku 2019 wraz z zestawieniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2020

Na podstawie art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.) Zarząd Powiatu Jeleniogórskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Zarząd Powiatu Jeleniogórskiego przyjmuje sprawozdanie Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze w roku 2019 wraz z zestawieniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2020.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Powiatu Jeleniogórskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Starosta Jeleniogórski

Krzysztof Wiśniewski

Wicestarosta Jeleniogórski

Jarosław Kotliński

Członek Zarządu Powiatu

Artur Smolarek

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY
RODZINIE W JELENIEJ GÓRZE W ROKU 2019

WRAZ

Z ZESTAWIENIEM POTRZEB
W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA ROK 2020

SPIS TREŚCI

strona

WSTĘP	3
I. Budżet	6
II. Zadania inwestycyjne, remonty.....	10
III. Realizacja zadań	11
1. Rodzinna piecza zastępcza	11
1.1. Świadczenia dla rodzin zastępczych	11
1.2. Efekty pracy w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej	16
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	18
3. Domy Pomocy Społecznej.....	21
4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.....	23
IV. Ośrodek Interwencji Kryzysowej.....	28
V. Informacja z realizacji w roku 2019 „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015 – 2020”	28
VI. Informacja z realizacji w roku 2019 „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015 – 2020”	44
VII. Informacja z realizacji w roku 2019 „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020”	49
VIII. Informacja z realizacji w roku 2019 „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020”	55
IX. Informacja z realizacji w roku 2019 „Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2017 - 2020”	58
ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2020	61

W S T Ę P

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze jest samodzielną jednostką organizacyjną Powiatu Jeleniogórskiego. Prowadzi własną obsługę finansowo – księgową, kadrową i pełną obsługę rachunku bankowego dla środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Z upoważnienia Starosty, prowadzone są również sprawy kadrowe kierowników jednostek pomocy społecznej (domów pomocy społecznej oraz domu dziecka). Od roku 2012 Centrum realizuje zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, a pod koniec 2017 roku w jego strukturach uruchomiono również Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Obszarem działania jest Powiat Jeleniogórski. Podstawą realizacji zadań były w szczególności następujące akty prawne:

- ⇒ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.)
- ⇒ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.)
- ⇒ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1172 z późn. zm.)
- ⇒ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz. 218)
- ⇒ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2019 r. poz. 1598)
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. 2012 r. poz. 954)
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. 2012 r. poz. 964 z późn. zm.)
- ⇒ Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P.2018 r. poz.326)
- ⇒ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. 2018 r. poz.1061 z późn. zm.)

Realizowano zadania określone w:

- Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020,
- Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015-2020,
- Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020,
- Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020,
- Powiatowym Programie Profilaktycznym w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2017 - 2020”.

Wydano łącznie 346 (2018 r. – 216) decyzji administracyjnych dotyczących pomocy społecznej i pieczy zastępczej, a z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych – 702 (2018 r. - 691) informacji o rozpatrzeniu wniosku.

W związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznano 414 (2018 r. - 449) dofinansowań osobom fizycznym oraz na realizację jedenastu cyklicznych imprez - 9 podmiotom prawnym, głównie organizacjom pozarządowym skupiającym osoby niepełnosprawne lub działających na ich rzecz (8 podmiotów – 10 imprez w roku 2018). W imprezach wzięło udział 529 (2018 r. - 594) niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Na zadania rehabilitacji społecznej dysponowano kwotą 527 564 zł (2018 r. - 461 493 zł), tj. o ok. 16% wyższą niż w roku poprzednim.

Trzydziestu niepełnosprawnych mieszkańców powiatu uczestniczyło w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach. Koszty jego działalności są finansowane głównie ze środków PFRON (90%) oraz powiatu (10%). W roku 2019 na działalność Warsztatu przeznaczono łącznie kwotę 603 200 zł (2018 r. - 559 200 zł), z czego 542 880 zł stanowiło dofinansowanie PFRON, 60 320 zł dofinansowała powiat. Powiat dofinansował także osiemnastu niepełnosprawnym mieszkańcom udział w zajęciach dwóch Warsztatów Terapii Zajęciowej w Jeleniej Górze. Na dofinansowanie zadania przeznaczono

36.979,53 zł (2018 r - 19 osób - 31 845,27 zł).

Uzupełnieniem zadań finansowanych ze środków PFRON jest realizacja programu pn. „Aktywny Samorząd”. W roku 2019 pozytywnie rozpatrzono 39 wniosków i zawarto umowy na kwotę 176 692 zł (2018 r. - 31 wniosków, umowy na kwotę 157 954 zł). W ramach programu niepełnosprawni mieszkańcy powiatu mogli ubiegać się o dofinansowanie do opłaty za opiekę nad dzieckiem (żłobek, przedszkole), oprzyrządowania samochodu, prawa jazdy kat. B, zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, szkolenia z obsługi sprzętu elektronicznego, zakupu nowoczesnej protezy kończyny, pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym oraz pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Do końca 2019 roku na realizację programu wydatkowano kwotę 134.035,86 zł (2018 r. - 81 232 zł). Program jest realizowany do połowy kwietnia 2020 r.

Funkcjonujący w ramach i strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze Ośrodek Interwencji Kryzysowej świadczył bezpłatną pomoc ofiarom przemocy w rodzinie lub innej sytuacji kryzysowej, w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego. W roku 2019 z pomocy Ośrodka skorzystało 69 osób. Odkonano się 108 spotkań.

Dzięki porozumieniu zawartemu w roku 2018 z Powiatem Lubańskim kobiety w ciąży, kobiety z dziećmi oraz inne osoby sprawujące opiekę nad dziećmi pochodzące z powiatu jeleniogórskiego, które znajdują się w kryzysie (w tym także w związku z przemocą domową) korzystają ze specjalistycznego wsparcia oraz pomocy w postaci schronienia w Ośrodku Wsparcia w Pobiednej. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystały trzy matki z dziećmi (piątka dzieci).

W roku 2019 Powiat Jeleniogórski powierzył Powiatowi Lubańskim wykonanie zadania polegającego na pozostawianiu w gotowości do zapewnienia schronienia mieszkańcom z terenu powiatu jeleniogórskiego, znajdujących się w stanie kryzysu, świadczeniu usług w zakresie interwencji kryzysowej. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystały cztery osoby.

W roku 2019 pozyskano dodatkowe środki finansowe w łącznej wysokości 1 144 651 zł (2018 r. - 988 553 zł), z tego :

- o dofinansowanie wynagrodzeń dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ramach realizacji programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”- 59 079 zł (2018 r. - 65 813 zł)
- o dofinansowanie bieżącej działalności oraz remontów w domach pomocy społecznej- 1 056 629 zł (2018 r. - 889 618 zł)
- o finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w rodzinach zastępczych - 12 624 zł (2018 r. - 12 364 zł)
- o wypłata dodatku do wynagrodzenia w wys. 250 zł miesięcznie na etat dla pracowników socjalnych domów pomocy społecznej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, realizujących pracę socjalną w środowisku - 16 319 zł (2018 r. - 20 758 zł)

Realizowano zadanie dotyczące wypłaty dodatku wychowawczego dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. W ubiegłym roku dodatek wychowawczy skierowano do 128 dzieci (2018 r. – 123 dzieci). Na realizację zadania przeznaczono kwotę 652 653,63 zł (2018 r. - 625 567,07 zł).

Nowym zadaniem, realizowanym przez Centrum od lipca 2019 roku, była wypłata dodatku wychowawczego w ramach rządowego programu dotyczącego pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tzw. Program 500+. Dodatek wychowawczy – w wysokości 500 zł miesięcznie – otrzymało każde dziecko przebywające w placówce opiekuńczo - wychowawczej, do ukończenia przez nie 18 roku życia. Pomocą objęto 51 dzieci. Koszt zadania wyniósł 147 609,00 zł.

Kontynuowano realizację rządowego programu „Dobry start”. To 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny, wypłacanego bez względu na dochód. Z programu skorzystało łącznie 138 dzieci, w tym 91 dzieci z rodzin zastępczych i 41 z placówek opiekuńczo-wychowawczych w powiecie, a także 2 pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę. Wydano

2 decyzje odmawiające przyznania świadczenia dobry start. Na realizację świadczeń przeznaczono ogółem kwotę 42 779 zł, z tego 27 300 zł w rodzinach zastępczych.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły żadne zakłócenia w realizacji świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych. W powiecie funkcjonowało 128 rodzin zastępczych, w których przebywało 162 dzieci (2018 r. - 126 RZ, 157 dzieci). Poza powiatem funkcjonowały 23 rodziny, w których przebywało 25 dzieci z powiatu jeleniogórskiego i jest to wzrost w stosunku do roku poprzedniego (2018 r. – 21 RZ z 23 dzieci).

Wszystkie postanowienia sądu dotyczące umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej realizowane były na bieżąco poprzez umieszczenie w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej. W roku 2019 w Domu dla Dzieci w Przesiece przebywało 17-oro dzieci (liczba miejsc -14), a w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie 36 dzieci (liczba miejsc – 30). Ustabilizowała się sytuacja w obszarze umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. I chociaż w 2019 r. w placówkach umieszczono mniej dzieci niż w roku poprzednim (2017 r. – 15, 2018 r. – 20), to i tak brak miejsc w placówkach powiatowych wymusił umieszczanie w placówkach poza powiatem 7 –oro dzieci, w których koszt utrzymania był znacznie wyższy. W wielu, miesięczny koszt utrzymania dziecka przekraczał cztery tysiące złotych w placówce w Lubinie pięć tysięcy złotych. Najniższym kosztem utrzymania wyróżniły się placówki na terenie naszego powiatu (DD Szklarska Poręba – 3 010,73 zł , DD Przesieka – 3 390,63 zł).

W ramach realizowanych zadań współpracowano z organami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Prowadzono stronę internetową pcpr.jgora.pl, na której zamieszczano aktualności i informacje dotyczące zadań realizowanych przez Centrum, informacje dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej funkcjonujących w powiecie jeleniogórskim.

I. BUDŻET

Budżet działu 852 - pomoc społeczna, działu 855 - rodzina oraz działu 853 - pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, w zakresie zadań realizowanych i nadzorowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, na 2019 rok wynosił po zmianach **24 996 849 zł**, w tym środki unijne 1.772.603,39 zł (2018 r. – 22 500 750 zł, 2017 r. -19.164.736 zł) , z tego przeznaczono na:

Lp.	Rozdz.	Zadanie	Kwota (w zł)	
			rok 2018	rok 2019
1	85202	działalność domów pomocy społecznej, w tym projekt unijny	16 325 565 1 048 695	18 463 782 1 772 603
2	85156	składki na ubezpieczenie społeczne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	0	33 089
3	85508	świadczenia dla rodzin zastępczych, w tym dodatek wychowawczy z kosztami obsługi	2 712 765 625 567	2 897 071 652 654
4	85504	świadczenie „Dobry start” w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych wraz z kosztami obsługi	42 776	42 779
5	85510	placówki opiekuńczo-wychowawcze (w tym utrzymanie Domu Dziecka, usamodzielnienia oraz kontynuacja nauki, koszty utrzymania dzieci przebywających w placówkach na terenie innych powiatów oraz w Domu dla Dzieci Nadzieja prowadzonym na zlecenie powiatu) w tym dodatek wychowawczy wraz z kosztami obsługi	2 410 435	2 575 882 147 609
6	85218	utrzymanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (w tym koszty utrzymania Ośrodka Interwencji Kryzysowej)	909 294	873 017
7	85595	zakł. fundusz świadczeń socjal. nauczycieli emerytów	6 750	7 000
8	85311	dofinansowanie kosztów uczestnictwa niepełnosprawnych mieszkańców powiatu w warsztatach terapii zajęciowej działających na terenie Jeleniej Góry oraz w Kowarach	93 165	97 299
9	85395	wypłata świadczeń dla posiadaczy Karty Polaka	0	6 930
OGÓŁEM			22 500 750	24 996 849

Ponadto, dysponowano środkami z funduszy celowych:

- o z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na łączną kwotę 1 100 444 zł (2018 r. – 1 059 373 zł)
- o z programu PFRON p.n. „Aktywny Samorząd” na łączną kwotę 193 473 zł (2018 r. – 166 741 zł).

Plan i wykonanie środków budżetowych oraz wykorzystanie środków funduszu celowego przedstawiono w tabelach na końcu rozdziału.

Najistotniejsze zmiany w budżecie działu 852 - pomoc społeczna i działu 855 -rodzina w ciągu roku to:
zwiększenie środków z dotacji celowych na:

Zadanie	Rok 2018 (zł)	Rok 2019 (zł)
dofinansowanie bieżącej działalności oraz remontów w dps (środki z budżetu Wojewody i rezerwy celowej)	889 618	1 056 629
wypłatę dodatku wychowawczego dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych wraz z kosztami obsługi (środki z rezerwy celowej)	625 567	652 654
wypłatę dodatku wychowawczego dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wraz z kosztami obsługi (środki z rezerwy celowej)	0	147 609
finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w rodzinach zastępczych (środki z rezerwy celowej)	12 364	12 624

dofinansowanie wynagrodzeń dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ramach realizacji programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018” (środki z rezerwy celowej)	65 813	59 079
wypłatę dodatku do wynagrodzenia w wys. 250 zł miesięcznie na etat dla pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku w 2018 r. (środki z rezerwy celowej)	20 758	16 319
wypłatę świadczenia „Dobry start” w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych wraz z kosztami obsługi – (środki dotacji celowej)	42 776	42 779

Na utrzymanie domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Jeleniogórskiego wydatkowano łącznie kwotę 18 463 782 zł (2018 r. - 16 325 565 zł), z tego:

- o działalność powiatowych domów pomocy społecznej - 17 013 142 zł
- o dotacja dla Domu w Szklarskiej Porębie prowadzonego przez Zgromadzenie Zakonne - 1 450 640 zł

Struktura wydatków w powiatowych domach pomocy społecznej przedstawia się następująco:

	Wydatki Ogółem		Wydatki bieżące (bez inwestycyjnych i remontów)	
	2018	2019	2018	2019
wydatki płacowe oraz pochodne	64,1 %	69,0 %	73 %	76 %
pozostałe wydatki bieżące	25,0 %	26,0 %	27 %	24 %
wydatki inwestycyjne	10,9 %	5,0 %		

W strukturze wydatków rzeczowych największy udział stanowiły:

	Rok 2018	Rok 2019
zakupy materiałów, wyposażenia, opału, paliwa, odzieży, obuwia, pościeli, art. gospodarcze, środki czystości, itp.	28,9%	24,0%
środki żywności	24,5%	26,0%
energia	14,4%	16,0%
usługi remontowe	5,4%	17,0%
usługi pozostałe (np. pralnicze, pocztowe, abonamenty, przeglądy techniczne samochodów, urządzeń i instalacji, wywóz nieczystości, ścieki itp.)	15,3%	14,0%
inne (np. podatki, ubezpieczenia, szkolenia, delegacje itp.)	11,5%	3,0%

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania mieszkańca (bez wydatków inwestycyjnych) wyniósł 3 933,34 zł (2018 r. - 3 536,89 zł). W poszczególnych domach koszt ten wynosił:

- o DPS Janowice 4.180,25 zł
- o DPS Miłków 3.996,04 zł
- o DPS Kowary 3.866,52 zł
- o DPS Sosnówka 3.653,90 zł
- o DPS Szklarska Poręba 3.970,00 zł

W 2019 roku średnia miesięczna kwota dotacji wojewódzkiej na 1 mieszkańca wynosiła 2.811,99 zł (2018 r. - 2.643,38 zł), jednak w ciągu roku otrzymano zwiększenia na dofinansowanie bieżącej działalności domów.

Średnia miesięczna stawka żywieniowa na 1 dzień w poszczególnych domach wynosiła:

	<u>Rok 2019</u>	<u>Rok 2018</u>
o DPS Janowice	7,98 zł	8,02 zł
o DPS Miłków	9,21 zł	8,07 zł

o DPS Kowary	8,34 zł	7,38 zł
o DPS Sosnówka	8,50 zł	8,00 zł
o DPS Szklarska Poręba	11,00 zł	11,00 zł

W domach pomocy społecznej na 31.12.2019 r. zatrudnionych było 258 osób na 250,05 etatach (2018 r. – 259 osób na 247,70 etatach), w tym:

- w domach powiatowych 212,05 etatów
- w domu Zgromadzenia Zakonnego 38,0 etatów (2018 r. - 38,0 etatów)

Na terenie naszego powiatu funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- o Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie
- o Dom dla Dzieci NADZIEJA w Przesiece, prowadzony na zlecenie powiatu przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” z siedzibą w Jeleniej Górze.

Na działalność Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie wydatkowano kwotę 1 294 963 zł (2018 r. – 1 194 078 zł) oraz na:

- koszty utrzymania dzieci w Domu dla Dzieci w Przesiece – 641 583 zł (2018 r. - 591 350 zł)
- usamodzielnienia i kontynuację nauki osób opuszczających placówki – 107 591 zł (2018 r. - 91 553 zł)
- koszty utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych na terenie innych powiatów – 384 136 zł (2018 r. 533 454 zł)

Struktura wydatków w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie przedstawia się następująco:

- wydatki płacowe oraz pochodne - 68 % (2018 r. - 63%)
- pozostałe wydatki bieżące - 30 % (2018 r. - 37%)
- wydatki inwestycyjne - 2 % (2018 r. - 0%)

W strukturze wydatków rzeczowych największy udział stanowiły:

	Rok 2018	Rok 2019
usługi pozostałe (np. wyżywienie – catering, wyżywienie i pobyty w MOS, MOW, internatach, dojazdy do szkół, wycieczki, przeglądy itp.)	64,30%	70,00%
energia	8,90%	11,00%
zakupy materiałów, wyposażenia, paliwa, odzieży, obuwia, art. gospod., śr. czystości, podręczników, przyborów szkolnych itp.	16,90%	12,00%
usługi remontowe	4,40%	4,00%
inne (np. podatki, szkolenia, delegacje, ubezpieczenia itp.)	5,50%	1,00%

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania dziecka w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie wyniósł 3 501,40 zł (2018 r. - 3.320,73 zł), a dzienny koszt wyżywienia (usługa cateringowa) wynosił 20,95 zł (2018 r. - 19,50 zł). Na 31.12.2019 r. zatrudnienie w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie wynosiło 16,25 etatów – 19 osób (2018 r. – 16,25 etatów, 18 osób).

Na prowadzenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze poniesiono wydatki w łącznej wysokości 873 017 zł, tj. 99,9% planu. Plan ustalony na początku roku zakładał wydatki w wysokości 848 380 zł. Ostatecznie, po zmianach, na koniec roku wynosił 876 759 zł.

Plan i wykonanie środków budżetowych

ŚRODKI BUDŻETOWE (w złotych)					
lp.	Rozdział	Plan wydatków wg układu wykonaw. budżet. na 2019 rok	Plan wydatków po zmianach na 2019 rok	Wykonanie za 2019 rok	% wykonania
1	Rozdz. 85156 Składki na ubezpieczenie społeczne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	31 000	33 257	33 089	99%
2	Rozdz. 85202 Domy Pomocy Społecznej	16 847 965	18 600 652	18 463 782	99 %
3	Rozdz. 85218 Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	848 380	876 759	873 017	99%
	OGÓŁEM DZIAŁ 852 - POMOC SPOŁECZNA	17 727 345	19 510 668	19 369 888	99%
1	Rozdz. 85508 Rodziny Zastępcze	2 720 970	2 953 173	2 897 071	99%
2	Rozdz. 85510 Działalność Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych	2 387 706	2 594 213	2 575 882	99%
3	Rozdz. 85504 Wspieranie rodziny	31 000	52 700	42 779	81%
4	Rozdz. 85595 Pozostała działalność	7 000	7 000	7 000	100%
	OGÓŁEM DZIAŁ 855 - RODZINA	5 146 676	5 607 086	5 522 732	98%
1	Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Rozdział 85311 – Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	97 299	97 299	97 299	100%
2	Rozdział 85395 – Pozostała działalność	6 930	6 930	6 930	100%
	OGÓŁEM DZIAŁ 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	104 229	104 229	104 229	100%
	OGÓŁEM (dz. 852, 855 i 853)	22 978 250	25 221 983	24 996 849	99%

Wykorzystanie środków funduszu celowego

FUNDUSZE CELOWE (w złotych)				
lp.	Wyszczególnienie	Środki otrzymane w 2019 roku	Wykorzystanie za 2019 rok	% Wykonania
1	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	1 100 444	1 100 444	100%
2	Program pilotażowy PFRON* „Aktywny Samorząd”	193 473,40	134 035,86	69%

*Realizacja programu „Aktywny Samorząd” przedłużona do 15.04.2020 r.

II. ZADANIA INWESTYCYJNE, REMONTY

ZADANIA INWESTYCYJNE

W roku 2019 w Domach Pomocy Społecznej dokonano zakupów inwestycyjnych na kwotę **2.717.982,70 zł** (2018 r. - 1 760 180,78 zł), z tego:

DPS Miłków

- o 2.449.093,57 zł (w tym dofinansowanie ze środków unijnych – 1.772.603,39 zł oraz wkład własny w kwocie – 676.490,18 zł): termomodernizacja budynków, sieci ciepłej i ciepłej wody użytkowej oraz modernizacja kotłowni DPS „Junior” z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii;

DPS Janowice Wielkie

- 268 889,13 zł (w tym dofinansowanie z UMWD we Wrocławiu – 118.800 zł oraz wkład własny w kwocie – 138.960,09 zł): przebudowa budynku nr 1 (pałacowego) w Domu Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich polegająca na montażu windy osobowej oraz zakup zmywarki (11.129,04 zł);

REMONTY

W roku 2019 na usługi remontowe wydatkowano łącznie 581 408,78 zł (2018 r. - 218 497,10 zł), z tego domy pomocy społecznej wydatkowały kwotę 325 526,08 zł (w tym 242.425,00 zł z dotacji celowej na dofinansowanie remontów w domach pomocy społecznej), a Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie – 13 457,70 zł (2018 r. - 18 778,30 zł). W ramach tych środków wykonano szereg prac remontowych, naprawczych i konserwacyjnych pozwalających utrzymać w odpowiednim stanie technicznym obiekty i urządzenia. Zakres wykonanych prac:

Dom Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich	Konserwacja pralni, konserwacja dźwigu osobowego, hydrantów, gaśnic, instalacji oddymiania, kotłowni, naprawa drobnego sprzętu, remont klatki schodowej, wymiana trzech drzwi ognioodpornych, wymiana kostki brukowej na części dziedzińca, wymiana stolarki drzwiowej, wykładzin obiektowych PCV wraz z wylewką, komina wentylacyjnego z szybu windowego, oświetlenia ewakuacyjnego, pralnicowirówki sztywnomocowanej, naprawa samochodu.
Dom Pomocy Społecznej w Miłkowie	Konserwacja urządzeń elektrycznych, kotłowni olejowej, centrali telefonicznej, instalacji PP, dźwigów towarowych, kominów, remont sprzętu AGD, samochodu, remont kotłowni olejowej w Pawilonie 1, malowanie pomieszczeń stołówki wraz z robotami budowlanymi, remont instalacji wodociągowej oraz instalacji kranów oszczędzających wodę, remont hydroforni głównej, wymiana okien PCV (26 okien w pokojach).
Dom Pomocy Społecznej w Kowarach	Bieżące prace naprawcze - naprawa sprzętu AGD, naprawa odśnieżarki, naprawa samochodu Fiat, naprawa kotłowni w budynku DPS, naprawa dźwigu – windy dla osób niepełnosprawnych, naprawa monitoringu, remont łazienki, remont windy w budynku głównym.

Dom Pomocy Społecznej w Sosnowce	Przegląd i konserwacje kominów, konserwacja dźwigu, konserwacja hydrantów i gaśnic, remont kotłowni, naprawa pieca gazowego co i ciepłej wody w budynku Zameczek, naprawa platformy osobowej dla osób niepełnosprawnych, remont korytarza i pomieszczeń, naprawa urządzeń i sprzętu, remont korytarza I i II kondygnacji w budynku Zameczek, remont samochodu.
Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie	Naprawa zmywarki, pralki, remont studzienki kanalizacyjnej, podłączenie kabla zasilania elektrozaworu, remont i malowanie 4 pokoi wychowanków oraz świetlicy, naprawa pieca gazowego, naprawa kserokopiarki, wymiana tarcz i klocków hamulcowych w samochodzie.

III. REALIZACJA ZADAŃ

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania jej przez rodziców. Piecza zastępcza ma charakter okresowy, a jej celem jest wsparcie rodziny do czasu wyeliminowania dysfunkcji uniemożliwiającej opiekę i wychowanie dziecka. Piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu.

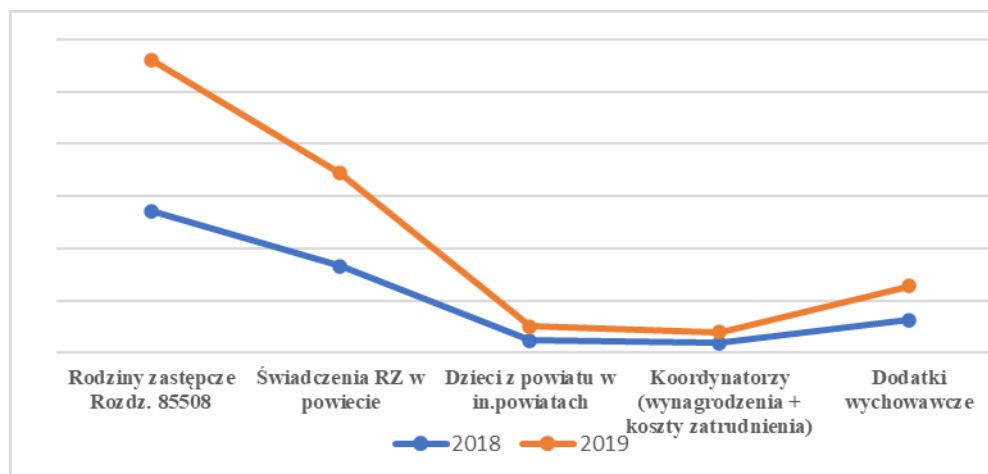
1.1. ŚWIADCZENIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH

Organizowanie opieki oraz udzielanie pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych jest zadaniem powiatu. Zadanie to realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze, które swoim zasięgiem działania obejmuje: miasta - Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarska Poręba oraz gminy - Mysłakowice, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Podgórzyn i Stara Kamienica.

W roku 2019 nie wystąpiły żadne zakłócenia w realizacji świadczeń pieniężnych dla funkcjonujących rodzin zastępczych. Na realizację zadań w rozdz. 85508 – Rodziny zastępcze wydatkowano łącznie 2 897 071 zł (2018 r. – 2 712 765 zł), w tym:

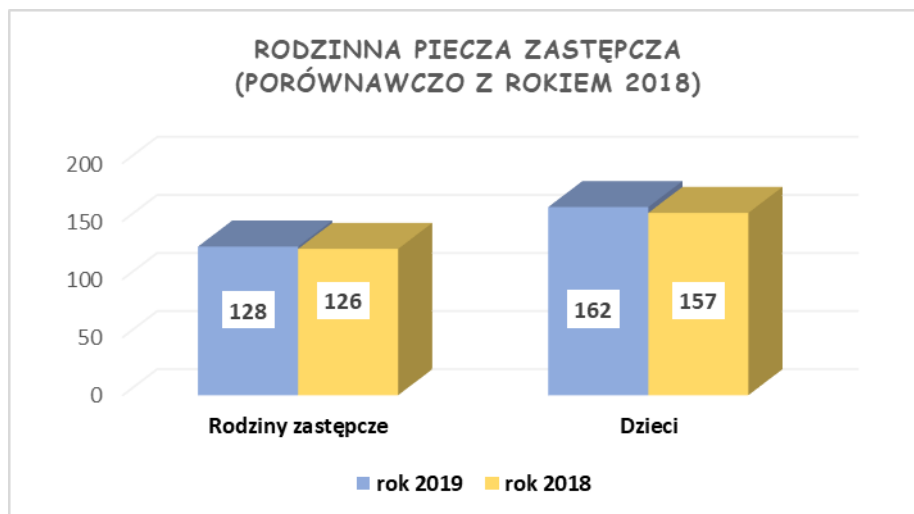
1)	1 769 785	świadczenia dla rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie jeleniogórskim
2)	273 810	wydatki na dzieci z powiatu w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów
3)	196 334	} wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wraz z pochodnymi
pozostałe wydatki dot. zatrudnienia koordynatorów
4)	4 488	
5)	652 654	
		dodatki wychowawcze

Realizację zadań porównawczo z rokiem 2018 ilustruje wykres:

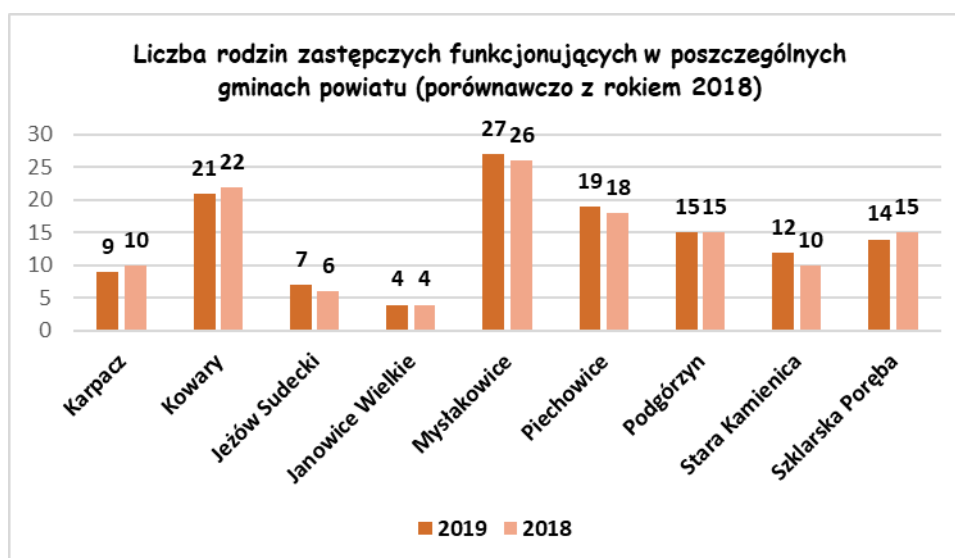
Źródło: dane PCPR

W roku 2019 w powiecie funkcjonowało 128 rodzin zastępczych, w których przebywało 162 dzieci i w porównaniu z rokiem poprzednim liczba ta nieznacznie wzrosła (2018 r. – 126 RZ, 157 dzieci). Poza powiatem funkcjonowały 23 rodziny, w których przebywało 25 dzieci z powiatu jeleniogórskiego i jest to wzrost w stosunku do roku poprzedniego (2018 r. – 21 RZ z 23 dzieci).

Źródło: dane PCPR

Poniższy wykres ilustruje liczbę funkcjonujących w powiecie rodzin zastępczych, porównawczo z rokiem 2018, z podziałem na poszczególne gminy powiatu.

Źródło: dane PCPR

W tabeli przedstawiono poziom i strukturę wydatków (bez kosztów dot. dodatku wychowawczego, koordynatorów i szkoleń kandydatów), porównawczo z rokiem 2018.

Lp	Formy pomocy	Budżet		Liczba rodzin		Liczba dzieci	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
1	2	3	4	5	6	7	8
1	pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania (w tym dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka)	1 361 788	1 427 527	126	128	157	162
2	jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjętego dziecka	7 000	18 100	3	5	6	15
3	jednorazowe świadczenie na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	1 000	-	1	-	1	-

4	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	2 500	3 500	1	2	3	6
5	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	11 172	14 348	1	1	4	4
6	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	1 800	3 000	2	4	6	10
7	pomoc pieniężna związana z usamodzielnieniem wychowanków rodzin	15 066	3 470	3	1	3	1
8	pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	67 611	75 150	14	16	14	16
9	pomoc pieniężna na zagospodarowanie	-	-	-	-	-	-
10	wynagrodzenie osoby pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	45 481	56 648	2	2	8	9
11	wynagrodzenie osoby pełniącej funkcję zawodowej rodziny zastępczej	142 663	168 042	5	5	14	20
12	wynagrodzenie osoby pełniącej funkcję rodziny pomocowej	542	-	1	-	1	-
13	<i>ogółem – świadczenia dla rodzin funkcjonujących w powiecie jeleniogórskim</i>	1 656 624	1 769 785				
14	dzieci z powiatu jeleniogórskiego umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	233 533	273 810	21	23	23	25
15	ogółem	1 890 157	2 043 595	147*	151	180*	187

*wiersz 1 + wiersz 14

W powiecie funkcjonują rodziny zastępcze spokrewnione (dziadkowie i rodzeństwo dziecka), niezawodowe (pozostałe osoby, nie otrzymują wynagrodzenia) i zawodowe, w tym o charakterze pogotowia rodzinnego (niespokrewniona, otrzymuje wynagrodzenie) rodziny zastępcze. Spośród 128 rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie jeleniogórskim najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem (91 - 71,1 %), następnie niezawodowe (30 - 23,4%) i zawodowe (7 - 5,5 %).

Źródło: dane PCPR

Rodzinie zastępczej przysługiwało na każde umieszczone w niej dziecko świadczenie nie niższe niż:

- 1) 694 zł mies. – w przypadku spokrewnionej rodziny zastępczej,
- 2) 1052 zł mies. – w przypadku zawodowej i niezawodowej rodziny zastępczej,
- 3) 211 zł mies. – dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego

Pełnoletniemu, uczącemu się wychowankowi pieczy zastępczej (dot. rodziny zastępczej i placówki) przysługiwała pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 526 zł mies.

Ponadto, wypłacano dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł miesięcznie, do ukończenia przez dziecko 18 r.ż., niezależnie od dochodu rodziny. W ubiegłym roku dodatek wychowawczy skierowano do 128 dzieci (2018 r. – 123 dzieci). Na realizację zadania przeznaczono kwotę 652 653,36 zł (2018 r. - 625 567,07 zł).

W roku 2019 r. kontynuowano realizację rządowego programu „Dobry start”. Z programu skorzystało łącznie 138 dzieci, w tym 91 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Na realizację tych świadczeń przeznaczono ogółem kwotę 42 799 zł, z tego 27 300 zł w rodzinach zastępczych.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w latach 2018-2019/ wg Gmin

Lp.	Gmina	Rok 2018	Rok 2019
1	Karpacz	1 (+1)*	0
2	Kowary	3	3
3	Mysłakowice	5 (+2)*	9 (+1)*
4	Piechowice	2	3
5	Podgórzyn	2	1(+1)*
6	Janowice Wlk.	0	0
7	Stara Kamienica	0 (+3)*	5
8	Jeżów Sudecki	0	3 (+3)*
9	Szklarska Poręba	1	2
		5 (+2)*	
	OGÓŁEM:	14 (20)	26 (30)

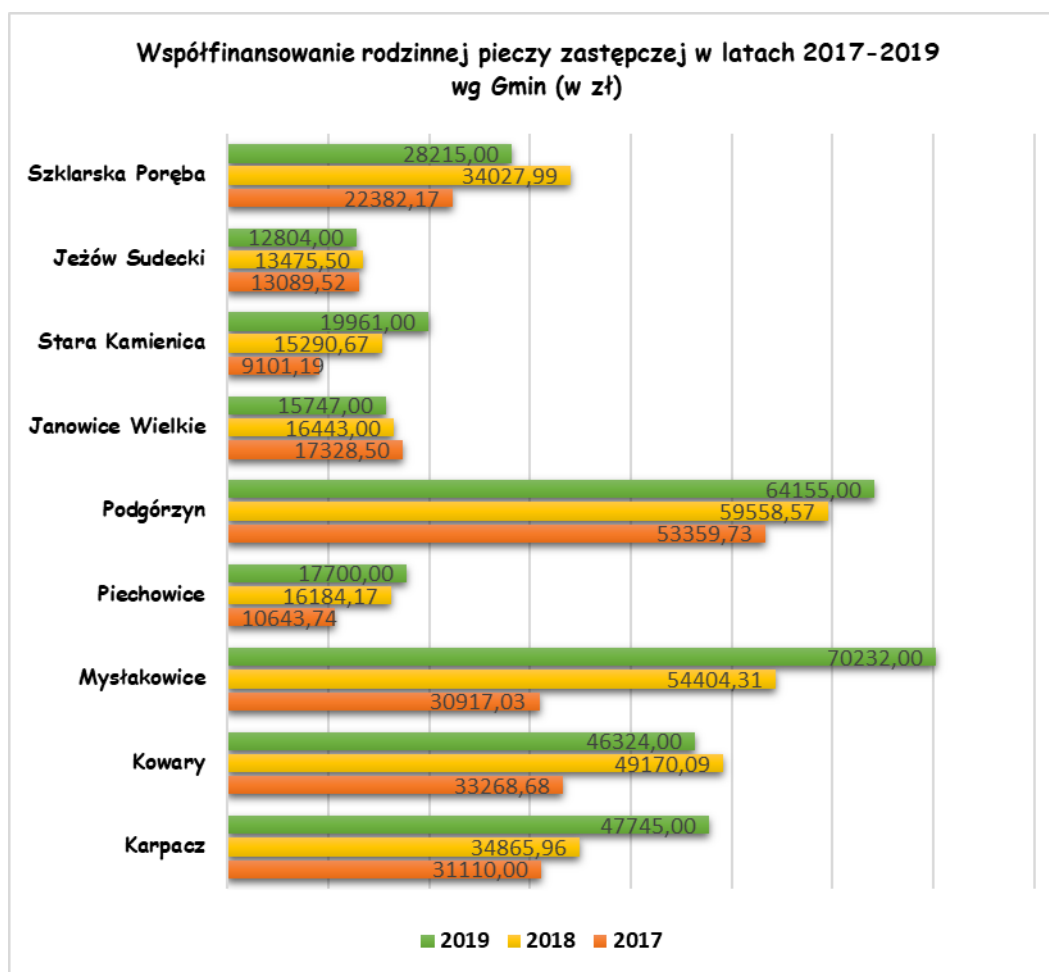
*dzieci z powiatu w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

W roku 2019 najwyższa liczba umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej dotyczy Gminy Mysłakowice. W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu powstało 12 (2018 r. – 15) nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 14 dzieci (2018 r. – 22).

Od kilku lat na gminach spoczywa obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej). Gmina - właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości 10% - w pierwszym, 30% - w drugim i 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2019 z tytułu współfinansowania pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, Gminy wniosły opłatę w wysokości 322 883 zł (2017 r. - 221 200 zł, 2018 r. - 293 420).

Poziom finansowania przedstawia wykres:

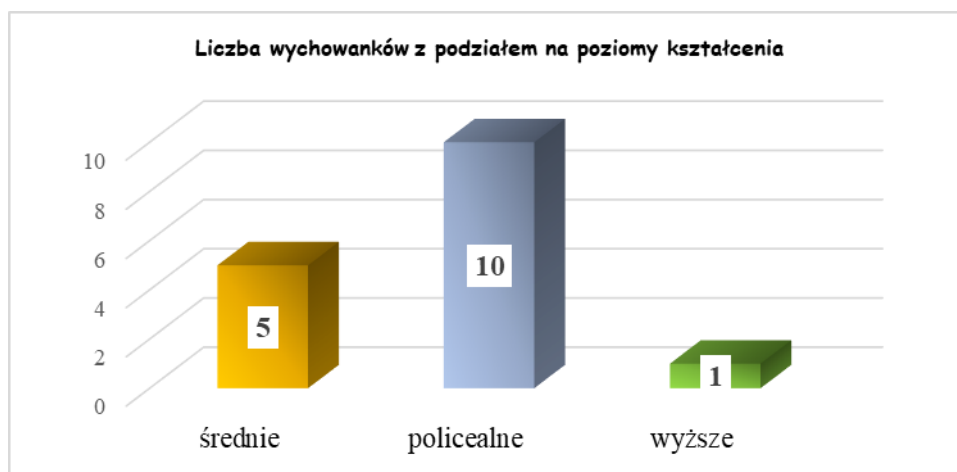

Poziom wydatków uwarunkowany jest nie tylko liczbą umieszczonych dzieci, ale także okresem ich pobytu w rodzinach zastępczych - im dłuższy pobyt, tym wydatki Gminy wyższe.

W okresie sprawozdawczym w kilku przypadkach rozwiązano rodzinę zastępczą:

- 1 dziecko umieszczono w placówce opiekuńczo - wychowawczej na terenie powiatu (problemy opiekuńczo – wychowawcze przerosły rodzinę),
- 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej (rodzice odzyskali władzę rodzicielską),
- 1 dziecko zostało adoptowane,
- 1 dziecko zostało umieszczone w innej rodzinie zastępczej (pobyt w rodzinie zastępczej z założenia miał być czasowy),
- 5 pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej usamodzielniało się opuszczając rodziny zastępcze.

Grupa pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę liczyła 16 osób (2018 r. – 14) . Wychowankowie kształcili się na poziomie wyższym, policealnym i średnim – co ilustruje wykres:

Źródło: dane PCPR

Przyznanie pomocy pieniężnej bądź odmowa jej przyznania odbywa się w trybie decyzji administracyjnej. W roku 2019 wydano 301 decyzje, z tego:

- ⇒ pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej (w tym decyzje zmieniające) – 45
- ⇒ dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego – 12
- ⇒ pomoc jednorazowa na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny zastępczej – 13
- ⇒ utrata prawa do pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej – 22
- ⇒ dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka – 7
- ⇒ środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – 12
- ⇒ świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu – 2
- ⇒ pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki – 5
- ⇒ pomoc pieniężna na usamodzielnienie pełnoletniego wychowanka – 1
- ⇒ utrata bądź zawieszenie prawa do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki – 3
- ⇒ dodatek wychowawczy w pieczy zastępczej – 178
- ⇒ dobry start (decyzja odmowna dla rodziny zastępczej) – 1

Przeprowadzono 14 (2018 r. - 21) wywiadów w miejscu zamieszkania pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę, a w 30 (2018 r. – 43) przypadkach rozeznano sytuację życiową, w tym materialną rodziców biologicznych zobowiązanych do ponoszenia odpłatności z tytułu przebywania dzieci w rodzinach zastępczych. Współpracowano z ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie w celu ustalenia sytuacji życiowej osób zobowiązanych. Przeprowadzone

postępowania wykazały brak możliwości obciążenia odpłatnością. Uwzględniając przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Uchwałę Nr XLIV/250/14 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 29 października 2014 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia miesięcznej opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, w zakładzie opiekuńczo – leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno–opiekuńczym oraz w zakładzie rehabilitacji leczniczej – wydano 26 decyzji administracyjnych. Łącznie wydano 276 decyzji dotyczących rodzinnej pieczy zastępczej (świadczenia i odpłatność)

1.2 EFEKTY PRACY W ZAKRESIE RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie pełni rolę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zadaniem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są w szczególności: prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej/niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia tych funkcji, szkolenie oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych, zapewnianie funkcjonującym rodzinom zastępczym szkoleń, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby, zapewnianie im pomocy i wsparcia w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych, współpraca ze środowiskiem lokalnym: powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi, przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne i poradnictwo prawne (w szczególności w zakresie prawa rodzinnego) dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy, zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W Centrum zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W jego skład wchodzi: kierownik, pedagog, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog oraz radca prawny. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej uwarunkowane jest możliwościami finansowymi.

Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest prowadzenie naboru oraz szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W roku 2019 Centrum podejmowało działania dotyczące promowania rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania nowych rodzin. Prowadzi stronę internetową pcpr.jgora.pl, na której znajduje się informacja o ciągłym naborze kandydatów na rodziców zastępczych. Podejmowano i uczestniczono w przedsięwzięciach przybliżających obszar związany z rodzinną pieczę zastępczą (m.in. kampania promocyjno-informacyjna „Rodzic zastępczy pilnie poszukiwany”, zaprojektowanie i rozprowadzanie kalendarzy, plakatów oraz ulotek związanych z rodzinną pieczę zastępczą). Mimo kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze, z powodu braku kandydatów na rodziców zastępczych, nie udało się zorganizować szkolenia.

W powiecie funkcjonowało siedem zawodowych rodzin zastępczych, w tym dwie zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego. Wszystkie postanowienia sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej były realizowane na bieżąco.

W roku 2019 Centrum na bieżąco prowadziło indywidualne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne oraz prawne. Rodzinom umożliwiono dostęp do szeroko rozumianego wsparcia, które realizuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Trudności, na jakie najczęściej wskazywały rodziny to:

- problemy wychowawcze (kłamstwa, zachowania agresywne i buntownicze),
- błędy w komunikacji na linii rodzic zastępczy – nastolatek,
- obniżone poczucie własnej wartości u dzieci przebywających w pieczy zastępczej, niska samoocena, problemy emocjonalne dzieci.

W odpowiedzi na potrzeby, rodzinom zastępczym, zapewniono możliwość udziału w szkoleniach

mających na celu podniesienie umiejętności i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Była to także okazja do poznania się, wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia.

W roku 2019 przeprowadzono 3 szkolenia, w których uczestniczyło 17 rodzin zastępczych (2018 r. – 5 szkoleń, 26 rodzin zastępczych). Szkolenia obejmowały następującą tematykę:

- ⇒ „Rodzina razem przeciw cyberprzemocy”,
- ⇒ „Komunikacja z małym dzieckiem”.

Kolejną formą pomocy zorganizowaną przez Centrum dla funkcjonujących w powiecie rodzin zastępczych jest grupa wsparcia. Składa się ona z osób o równym wobec siebie statusie, połączonych wspólnym problemem i chęcią radzenia sobie z nim. Udział w grupie wsparcia jest dobrowolny, zgodny z wewnętrzną gotowością poszczególnych osób i rodzin.

W roku 2019 w powiecie funkcjonowało 128 rodzin zastępczych, w których przebywało 162 dzieci (2018 rok: 126 RZ – 157 dzieci). Podobnie jak w roku ubiegłym, Centrum zatrudniało 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, dwóch w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy i trzech na podstawie umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Koordynator może mieć pod opieką nie więcej niż 15 rodzin zastępczych. W roku 2019 opieką koordynatora objęto 75 rodzin zastępczych, a w stosunku do pozostałych rodzin (ok. 53) zadania koordynatora wykonywał organizator rodzinnej pieczy zastępczej. Część środków finansowych na zatrudnienie koordynatorów pozyskano z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Ogólny koszt zadania to kwota 200 821,71 zł, z tego 59 079 zł to środki pozyskane (2018 r. – 191 240 zł wraz z kosztami zatrudnienia, z tego 65 813 zł to środki pozyskane).

Koordynatorzy wspierali rodziny zastępcze w trudach codziennej pracy i pomagali w rozwiązywaniu występujących trudności. Współpracowali z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, pracownikami ośrodków pomocy społecznej, psychoterapeutami, psychiatrami. W przypadkach tego wymagających, zapewniali rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy np. psychiatrycznej. Elastyczna forma zatrudniania koordynatorów umożliwia wykonywanie obowiązków, w tym kontakt z dzieckiem w domu i poza nim, również poza standardowymi godzinami pracy (popołudnia, godziny wieczorne, soboty, niedziele). Częstotliwość kontaktów umożliwia pełniejszy ogląd dotyczący sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka oraz wywiązywania się z roli rodziców zastępczych, sprzyja budowaniu zaufania niezbędnego w procesie ochrony dziecka i wsparcia rodziny.

Rodziny zastępcze otrzymywały pomoc finansową wynikającą z obowiązujących przepisów. Nie wystąpiły żadne zakłócenia związane z ich realizacją. Corocznie występowano również o dodatkowe środki w ramach rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Oprócz środków na zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pozyskano również środki w wysokości 12 624 zł na sfinansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w rodzinach zastępczych (rodzina zastępcza z jednym dzieckiem).

Dzięki współpracy z Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, w okresie od 4 do 17 sierpnia 2019 r. w Ośrodku Wypoczynkowym „SOLARIS” w nadmorskiej miejscowości Dźwirzyno, 10–oro dzieci z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej uczestniczyło w kolonii. Ponadto, jedna rodzina zastępcza pod koniec roku otrzymała pomoc rzeczową w ramach akcji „Szlachetna Paczka”. W 2019 roku Centrum uczestniczyło w programie „Zobacz lepszą przyszłość” organizowanym przez Grupę Essilor w partnerstwie z Fundacją Przyjaciółka. W ramach akcji dokonano przesiewowego badania wzroku 6-orga dzieci, czworo wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej otrzymało okulary.

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonywali okresowej oceny rodzin zastępczych oraz sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu jeleniogórskiego. Podstawą dokonania oceny były wizyty w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych, przy uwzględnieniu zdania dziecka, jeżeli wiek i stopień dojrzałości na to pozwalały.

W celu pogłębienia wiedzy dotyczącej sytuacji dzieci, pracownicy systematycznie współpracowali ze środowiskiem lokalnym, m.in. ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Oceny stanowiły podstawę do sporządzenia opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej (w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej, niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy), przekazywanych do właściwego sądu. Oceny sytuacji dziecka dokonywano na posiedzeniu z udziałem: rodziny zastępczej, pedagoga, psychologa, asystenta rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego,

koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodziców dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej. Do udziału w posiedzeniu zapraszano również przedstawicieli: Sądu rodzinnego, ośrodków pomocy społecznej, Policji, instytucji oświatowych, a także inne osoby zainteresowane problematyką rodziny i dziecka oraz osoby bliskie dziecku. Zebrane informacje pozwalały sformułować opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W roku 2019 odbyło się 227 posiedzeń (2018 r. – 219). Do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze przekazano 209 opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Dzięki współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, część posiedzeń miała charakter „wyjazdowy” - posiedzenia zespołu odbywały się w ich siedzibach. Pracownicy Centrum organizując spotkania w Gminach ułatwiali przybycie wszystkim zainteresowanym, bez potrzeby dojazdu do Jeleniej Góry, gdzie mieści się siedziba Centrum.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy także zgłoszenie dziecka wolnego prawnie do adopcji. W roku 2019 troje dzieci, przebywających w rodzinach zastępczych, zostało przysposobionych (2018 r. – 1).

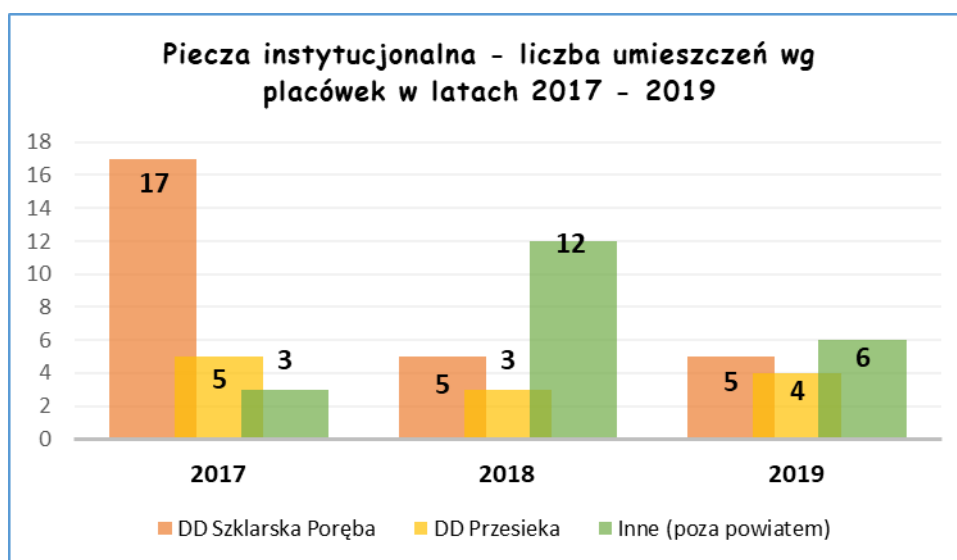
2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

W powiecie funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego. Dom dla Dzieci NADZIEJA w Przesiece posiada 14 miejsc i jest placówką prowadzoną na zlecenie Powiatu przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie NADZIEJA z siedzibą w Jeleniej Górze. Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie liczy 30 miejsc. Na koniec 2019 r. w Domu dla Dzieci w Przesiece przebywało 16, a w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie – 34 dzieci. W roku 2019 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczono łącznie 15-oro dzieci (rok 2018 - 20 i 25 w 2017 r.) – wykres:

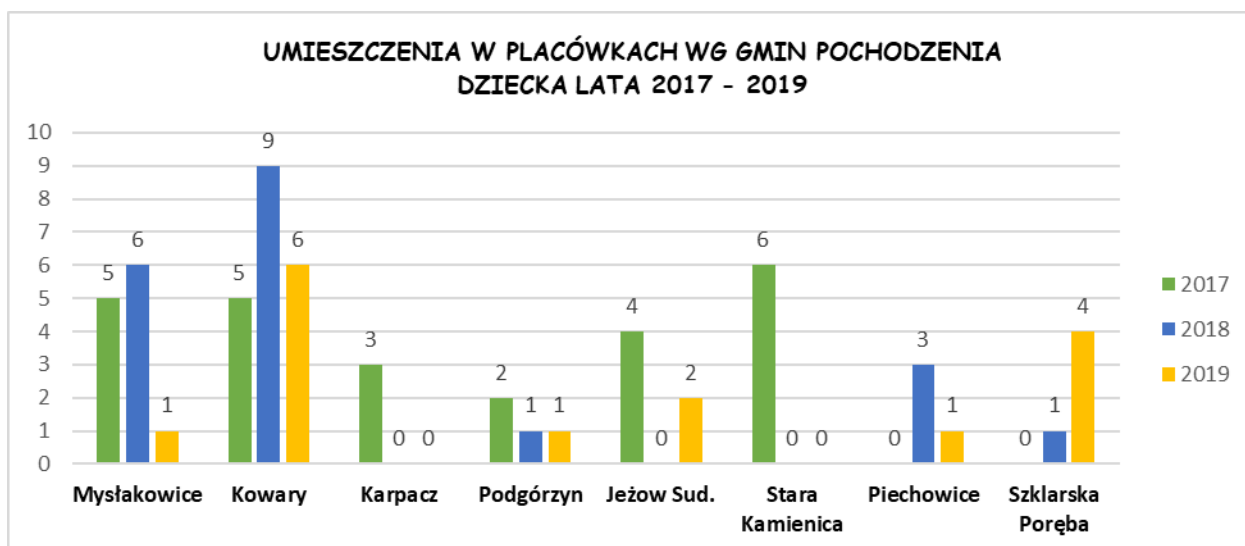
Źródło: dane PCPR

Z uwagi na brak miejsc w placówkach powiatowych, dzieci umieszczano w placówkach poza powiatem, co zilustrowano na wykresie:

Źródło: dane PCPR

Na wykresie poniżej zilustrowano poziom umieszczania dzieci w placówkach w latach 2017 -2019, przy uwzględnieniu gmin, z których dzieci pochodziły.

Źródło: dane PCPR

W roku 2019 w placówkach umieszczono dzieci z sześciu Gmin, przy czym największa liczba umieszczeń dotyczy Kowar. Z ogólnej liczby umieszczeń (15 dzieci), duża liczba dzieci pochodziła z Kowar (6 dzieci). W następnej kolejności - Gmina Szklarska Poręba – 4 dzieci. W gminie Szklarska Poręba odnotowuje się tendencję wzrostową w stosunku do roku ubiegłego. W okresie sprawozdawczym w placówce nie umieszczono żadnego dziecka z Karpacza i Starej Kamienicy i Janowic Wielkich. W przypadku tych dwóch gmin nie odnotowano umieszczeń w dwóch ostatnich latach. W przypadku tej ostatniej nie odnotowano umieszczeń od 2016 r.

W dwóch przypadkach umieszczenia dotyczyły rodzeństwa: Kowary – dwa rodzeństwa (po dwoje dzieci) i Szklarska Poręba – jedno rodzeństwo (dwoje dzieci).

W ciągu roku, poza powiatem przebywało łącznie 15-oro dzieci, w tym 6 umieszczonych w roku 2019. Zasady pobytu dzieci w placówkach poza powiatem regulują stosowne porozumienia. W roku 2019 obowiązywało łącznie 11 (rok 2018 - 16):

2 - z Miastem Jelenia Góra (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dąbrówka 1” w Jeleniej Górze, dwoje dzieci, rodzeństwo)

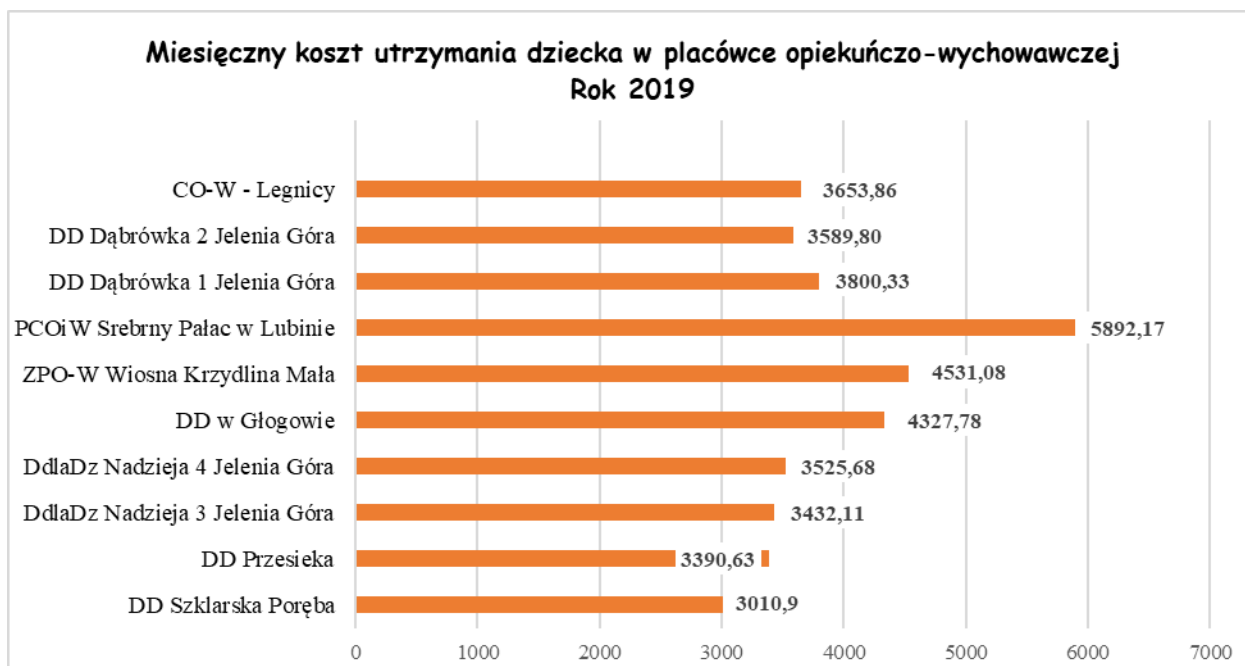
1 - z Miastem Jelenia Góra (Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dąbrówka 2” w Jeleniej Górze)

2 - z Miastem Jelenia Góra (Dom dla Dzieci Nadzieja Nr 4 w Jeleniej Górze)

1 - z powiatem głogowskim (Dom Dziecka w Głogowie)

- 1 - z powiatem lubińskim (Powiatowe Centrum Opieki i Wychowania „Srebrny Pałac” w Lubinie)
- 3 - z powiatem wołowskim (Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Wiosna” Nr 4 w Krzydlinie Małej)
- 1 - z Gminą Legnica (Centrum Opiekuńczo – Wychowawcze Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety w Legnicy)

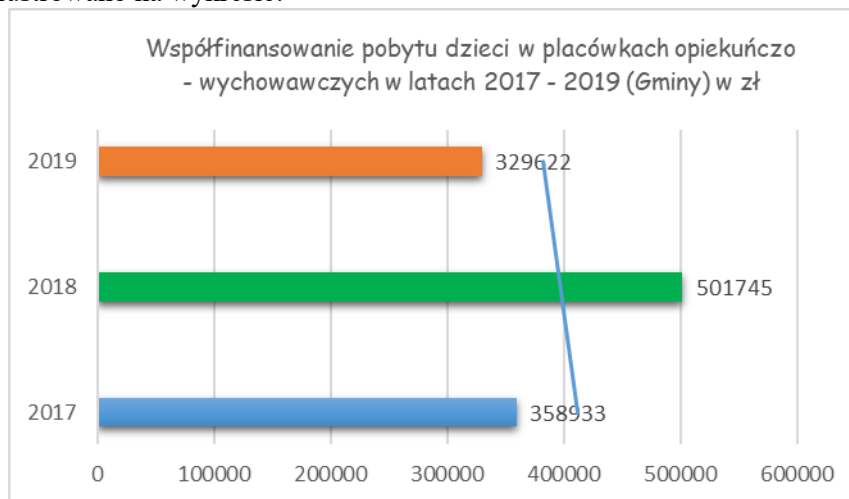
Koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest wysoki i bardzo zróżnicowany. W roku 2019 kształtował się na miesięcznym poziomie od 3 010,90 zł do 5 892,17 zł co zilustrowano na wykresie:

Źródło: dane PCPR

Najniższym kosztem utrzymania wyróżniają się placówki na terenie powiatu. W wielu koszt przekracza cztery tysiące złotych.

Na gminach spoczywa obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej: w pierwszym roku pobytu – 10%, w drugim roku pobytu – 30%, a w trzecim i następnych latach pobytu – 50% średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W roku 2019 z tytułu współfinansowania pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej Gminy wniosły opłatę w wysokości 329 622 zł (2018 r. - 501 745 zł, 2017 r. – 358 933 zł). Niniejsze zilustrowano na wykresie:

Źródło: dane PCPR

W ubiegłym roku 3 pełnoletnich wychowanków placówek usamodzielniało się, a 19 kontynuowało naukę. Formy udzielonej pomocy przedstawiono niżej (porównawczo z 2018 r.):

Forma pomocy	2018		2019	
	Liczba osób	Kwota (zł)	Liczba osób	Kwota (zł)
na kontynuowanie nauki	18	71 075	19	91 950
na usamodzielnienie	3	20 478	3	15 641
na zagospodarowanie	0	-	-	-
OGÓŁEM:		91 553	22	107 591

W roku 2019 r. w ramach rządowego programu „Dobry start” pomoc skierowano do 45 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w powiecie. Na realizację tych świadczeń przeznaczono kwotę 13 500 zł (2018 r. 41 wychowanków -12 709 zł.). Wydano 1 decyzję odmawiającą przyznanie świadczenia.

W okresie sprawozdawczym wydano łącznie 12 decyzji administracyjnych dot. świadczeń, w tym:

⇒ pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki – 9

⇒ pomoc pieniężna na usamodzielnienie pełnoletniego wychowanka – 3

Wydano 9 decyzji w sprawie odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (2018 r. – 20 decyzji), a w 8 przypadkach zaktualizowano sytuację życiową, w tym materialną rodziców biologicznych zobowiązanych do ponoszenia odpłatności (2018 r. – 25). Z dokonanego rozeznania i zgromadzonej w sprawie dokumentacji wynikało, że sytuacja życiowa rodziców uniemożliwia ustalenie takiej odpłatności. Wśród dominujących powodów wpływających na trudną sytuację życiową należy wymienić: brak własnego dochodu, brak stałego zatrudnienia, uzależnienia, niepełnosprawność.

3. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Na terenie Powiatu funkcjonuje pięć domów pomocy społecznej: cztery jednostki powiatowe i jedna prowadzona na zlecenie Powiatu przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMPNP (DPS w Szklarskiej Porębie):

Lp.	Dom Pomocy Społecznej	Typ domu	Liczba miejsc	Śr. mies. koszt utrzymania mieszkańca w zł (publikowany) - 2018 r.	Śr. mies. koszt utrzymania mieszkańca w zł (publikowany) - 2019 r.
1	DPS Kowary	dla przewlekle somatycznie chorych	56	3.223,79	3.477,98
2	DPS Sosnówka	dla osób w podeszłym wieku	60	2.991,79	3.385,85
3	DPS Miłków (102 miejsca)	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (chłopcy)	36	3.641,40	3.952,55
		dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyźni)	66		
4	DPS Janowice Wielkie	dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	91	3.772,13	4.109,02
5	DPS Szklarska Poręba	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (dziewczęta)	63	3558,14	3.620,58
OGÓŁEM:			372		

W roku 2019 we wszystkich domach wzrósł średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w stosunku do roku ubiegłego. Wydano 45 (2018 r. - 44) decyzje w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej. Wg stanu na koniec roku na umieszczenie oczekiwało 52 osób (2018 r. – 57).

Mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej - stan na 31.12.2018 i 2019 roku

Lp.	DOM	Liczba miejsc	Liczba osób skierowanych przed 01.01.2004 r.		Liczba osób skierowanych po 01.01.2004 r.	
			2018	2019	2018	2019
1	DPS Kowary	56	6	5	50	52
2	DPS Sosnówka	60	4	2	54	60
3	DPS Miłków	102	77	73	23	25
4	DPS Janowice Wielkie	91	61	62	28	28
5	DPS Szklarska Poręba	63	44	40	18	22
Ogółem		372	192	182	173	187

Domy dysponują łącznie 372 miejscami. Wg stanu na koniec 2019 r. w Domach przebywało 369 osób. W ciągu roku odeszło 36 osób, w tym 33 osoby zmarły, 1 została przeniesiona do innej placówki, 2 osoby zrezygnowały. W przypadku 182 osób (przyjętych po 01.01.2004 r.) odpłatność wnoszona była w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Do wnoszenia opłat za pobyt w DPS zobowiązani są: mieszkaniiec domu (w przypadku osoby małoletniej – jej przedstawiciel ustawowy), małżonek, zstępni przed wstępnymi, gmina, z której osoba została skierowana do domu. W przypadku pozostałych 182 mieszkańców (skierowanych przed 01.01.2004 r.) z budżetu Wojewody przekazywano dotację w wysokości 2.811,99 zł miesięcznie/osobę. Dotacja oraz odpłatność mieszkańca nie pokrywała jednak pełnego kosztu jego utrzymania. Stąd, formułowane przez Centrum wnioski w celu pozyskania dodatkowych środków na bieżące funkcjonowanie domów.

Zgodnie z przedmiotem działalności statutowej domy pomocy społecznej zapewniały mieszkańcom całodobową opiekę, świadcząc usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, zdrowotnych i wspomagających. Domy pozbawione są barier architektonicznych, posiadają dźwigi osobowe i schodolazy. Budynki wyposażone są w systemy alarmowo-przyzywowe i alarmowo-przeciwpożarowe. W zakresie warunków sanitarnych Domy spełniają wymogi standaryzacyjne, łazienki i toalety dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach usług opiekuńczych i wspomagających świadczona jest praca socjalna, organizuje się terapię zajęciową i rehabilitację. Program zajęć rekreacyjno - rozrywkowych jest dostosowany do możliwości, zainteresowań i oczekiwań mieszkańców. Zajęcia te organizowane są m.in. w ramach sekcji zainteresowań (np. muzycznych, teatralnych), w formach grupowych (np. muzykoterapia, choreoterapia, spacer, wycieczki), w ramach terapii zajęciowej prowadzonej przez instruktorów w pracowniach. Personel DPS we współpracy z mieszkańcami organizuje różne imprezy rekreacyjne, rozrywkowe, okazjonalne. Mieszkańcom udzielana jest pomoc w podstawowych czynnościach życiowych oraz w pielęgnacji. Domy współpracują z lokalnymi placówkami służby zdrowia, które zapewniają mieszkańcom pomoc medyczną i pielęgnacyjną. W ramach usług wspomagających Domy nawiązują, stymulują i ułatwiają kontakty z rodzinami mieszkańców (m.in. dowożenie mieszkańców do miejsca zamieszkania ich rodzin). Zapewnia się zaspokojenie potrzeb kulturalnych i religijnych organizując święta, uroczystości czy udział w nabożeństwach. Realizacja usług prowadzi do osobowego rozwoju mieszkańców i poszanowania ich godności. Domy aktywnie włączały się w życie społeczności lokalnych. Mieszkańcy uczestniczyli w wielu wydarzeniach, m.in:

- ⇒ kulturalnych – wiosenne przełamywanie barier w Teatrze Zdrojowym w Cieplicach, występ zespołu „Kasówki”, wspólne recytowanie poezji oraz czytanie wybranych fragmentów z literatury, rozmowa o przeczytanych i wyrecytowanych pozycjach, udział w uroczystości zorganizowanej przez Miejski Ośrodek Kultury w Kowarach „Dzień seniora”, wizyta osób z Ośrodka Terapii uzależnień z inscenizacją wiersza „Lokomotywa”, „Czerwony Kapturek”, „Sztuka -Zabawa – Humor” – Lokomotywa – występ aktorów z Krakowa, wyjazd do Centrum Nauki w Libercu, wyjście do kina – „Masza i Niedźwiedź”, „Mia i biały lew”, „Avengers”, „Alladyn”, udział w przedstawieniu teatralnym pt. „Prawdziwy Uśmiech”;

- ⇒ sportowych – udział w Olimpiadzie Sportowej osób na wózku, IX Dolnośląski Miting w Narciarstwie Biegowym Olimpiad Specjalnych w Jakuszytach, V Dolnośląski Turniej Bocce Olimpiad Specjalnych we Wrocławiu, XIII Dolnośląski Turniej Badmintona Olimpiad Specjalnych w Legnicy, zawody sportowe w Pielgrzymce, wyjazd na obóz sportowy w Wojnowie, wyjście na basen, drużynowe Akademickie Mistrzostwa Polski w Lekkiej Atletyce, I Integracyjna Spartakiada z Milanos;
- ⇒ turystycznych – wycieczka krajoznawcza do Świeradowa Zdrój, wycieczka do Wrocławia, zwiedzanie parku krajoznawczego Doliny Bobru, piesza wycieczka do papugarni w Karpaczu, zwiedzamy Wrocław: Hydropolis – rejs statkiem po Odrze, wycieczka góorskimi szlakami razem z ekipą „Łączą nas góry”, wycieczka do schroniska Orle, wyjazd do ZOO we Wrocławiu, zwiedzanie wodospadu Mumlawa w Czechach, wycieczka do Legnickiego Pola;
- ⇒ religijnych - Noworoczne Spotkanie Oplątkowe Osób Niepełnosprawnych w Mysłakowicach, „Jasełka” występ dzieci z Fundacji Orange, spotkanie przedświąteczne – wspólne kolędowanie z Księdzem Proboszczem z Janowic Wielkich, „Radosna Kolęda” – spotkanie z Duszpasterzem ks. Dziekanem, wspólne kolędowanie mieszkańców DPS z przedstawicielami Clubu Rotary, „Kolędy i Pastorałki” w wykonaniu zespołu „Bolzowianie” z Janowic Wielkich, zabawa karnawałowa w DPS w Jaskulinie, uroczyste śniadanie wielkanocne.

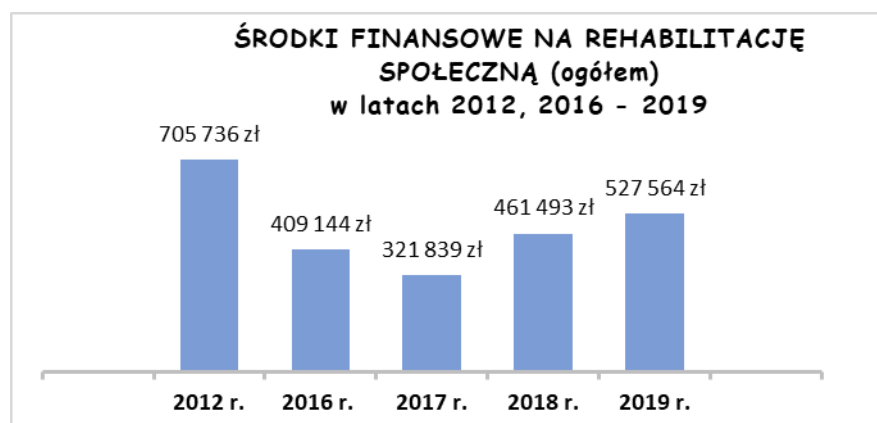
Dzięki współpracy z innymi Domami i organizacjami odbyły się takie imprezy i wydarzenia, jak: zabawa karnawałowa w Szarocinie, „Bał przebierańców” w Domu Ludowym w Siedlęcinie zorganizowanym przez DPS w Nielestnie, zabawa integracyjna na „Marynarska Nutę” w DPS w Mirsku, „Dzień seniora” w DPS Pogodna Jesień, spotkanie integracyjne w DPS w Ebersbach – wspólna integracja Niemcy – Czechy - Polska, wizyta dzieci ze Szkoły Podstawowej z okazji „Dnia Babci i Dziadka”

4. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W roku 2019 na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz dofinansowanie kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej powiat jeleniogórski otrzymał z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych środki finansowe w wysokości 1 100 444 zł (2018 r - 1 059 373 zł), z tego:

- 542 880 zł (49,33 % środków) - dofinansowanie kosztów działalności WTZ w Kowarach
- 557 564 zł (50,67 % środków) - zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej

Zadania rehabilitacji społecznej oraz dotyczące warsztatów terapii zajęciowej realizowane są przez powiatowe centra pomocy rodzinie w oparciu o treść art. 35a ust. 1 pkt 7 i 8 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W roku 2019 na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej dysponowano kwotą 527 564 zł (ok. 47,94% ogółu środków). Poniżej zilustrowano finansowanie zadań na przestrzeni lat 2016 – 2019, z uwzględnieniem roku 2012, w którym finansowanie było najwyższe.

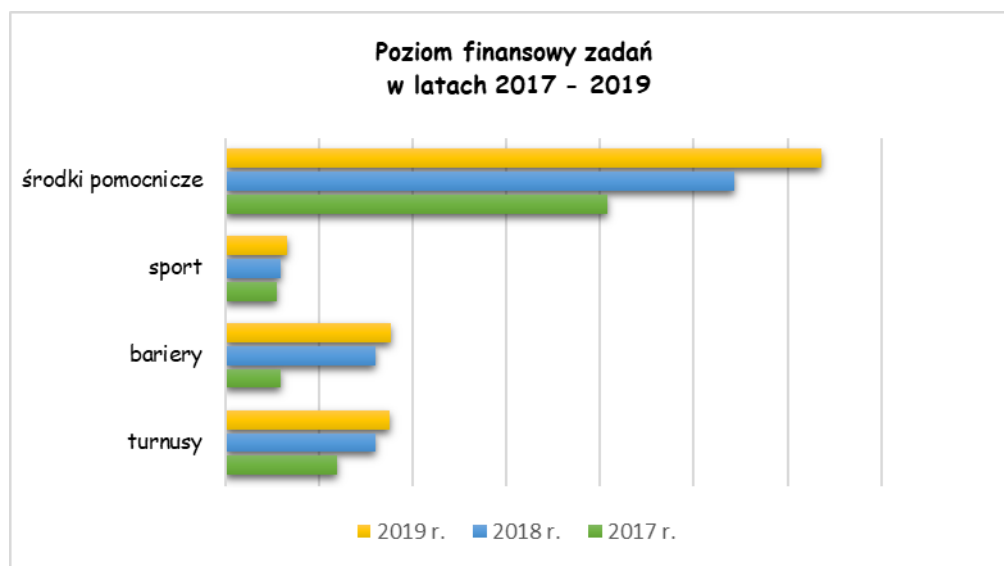

Źródło: dane PCPR

Określenia zadań do realizacji w roku 2019 wraz ze szczegółowym podziałem środków dokonano w trybie uchwały Rady Powiatu Jeleniogórskiego, po uzgodnieniu z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych. Do dofinansowania przyjęto następujące zadania:

- o uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych grupy dzieci i młodzieży do 24 r.ż. (uczącej się) wraz z opiekunami oraz grupa osób niepełnosprawnych powyżej 75 r.ż. i ich opiekunów,
- o likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- o sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych,
- o zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.

Poziom finansowania poszczególnych zadań w latach 2017 – 2019 przedstawiono poniżej:

Źródło: dane PCPR

Niezmienne, największe środki przeznaczane są na realizację zadania związanego z dofinansowaniem do środków pomocniczych, przedmiotów ortopedycznych oraz sprzętu rehabilitacyjnego. W roku 2019 większe, niż w latach poprzednich, dofinansowanie przeznaczono na „sport”, „bariery”, oraz na turnusy rehabilitacyjne.

Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W roku 2019 dofinansowanie skierowano do grupy dzieci i młodzieży do 24 r.ż. (uczącej się) wraz z opiekunami, osób w wieku aktywności zawodowej ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w poprzednich latach wnioskowały i nie otrzymały dofinansowania oraz osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety powyżej 60 r.ż., mężczyźni powyżej 65 r.ż.), ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w poprzednich latach wnioskowały i nie otrzymały dofinansowania. Z dofinansowania skorzystało łącznie 72 osoby, w tym 29 dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz ich 32 opiekunów. Ogółem, na dofinansowanie przeznaczono kwotę 87.607 zł, przy czym przeciętne dofinansowanie w przeliczeniu na 1 osobę wyniosło 1.216,76 zł (2018 r. - 1 142,86 zł).

Realizacja turnusów w latach 2017-2019 (porównawczo)

Rok	Dofinansowanie PFRON (zł)	Liczba złożonych wniosków			Uczestnicy			
		Ogółem	Rozstrzygnięte negatywnie	Rozstrzygnięte pozytywnie	Dorośli	Dzieci	Opiekunowie	Rezygnacje
2017	60 000,00	198	140	58	0	30	28	0
2018	80 000,00	202	161	41	13	28	29	4
2019	87 607,00	208	168	40	11	29	32	0

Źródło: dane PCPR

Niewystarczające środki finansowe uniemożliwiły zaspokojenie wszystkich potrzeb związanych z turnusami rehabilitacyjnymi.

Likwidacja barier funkcjonalnych

W 2019 roku na likwidację barier funkcjonalnych przeznaczono kwotę 88 715 zł. Spośród 37 złożonych wniosków pozytywnie rozpatrzono 19. Dofinansowaniem objęto likwidację barier w komunikowaniu się (8 osób – zakup komputerów), barier architektonicznych (3 osoby – przystosowanie łazienek dla osób niepełnosprawnych z czego dwie wywiązały się z zawartej umowy) oraz barier technicznych (8 osoby - m.in. zakup podnośników kąpielowych, zakup schodolazu, montaż windy zewnętrznej oraz jeden podjazd).

Realizacja zadania w latach 2017-2019 (porównawczo)

Rok	Dofinansowanie PFRON (zł)	Wnioski			Struktura wydatków					
		Liczba ogółem	Kwota (zł)	Liczba zawartych umów	Bariery architekt.		Bariery techniczne		Bariery w komunik.	
					Liczba	Kwota (zł)	Liczba	Kwota (zł)	Liczba	Kwota (zł)
2017	30 000,00	62	459 297,00	8	0	0	6	29 619,00	2	381,00
2018	80 000,00	60	367 293,00	20	6	26 867,00	3	31 643,00	11	21 490
2019	88 715,00	37	267 296,07	19	*3	8 217,50	8	68 763,50	8	11 734

*umowę na dofinansowanie do bariery architektonicznej podpisano z trzema osobami z czego jedna nie wywiązała się z umowy i nie wykonała zadania.

Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

W 2019 roku przyjęto zasadę dofinansowania cyklicznych, corocznych imprez, a w przypadku ubiegania się o dofinansowanie do kilku kosztownych imprez – dofinansowanie jednej z nich (z wyjątkiem wycieczek zagranicznych) w wysokości 60% kosztów przedsięwzięcia. Dofinansowanie otrzymało 9 podmiotów na realizację 11 imprez:

Gminny Ośrodek Kultury w Mystakowicach	„XX Spotkanie Oplatkowe Osób Niepełnosprawnych Powiatu Jeleniogórskiego 2019”
Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze	„Bal karnawałowy z wyborem Niepełnosprawnego Sportowca Roku 2018”
Stowarzyszenie Integracyjne Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „My też potrafimy”	„Wycieczka do Wrocławia”
Stowarzyszenie Inwalidów Wzroku	„Dzień Białej Laski - 2019” Dolnośląskie Atrakcje Bez Barier.
Towarzystwo Chorych Na Stwardnienie Rozsiane w Jeleniej Górze	Impreza rekreacyjno – turystyczna „Karpacz 2019”
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Rejonowego w Jeleniej Górze	„Masowa impreza integracyjna dla osób niepełnosprawnych z okazji Światowego Dnia Inwalidy”
Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze	„Impreza integracyjno-kulturalna dla niepełnosprawnych dzieci z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka” „Impreza integracyjno-kulturalna dla osób niepełnosprawnych z okazji Międzynarodowego Dnia Białej Laski”
Polski Związek Głuchych Oddział Dolnośląski we Wrocławiu	„Impreza integracyjna - Międzynarodowy Dzień Głuchego „Zamek Czocha – Rejs Statkiem 2019” „Impreza Mikołajkowa i spotkanie opłatkowe 2019”
Karkonoski Klub Amazonek	„Turystyka i rekreacja w Kudowie Zdroju”

Na zadanie wydatkowano łącznie 33 413,00 zł (2018 r. – 29 705,67 zł).

Realizacja zadania w latach 2017-2019 (porównawczo)

Rok	Liczba podmiotów ubiegających się o dofinansowanie	Liczba złożonych wniosków	Struktura wydatków			
			Dofinansowanie PFRON (zł)	Liczba podmiotów objętych dofinansowaniem	Liczba zrealizowanych zadań	Liczba uczestników
2017	8	15	27 835,67	8	10	535
2018	8	14	29 705,67	8	10	594
2019	9	11	33 413,00	9	11	529

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

Realizacja tego zadania obejmuje: dofinansowanie do środków pomocniczych (np. pieluchomajtki, cewniki, worki na mocz, aparaty słuchowe i in.), dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych (np. protezy, ortezy, balkoniki, kule łokciowe, wózki inwalidzkie), dofinansowanie do zakupu sprzętu wspomagającego rehabilitację fizyczną osób niepełnosprawnych (np. aparat do drenażu limfatycznego, bieżnia elektryczna, mówik ze specjalistycznym programem dla dziecka autystycznego, kombinezon – gorset dla dziecka, orbitrek, rower stacyjny)

Realizacja zadania w latach 2017-2019 (porównawczo)

Rok	Dofinansowanie PFRON (zł)	Struktura wydatków		
		Liczba złożonych wniosków	Kwota wg złożonych wniosków (zł)	Liczba wniosków objętych dofinansowaniem
2017	204 003,33	357	308 920,00	320
2018	271 787,33	382	306 396,00	359
2019	317 829,00	404	365 076,65	344

W roku 2019 pozytywnie rozpatrzono ok. 85 % wniosków. Dofinansowanie do zakupu środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych otrzymało 337 osób niepełnosprawnych, natomiast do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego – 7 osób. Wydatkowano 317 829 zł, w tym na zakup sprzętu rehabilitacyjnego - 12 488 zł. Wysokość dofinansowania do zakupu środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych kształtowała się w wysokości do 150% (w przypadku dzieci), a w przypadku dorosłych do 100% sumy udziału własnego i limitu ustalonego przez NFZ dla danego przedmiotu lub środka. W przypadku zaopatrzenia dorosłych osób niepełnosprawnych w aparaty słuchowe, dofinansowanie kształtowało się w wysokości do 500 zł (aparat) oraz do 50 zł (wkładka uszna). Dofinansowaniem objęto także zakup pieluchomajtek, cewników, worków na mocz, sprzętu stomijnego, obuwia ortopedycznego, materacy i poduszek przeciwoleżynowych, różnego rodzaju protez (np. piersi, uda, podudzia, przedramienia), aparatów do bezdechu, balkoników, kul łokciowych, wózków inwalidzkich, peruk, rurek tracheostomijnych, szkieł okularowych, pionizatora, gorsetu ortopedycznego, pasa brzuszego. W zakresie sprzętu rehabilitacyjnego dofinansowano aparat do drenażu limfatycznego, bieżnia elektryczna, mówik ze specjalistycznym programem dla dziecka autystycznego, kombinezon – gorset dla dziecka, orbitrek, rower stacyjny)

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Od roku 2014 Centrum realizuje zadanie finansowane ze środków PFRON w oparciu o treść art. 35a ust. 1 pkt 8 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, polegające na dofinansowaniu kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach. Jednostką prowadzącą Warsztat jest Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze. Warsztat obejmuje terapię zajęciową 30 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Terapia prowadzona jest w ramach 5 pracowni: komputerowej, plastycznej, rękodzielniczo - florystycznej, krawieckiej i dziewiarsko - tkackiej. Do dyspozycji uczestników pozostaje również sala

rehabilitacyjna. Koszty działalności WTZ są finansowane głównie ze środków PFRON (90%) oraz powiatu (10%). W roku 2019 na działalność Warsztatu przeznaczono łącznie kwotę 603 200 zł, z czego 542 880 zł stanowiło dofinansowanie PFRON, 60 320 zł dofinansował powiat. W roku ubiegłym pracownicy Centrum przeprowadzili kontrolę działalności Warsztatu, w wyniku której nie stwierdzono żadnych uchybień i nieprawidłowości. Działalność Warsztatu oceniono pozytywnie.

Realizacja programów celowych PFRON

Uzupełnieniem zadań finansowanych ze środków PFRON jest realizacja programu celowego „Aktywny Samorząd”. W roku 2019 na realizację programu przekazano kwotę 193 473,40 zł (obejmującą również koszty obsługi, promocji i ewaluacji programu). W ramach programu niepełnosprawni mieszkańcy powiatu mogli ubiegać się o dofinansowanie do następujących zadań:

Moduł	Obszar	Zadanie	Forma wsparcia
I	A	1,4	Pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
		2,3	Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
	B	1,3,4	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania
		2	Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania
		5	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu
	C	1	Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
		2	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
		3	Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		4	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		5	Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektronicznego do wózka ręcznego
	D		Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej
II			Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Do Centrum wpłynęły 43 wnioski na kwotę łączną 284.132,20. Pozytywnie rozpatrzono 39 wniosków i zawarto umowy na kwotę 176.702 zł, z tego: w ramach Modułu I:

- 1 wniosek w ramach obszaru A1 na kwotę 9 774 zł,
- 4 wnioski w ramach obszaru A2 na kwotę 5 828 zł,
- 9 wniosków w ramach obszaru B1 na kwotę 63 859 zł,
- 2 wnioski w ramach obszaru B3 na kwotę 6 578 zł,
- 3 wnioski w ramach obszaru B4 na kwotę 7 159 zł,
- 2 wnioski w ramach obszaru C1 na kwotę 20 000 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C2 na kwotę 3.500 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C3 na kwotę 20 000 zł,
- 3 wnioski w ramach obszaru D na kwotę 2 797 zł,

w ramach Modułu II:

- 13 wniosków na kwotę 37.197 zł.

Realizacja programu, zgodnie z decyzją Zarządu PFRON, została przedłużona do 15 kwietnia 2020 roku. Do końca roku na realizację programu wydatkowano kwotę 134 035,86 zł. Po zakończeniu realizacji programu nastąpi jego rozliczenie i wówczas niewykorzystane środki zostaną zwrócone na rachunek PFRON.

IV. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Uchwałą Nr XXXV/175/2017 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 28 września 2017 r., w ramach i strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Realizacja zadania powiatu polegającego na prowadzeniu Ośrodka Interwencji Kryzysowej wynika z przepisów art. 19 pkt 12 i art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej. W ramach Ośrodka świadczona jest bezpłatna pomoc ofiarom przemocy w rodzinie lub innej sytuacji kryzysowej, w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego. Ośrodek oferuje możliwość kontaktu osobistego w Ośrodku, telefonicznego, jak i poza Ośrodkiem. Ośrodek jest czynny codziennie od poniedziałku do piątku (również świadczy dyżury popołudniowe) oraz realizuje możliwość wsparcia w godzinach wieczornych i weekendy w ramach interwencji kryzysowej.

W roku ubiegłym z pomocy Ośrodka skorzystało 69 osób. Odkonano 108 spotkań. Z poradnictwa pedagogicznego w Ośrodku skorzystało 19 osób (25 wizyty). Problemy dotyczyły głównie przemocy w rodzinie, trudności w funkcjonowaniu społecznym, problemów wychowawczych z dziećmi, konfliktów, zarówno rówieśniczych, jak i z dorosłymi. Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 43 osoby (73 wizyty). Problemy dotyczyły głównie: utraty bliskiej osoby, problemów dorastania, przemocy ze strony bliskich, trudności w funkcjonowaniu społecznym, problemów wychowawczych i konfliktów rodzinnych. Z poradnictwa prawnego skorzystało 7 osób (10 wizyt).

Wizyty w Ośrodku odbyły się z woli osób doświadczających kryzysu. Z pomocy skorzystali mieszkańcy Starej Kamienicy, Płoszczyny, Kowar, Mysłakowic, Piechowic, Wojcieszyc, Wojanowa, Strużnicy, Janowic Wielkich, Podgórzyna, Siedlęcina i Szklarskiej Poręby.

W ramach pracy Ośrodka w roku 2019 zrealizowano ponadto następujące przedsięwzięcia:

- o Spotkanie grupy wsparcia pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu jeleniogórskiego. Przeprowadzono godzinną konsultację indywidualną z pracownikiem OPS z Jeżowa Sudeckiego.
- o Cykl trzech szkoleń – Trening Umiejętności Rodzinnych. Obejmowało tematykę związaną z pełnieniem ról wychowawczych, metod wychowania, budowania relacji i więzi rodzinnych. Osoby biorące udział w treningu zostały zaproszone i zrekrutowane przez pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej.

V. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2019 „POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2015-2020”

Uchwałą Nr V/22/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 r. przyjęto do realizacji „Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015 - 2020”. Misją ww. programu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz wspieranie ich w drodze do samodzielności, niezależności i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, poprzez realizację celów strategicznych. Program jest zgodny z „Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015 - 2020” przyjętą Uchwałą Nr V/21/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 r. Realizacja w 2018 roku założonych w programie celów obejmuje:

Cel strategiczny nr 1: Kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności

Cele szczegółowe:

1.1 Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat niepełnosprawności

1.2 Pogłębianie wiedzy o uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym

Działająca przy Staroście Jeleniogórskim Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych od wielu lat organizuje i przeprowadza akcje edukacyjne (w formie prelekcji) nt. niepełnosprawności dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych powiatu jeleniogórskiego. W 2019 r. prelekcja odbyła się w szkole podstawowej w Piechowicach. W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych i Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, Jeleniogórskie Forum Organizacji Osób

Niepełnosprawnych we współpracy z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych przy Staroście Jeleniogórskim w dniu 3.12.2019 r. zorganizowały IX konferencję pn. „Niepełnosprawny - Pełnoprawny. Osoba Niepełnosprawna na rynku pracy”. Podczas konferencji czynny był punkt konsultacyjny Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Państwowej Inspekcji Pracy oraz Powiatowego Urzędu Pracy. Pracownik PUP udzielał informacji oraz udostępniał materiały informacyjne dotyczące m.in. aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz możliwości korzystania ze wsparcia Urzędu między innymi na podejmowanie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne, pomocy pracodawcom w tworzeniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych czy też możliwości organizacji staży. W trakcie konferencji wystąpili przedstawiciele Państwowej Inspekcji Pracy, pracodawca zatrudniający osoby niepełnosprawne oraz rodzic dziecka, który jest na rynku pracy:

W konferencji wzięli udział przedstawiciele Urzędu Miasta i Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze, Państwowej Inspekcji Pracy Oddz. w Jeleniej Górze i Wrocławiu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, PUP oraz organizacji pozarządowych zrzeszonych w ramach Jeleniogórskiego Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych. W trakcie konferencji wręczono nagrody laureatom konkursu pn. Pracodawca Bez Barrier, Wolontariusz Roku oraz Jeleniogórzanin Bez Barrier.

W ramach swojej działalności Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych prowadzi w swojej siedzibie Międzyregionalne Centrum Informacji i Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (współfinansowane ze środków PFRON), które obejmuje doradztwo i wsparcie prawne, psychologiczne, psychospołeczne i ogólne. Dodatkowo projekt zapewniał wsparcie Społecznego Rzecznika Osób Niepełnosprawnych i Pacjentów Ziemi Jeleniogórskiej. Porady udzielane były osobiście, telefonicznie (również za pośrednictwem bezpłatnej infolinii 800 700 025) i e-mailowo. Na stronie internetowej www.kson.pl umieszczano aktualności oraz informacje o formach pomocy w ramach Centrum wraz z aktualnymi godzinami dyżurowania i danymi kontaktowymi.

Rodzinom, w których występuje problem niepełnosprawności, w tym niepełnosprawności dzieci oraz osobom niepełnosprawnym, udzielane były - poprzez działające na terenie powiatu dwie Publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne oraz Punkt Konsultacyjny przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Szklarskiej Porębie - indywidualne konsultacje i porady. W ramach pracy Punktu przyjmowali psycholog, prawnik, interwent kryzysowy oraz terapeuta uzależnień. Rodzice dzieci niepełnosprawnych uczestniczących w zajęciach placówek wsparcia dziennego miały możliwość skorzystania z socjoterapii oraz porad logopedycznych. Na tablicach informacyjnych udostępniono kontakty do instytucji pomocowych, szkół, przedszkoli, terapeutów dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, wymagających wsparcia. W Poradniach kontynuowano comiesięczne cykliczne spotkania z rodzicami dzieci autystycznych, ukierunkowane na wsparcie oraz radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Podczas diagnozy wspierano rodziców dzieci niepełnosprawnych, poprzez wskazanie kierunku dalszej pracy z dzieckiem, konkretnych metod i form pracy, przekazano informacje dotyczące możliwości prawnych uzyskania pomocy.

W ramach poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego prowadzone były indywidualne spotkania nauczycieli z rodzicami uczniów. Prowadzone były prelekcje w czasie godzin wychowawczych na temat rodzajów niepełnosprawności, integracji osób z niepełnosprawnościami z osobami pełnosprawnymi. Szkolny doradca zawodowy wspierał rodziców i uczniów z niepełnosprawnościami w czasie dokonywania wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej – przeprowadzane były indywidualne rozmowy, konsultacje, zajęcia. Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szklarskiej Porębie w 2019 r. realizowała kompleksowy program wsparcia dla rodzin „Za życiem” w ramach, którego prowadzono zajęcia terapeutyczne dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi typu: autyzm, mutyzm wybiórczy, zaburzenia rozwoju mowy, zaburzenia genetyczne, zaburzenia sprzężone. W zajęciach brały udział dzieci od 1 roku życia oraz dzieci odroczone od obowiązku szkolnego z powody zaburzeń rozwojowych. Zajęcia prowadzone były przez specjalistów: neurologopedę, oligofrenopedagoga, dogoterapeutę, psychiatrę dziecięcego, pedagoga wczesnego wspomagania. W ramach współpracy z rodzicami prowadzono poradnictwo i konsultacje. Zorganizowano również spotkanie rodziców z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szklarskiej Porębie w celu przekazania informacji dotyczących możliwości skorzystania z przysługujących świadczeń.

W bibliotekach jednostek oświatowych podległych powiatowi (szkoły ponadgimnazjalne, Publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Dom Wczasów Dziecięcych w Szklarskiej Porębie, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Szklarskiej Porębie) oraz w siedzibie Centrum udostępniano czasopismo „Integracja”, „Niepełnosprawni Tu i teraz”, oraz biuletyn informacyjny „Nasze Sprawy” przybliżające nauczycielom i uczniom problem niepełnosprawności.

Działający na terenie powiatu jeleniogórskiego, Polski Związek Niewidomych Koło w Jeleniej Górze podejmował w 2019 r. działania mające na celu obalenie stereotypów dotyczących osób z niepełnosprawnością narządów wzroku, poprzez organizację prelekcji w szkołach oraz przedstawienie pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnościami w reportażach emitowanych w telewizji regionalnej „TV DAMI”, artykuły na stronach internetowych Jelonki oraz w artykułach gazet Tu i Teraz, Pochodnia i Sześciopunkt. Karkonoski Klub Amazonek organizował w każdy czwartek tygodnia spotkania, podczas których omawiane były bieżące sprawy Klubu, udzielano porad oraz przekazywano informacje w zależności od potrzeb zainteresowanych. Zorganizowano spotkanie z przedstawicielem Urzędu Skarbowego dotyczące ulg i odpisów przysługujących osobom niepełnosprawnym.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Kowarach współpracował z telewizją DAMI, Strimeo, portalem Jelonka.com, Gazetą Kowarską, Tygodnikiem Społeczno-Kulturalnym Słósioty, Kurierem Kowarskim oraz korzysta z Facebooka. Wymienione media przedstawiły m. in. działalność oraz relację z obchodów 5-lecia funkcjonowania WTZ, relacje ze spotkań integracyjnych, wystaw, festiwalów, konkursów prezentujących prace uczestników WTZ oraz udziału w zawodach sportowych.

W roku 2019 Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych kolejny rok kontynuował najbardziej skuteczną formę kształtowania poprawnego wizerunku osób z niepełnosprawnościami jaką są audycje „Karkonoskiej Telewizji Integracyjnej”. Ta forma popularyzacji tematyki integracyjnej osób niepełnosprawnych przyjęła się od dziewięciu lat w mieście i regionie. Audycje poza emisją telewizyjną są dostępne na stronach internetowych: KSON-u, YouTube, Facebook, Strimeo.tv, tym samym popularyzują Dolny Śląsk, region Karkonoszy oraz Miasto „Bez Barier” – Jelenią Górę integrując społeczność, przeciwdziałając dyskryminacji i poprawiając wizerunek osób z niepełnosprawnością. Pokazują miasto i region jako przyjazne niepełnosprawnym. Należy zaznaczyć, iż wszystkie audycje są tłumaczone na język migowy i opatrzone napisami dolnymi.

Od czerwca 2018 roku KSON uruchomił radio internetowe www.radioKSON.pl. Radio nadaje w trybie 24 godzinny audycje wg opracowanej ramówki dostępnej na stronie internetowej radia. Do końca roku 2019 nadano około 300 audycji autorskich o charakterze edukacyjnym, interwencyjnym i oświatowym. Radio relacjonuje wydarzenia ze środowiska osób z niepełnosprawnościami obejmując nad nimi patronaty medialne, ważniejsze, bieżące wydarzenia w Regionie i Polsce. W Radio zatrudnieni są dziennikarze i technicy z niepełnosprawnością, osoby z wieloletnim doświadczeniem medialnym i reporterskim ale i młodzi adepci sztuki dziennikarskiej. Radio pełni także rolę informacyjną dla urzędów i instytucji z całej Polski, której niekomercyjne komunikaty zamieszczane są nieodpłatnie. Cieszyć musi fakt, że obserwujemy stały wzrost liczby słuchaczy i korespondentów zarówno na redakcyjny telefon interwencyjny jak i na stronie internetowej radia. Przy obsłudze radia zatrudnionych jest 5 wolontariuszy. W toku bieżącej działalności, na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej Centrum www.pcpr.jgora.pl udzielane są informacje dotyczące uprawnień i możliwości uzyskania wsparcia przez osoby niepełnosprawne. Rozpowszechniany jest także Biuletyn Informacyjny „Niepełnosprawni TU i TERAZ” oraz „Integracja”.

1.3. Organizacja imprez (w tym cyklicznych) umożliwiających aktywne uczestnictwo osób niepełnosprawnych i integrację ze społecznością lokalną oraz promowanie i prezentację twórczości i dorobku artystycznego osób niepełnosprawnych

W roku 2019 odbyły się następujące imprezy integracyjne dla osób niepełnosprawnych z terenu powiatu jeleniogórskiego:

- o „Bal karnawałowy z wyborem Niepełnosprawnego Sportowca Roku 2018”,
- o „XX Spotkanie Opłatkowe Osób Niepełnosprawnych Powiatu Jeleniogórskiego 2019”,
- o „Impreza integracyjno-kulturalna dla osób niepełnosprawnych z okazji Międzynarodowego Dnia Białej Laski”,
- o „Masowa impreza integracyjna dla osób niepełnosprawnych z okazji Światowego Dnia Inwalidów”,
- o „Impreza integracyjna - Międzynarodowy Dzień Głuchego - Zamek Czocha – Rejs Statkiem 2019”.

Wymienione imprezy mają już swoją wieloletnią tradycję. Ich organizatorami były: Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddz. Terenowy w Jeleniej Górze, Gminny Ośrodek Kultury w Mysłakowicach, Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Rejonowego w Jeleniej Górze, Polski Związek Głuchych

Oddział Dolnośląski we Wrocławiu. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dofinansowało ze środków PFRON 60% kosztów każdego przedsięwzięcia.

1.4. Organizacja imprez kulturalnych, turystycznych i sportowych, ze szczególnym uwzględnieniem imprez masowych

W roku 2019 dziewięć organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego otrzymało dofinansowanie ze środków PFRON na realizację 11 imprez. Oprócz imprez wskazanych w pkt. 1.3, dofinansowaniem objęto:

PODMIOT PRAWNY	NAZWA IMPREZY
Towarzystwo Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Jeleniej Górze	Impreza rekreacyjno – turystyczna „Karpacz – wrzesień 2019”
Karkonoski Klub Amazonek	„Turystyka i Rekreacja w Kudowie Zdrój”
Stowarzyszenie Inwalidów Wzroku	„Dolnośląskie atrakcje bez barier”
Stowarzyszenie Integracyjne Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „My też potrafimy”	„Wycieczka do Wrocławia”
Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze	„Impreza integracyjno-kulturalna dla niepełnosprawnych dzieci z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka”
Polski Związek Głuchych Oddział Dolnośląski we Wrocławiu	„Impreza Mikołajkowa i spotkanie opłatkowe 2019”

Łączna kwota dofinansowania do wszystkich imprez (pkt. 1.3 i 1.4) wyniosła 33 413,00 zł. W imprezach wzięło udział 529 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Cel strategiczny nr 2: Poprawa dostępności środowiska dla osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

2.1. Ułatwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej

Zadanie to obejmuje w szczególności likwidację barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, placówkach edukacyjnych, zakładach opieki zdrowotnej, placówkach opiekuńczych. W 2019 r. Powiat Jeleniogórski przystąpił do „Programu wyrównywania różnic między regionami III” – obszar B tj. Likwidacja bariery w Szkole Podstawowej nr 1 w Kowarach „Schody nie stanowią przeszkody” oraz w Szkole Podstawowej nr 3 w Kowarach „Niwelujemy przeszkody, nie straszne nam w szkole schody” w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania poprzez zakup schodolazu umożliwiającego łatwiejsze funkcjonowanie dzieci niepełnosprawnych. Łączny koszt realizacji projektu to 37.000,00 zł. Wnioskowana kwota dofinansowania ze środków PFRON to 18.500,00 zł z podziałem na dwie szkoły.

Z informacji przekazanych do Centrum wynika, iż gmina Kowary wykonała podjazd dla osób niepełnosprawnych przy drzwiach wejściowych Szkoły Podstawowej nr 3 w Kowarach. Również na terenie gminy Piechowice oraz Jeżowa Sudeckiego wykonano bieżące remonty tj. budowę podjazdów lub modernizację obiektów użyteczności publicznej dostosowując je do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto w 2019 roku zakończono remont Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi, do której uczęszcza 23 dzieci z niepełnosprawnościami. Dzięki przeprowadzonym pracom remontowym w znacznym stopniu poprawiło to funkcjonowanie niepełnosprawnych dzieci w środowisku szkolnym.

Zarząd Polskiego Związku Niewidomych Koło w Jeleniej Górze jest w stałym kontakcie z Dyrekcją MZK przekazując spostrzeżenia i wnioski swoich członków w celu uzyskania łatwiejszego dostępu do środków transportu publicznego oraz systemów głośnomówiących w autobusach.

2.2. Poprawa dostępności tras i obiektów turystycznych do potrzeb osób niepełnosprawnych

„Góry otwarte dla wszystkich” w dniach 11-12 września 2019 roku w Karpaczu odbyła się IV Turystyczna Konferencja „Góry otwarte dla wszystkich”, była ona konsekwencją poprzednich edycji konferencji, poruszających tematykę turystyki osób niepełnosprawnych i seniorów, a także próbą skonfrontowania potrzeb tego środowiska w odniesieniu do dzisiejszej infrastruktury turystycznej w Sudetach Zachodnich oraz możliwości jej rozwoju. Rozmawiano na temat decentralizacji ruchu turystycznego, który obecnie obejmuje kluczowe obszary Karkonoszy i rozdysponowaniu go w pozostałe obszary Kotliny Jeleniogórskiej. Rozmawiano również o niekorzystnych prognozach hydrologicznych, obserwowanych w ostatnich latach w obszarze Karkonoszy. Uczestnicy Konferencji mieli okazję przejechać przez wierzchowinę Karkonoszy odwiedzając szczyt Śnieżki i wizytując zagospodarowanie turystyczne czeskiej i polskiej strony szczytu. Obejrzel również stan górnej stacji Miejskiej Kolei Linowej na Kopie oraz wysokogórski szlak dla osób niepełnosprawnych z Kopy do Równi pod Śnieżką. Była to okazja do zapoznania się z problemami pod kątem dostępności szlaków dla seniorów i osób niepełnosprawnych.

2.3. Pomoc w wyposażeniu/doposażeniu powstających świetlic/klubów/lokal, w których prowadzone są zajęcia na rzecz osób niepełnosprawnych

W 2019 r. Warsztat Terapii Zajęciowej w Kowarach doposażono w następujący sprzęt: zmywarka BOSCH oraz płyta ceramiczna AMICA. W/w urządzenia są niezbędne w aneksie kuchennym WTZ, mają one zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom WTZ w ich codziennym użytkowaniu, jak również służyć do realizacji grupowego programu z zakresu zdrowego żywienia.

Cel strategiczny nr 3: Wzrost poziomu samodzielności i niezależności osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

3.1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym kontaktów zewnętrznych i sprawniejszego funkcjonowania w środowisku domowym

W roku 2019 pozytywnie rozpatrzono 19 wniosków osób niepełnosprawnych o dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier: w komunikowaniu się, architektonicznych i technicznych. Na realizację zadania przeznaczono 88 715 zł. Dofinansowaniem objęto likwidację 8 barier komunikowaniu się (zakup sprzętu komputerowego), 3 bariery architektonicznych (dostosowanie łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych) oraz 8 bariery technicznych (m.in. zakup podnośników kąpielowych, zakup schodołazu, montaż windy zewnętrznej oraz jeden podjazd). Pozytywnie rozpatrzono ok. 85% wniosków dotyczących dofinansowania do zakupu środków pomocniczych, przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego. Dofinansowanie otrzymało 344 osób, w tym siedem do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego (aparat do drenażu limfatycznego, bieżna elektryczna, mówik ze specjalistycznym programem dla dziecka autystycznego, kombinezon – gorset dla dziecka, orbitrek, rower stacjonarny). Dofinansowaniem objęto także zakup pieluchomajtek, cewników, sprzętu stomijnego, aparatów słuchowych i wkładek usznych, obuwia ortopedycznego, materacy i poduszek przeciwoleżynowych, różnego rodzaju protez (np. piersi, uda, podudzia, przedramienia), aparatów do bezdechu, balkoników, kul łokciowych, wózków inwalidzkich, peruk, rurek tracheostomijnych, szkieł okularowych, pionizatora, gorsetu ortopedycznego, pasa brzuszego. Na dofinansowanie zadania wydatkowano kwotę 317 829,00 zł. Ze środków PFRON dofinansowano uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusie rehabilitacyjnym. W roku 2019 dofinansowanie skierowano do grupy dzieci i młodzieży do 24 r.ż. (uczącej się) wraz z opiekunami, osób w wieku aktywności zawodowej ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w poprzednich latach wnioski i nie otrzymały dofinansowania oraz osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety powyżej 60 r.ż., mężczyźni powyżej 65 r.ż.), ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w poprzednich

latach wnioskowały i nie otrzymały dofinansowania. Z dofinansowania skorzystało łącznie 72 osoby, w tym 29 dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz ich 32 opiekunów. Na zadanie przeznaczono kwotę 87.607 zł, a przeciętne dofinansowanie wyniosło 1.216,76 zł.

3.2. Umożliwienie niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej

W ubiegłym roku powiat dofinansował 18 niepełnosprawnym mieszkańcom uczestnictwo w zajęciach dwóch warsztatów terapii zajęciowej na terenie Miasta Jelenia Góra (2018 r. - 19). Na dofinansowanie zadania przeznaczono 36.979,53 zł (2018 r. - 31 845,27 zł). Trzydziestu niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu umożliwiono uczestnictwo w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach. Koszty działalności WTZ są finansowane głównie ze środków PFRON (90%) oraz powiatu (10%). W roku 2019 na działalność Warsztatu przeznaczono łącznie kwotę 603.200 zł, z czego 542.880 zł stanowiło dofinansowanie PFRON, 60 320 zł dofinansował powiat. Jednostką prowadzącą Warsztat jest Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze.

3.3. Realizacja programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, mających na celu poprawę poziomu życia osób niepełnosprawnych

W roku 2019 Powiat realizował program PFRON „Aktywny Samorząd”. Program ten realizowany jest od 2012 roku. Jednostką wskazaną do realizacji programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze. Na realizację programu przekazano kwotę 193 473,40 zł (obejmującą również koszty obsługi, promocji i ewaluacji programu). W ramach programu niepełnosprawni mieszkańcy powiatu mogli ubiegać się o dofinansowanie do następujących zadań:

Moduł	Obszar	Zadanie	Forma wsparcia
I	A	1,4	Pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
		2,3	Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
	B	1,3,4	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania
		2	Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania
		5	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu
	C	1	Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
		2	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
		3	Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		4	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		5	Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektronicznego do wózka ręcznego
	D		Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej
II			Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Do Centrum wpłynęły 43 wnioski na kwotę łączną 284.132,20. Pozytywnie rozpatrzono 39 wniosków i zawarto umowy na kwotę 176 702 zł, z tego: w ramach Modułu I:

- 1 wniosek w ramach obszaru A1 na kwotę 9 774 zł,
- 4 wnioski w ramach obszaru A2 na kwotę 5 828 zł,
- 9 wniosków w ramach obszaru B1 na kwotę 63 859 zł,
- 2 wnioski w ramach obszaru B3 na kwotę 6 578 zł,
- 3 wnioski w ramach obszaru B4 na kwotę 7 159 zł,

- 2 wnioski w ramach obszaru C1 na kwotę 20 000 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C2 na kwotę 3.500 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C3 na kwotę 20 000 zł,
- 3 wnioski w ramach obszaru D na kwotę 2 797 zł,

w ramach Modułu II:

- 13 wniosków na kwotę 37.197 zł.

Realizacja programu, zgodnie z decyzją Zarządu PFRON, została przedłużona do 15 kwietnia 2020 roku. Do końca roku na realizację programu wydatkowano kwotę 134 035,86 zł. Po zakończeniu realizacji programu nastąpi jego rozliczenie i wówczas niewykorzystane środki zostaną zwrócone na rachunek PFRON.

3.4. Realizacja projektów, z wykorzystaniem środków krajowych i unijnych, w zakresie integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych

Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych w 2019 roku kontynuował realizację projektu pn. „Kierunek - Praca!” – aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami”, współfinansowanego ze środków PFRON. Doradztwo + szkolenia + staż = PRACA. „Aktywizacja zawodowa absolwentów z niepełnosprawnością” – to II edycja projektu w ramach pilotażowego programu Absolwent dofinansowywanego ze środków PFRON. Pierwsza edycja objęła 37 uczestników, a druga 24 (osoby z niepełnosprawnościami). Celem projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami. W ubiegłym roku KSON rozpoczął realizację ogólnopolskiego projektu aktywizującego zawodowo osoby z niepełnosprawnościami w całej Polsce pn. „Praca-Niezależność-Sukces”, który jest współfinansowany ze środków PFRON. W projekcie bierze udział 36 osób, z czego 19 osób podjęło staż, a zatrudnienie znalazło 14 osób.

Od sierpnia 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szklarskiej Porębie realizował projekt „Aktywni, Zintegrowani, Silniejsi – Nowa szansa”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego. Do udziału w projekcie zakwalifikowane zostały cztery osoby niepełnosprawne. Ponadto w ramach projektu została utworzona grupa wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych. Działania projektowe obejmują aktywną integrację osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia w tym osób z niepełnosprawnościami. W ramach projektu beneficjenci biorą udział w warsztatach wolontarystycznych i ekologicznych, treningach kompetencji i umiejętności społecznych, spotkaniach z psychologiem, spotkaniach grupy wsparcia.

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „My też potrafimy” otrzymał dotację na realizację zadania pod nazwą „Integracja i aktywizacja osób niepełnosprawnych ruchowo”. Zadanie to polegało na zorganizowaniu spotkań z terapeutą i fizjoterapeutą, warsztatów artystycznych, wyjazdów do kina, teatru, filharmonii, wycieczki krajoznawczej oraz koncertu charytatywnego. Uczestnikami projektu były osoby z niepełnosprawnością ruchową oraz ich rodziny. Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze realizował w roku 2019 m.in. projekty pn. „Aktywny niepełnosprawny turysta” – dwa panele tj. Piknik w Pilchowicach i Spływ Pontonowy, „Znane i mniej znane zakątki Jeleniej Góry”, „Niewidomy poznaje swoje okolice”, „Wspomnienia z młodości lat”, „Kultura i sztuka w życiu Niewidomego”.

Cel strategiczny nr 4: Podniesienie poziomu usług w zakresie pomocy instytucjonalnej

Cele szczegółowe:

4.1. Kontynuacja działań w celu utrzymania standardów w domach pomocy społecznej

W powiecie jeleniogórskim funkcjonuje pięć domów pomocy społecznej, w tym jeden, na zlecenie powiatu, prowadzony jest przez zgromadzenie zakonne (DPS w Szklarskiej Porębie).

W 2019 r. wykonano szereg prac remontowych, naprawczych i konserwacyjnych, pozwalających utrzymać w odpowiednim stanie technicznym obiekty i urządzenia w domach pomocy społecznej. Zakres wykonanych prac przedstawiono poniżej:

Dom Pomocy Społecznej w	Konserwacja pralni, konserwacja dźwigu osobowego, hydrantów, gaśnic, instalacji oddymiania, kotłowni, naprawa drobnego sprzętu, remont klatki
--------------------------------	---

Janowicach Wielkich	schodowej, wymiana trzech drzwi ognioodpornych, wymiana kostki brukowej na części dziedzińca, wymiana stolarki drzwiowej, wykładzin obiektowych PCV wraz z wylewką, komina wentylacyjnego z szybu windowego, oświetlenia ewakuacyjnego, pralnicowirówki sztywnomocowanej, naprawa samochodu.
Dom Pomocy Społecznej w Miłkowie	Konserwacja urządzeń elektrycznych, kotłowni olejowej, centrali telefonicznej, instalacji PP, dźwigów towarowych, kominów, remont sprzętu AGD, samochodu, remont kotłowni olejowej w Pawilonie 1, malowanie pomieszczeń stołówki wraz z robotami budowlanymi oraz remont instalacji wodociągowej oraz instalacji kranów oszczędzających wodę, remont hydroforni głównej, wymiana okien PCV (26 okien w pokojach)
Dom Pomocy Społecznej w Kowarach	Bieżące prace naprawcze - naprawa sprzętu AGD, naprawa odsnieżarki, naprawa samochodu Fiat, naprawa kotłowni w budynku DPS, naprawa dźwigu – windy dla osób niepełnosprawnych, naprawa monitoringu, remont łaźni mieszkańców, remont windy w budynku głównym.
Dom Pomocy Społecznej w Sosnowce	Przegląd i konserwacje kominów, konserwacja dźwigu, konserwacja hydrantów i gaśnic, remont kotłowni i naprawa pieca gazowego co i ciepłej wody w budynku Zameczek, naprawa platformy osobowej dla osób niepełnosprawnych, remont korytarza i pomieszczeń, naprawa urządzeń i sprzętu, remont korytarza I i II kondygnacji w budynku Zameczek, remont samochodu.
Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie	Naprawa zmywarki, pralki, remont studzienki kanalizacyjnej, podłączenie kabla zasilania elektrozaworu, remont i malowanie 4 pokoi wychowanków oraz świetlicy, naprawa pieca gazowego, naprawa kserokopiarki, wymiana tarcz i klocków hamulcowych w samochodzie.

Na usługi remontowe w 2019 r. wydatkowano łącznie 581 408,78 zł (2018 r. - 218 497,10 zł), z tego domy pomocy społecznej wydatkowały kwotę 325 526,08 zł (w tym 242.425,00 zł z dotacji celowej na dofinansowanie remontów w domach pomocy społecznej), a Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie – 13 457,70 zł (2018 r. - 18 778,30 zł). W ramach tych środków wykonano szereg prac remontowych, naprawczych i konserwacyjnych pozwalających utrzymać w odpowiednim stanie technicznym obiekty i urządzenia.

Domy dbają o utrzymanie wymaganych przepisami standardów. Pozbawione są barier architektonicznych, posiadają windy oraz schodolazy ułatwiające przemieszczanie się. Budynki wyposażone są w systemy alarmowo-przyzywowe i przeciwpożarowe. W zakresie warunków sanitarnych spełniają także wymogi standaryzacyjne – łazienki i toalety dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wszystkie domy posiadają wpis do rejestru Wojewody Dolnośląskiego.

4.2 Otwarcie domów pomocy społecznej na środowisko

Domy aktywnie włączają się w życie społeczności lokalnych. W 2019 roku mieszkańcy uczestniczyli w wielu wydarzeniach, wśród których należy wymienić:

Kulturalne	wiosenne przełamywanie barier w Teatrze Zdrojowym w Cieplicach, występ zespołu „Kasówki”, wspólne recytowanie poezji oraz czytanie wybranych fragmentów z literatury, rozmowa o przeczytanych i wyrecytowanych pozycjach, udział w uroczystości zorganizowanej przez Miejski Ośrodek Kultury w Kowarach „Dzień seniora”, wizyta osób z Ośrodka Terapii uzależnień z inscenizacją wiersza „Lokomotywa”, „Czerwony Kapturek”, „Sztuka -Zabawa – Humor” – Lokomotywa – występ aktorów z Krakowa, wyjazd do Centrum Nauki w Libercu, wyjście do kina – „Masza i Niedźwiedź”, „Mia i biały lew”, „Avengers”, „Alladyn”, udział w przedstawieniu teatralnym pt. „Prawdziwy Uśmiech”;
Sportowe	udział w Olimpiadzie Sportowej osób na wózku, IX Dolnośląski Miting w Narciarstwie Biegowym Olimpiad Specjalnych w Jakuszytach, V Dolnośląski

	Turniej Bocce Olimpiad Specjalnych we Wrocławiu, XIII Dolnośląski Turniej Badmintona Olimpiad Specjalnych w Legnicy, zawody sportowe w Pielgrzymce, wyjazd na obóz sportowy w Wojnowie, wyjście na basen, drużynowe Akademickie Mistrzostwa Polski w Lekkiej Atletyce, I Integracyjna Spartakiada z Milanos;
Turystyczne	wycieczka krajoznawcza do Świeradowa Zdrój, wycieczka do Wrocławia, zwiedzanie parku krajoznawczego Doliny Bobru, piesza wycieczka do papugarni w Karpaczu, zwiedzamy Wrocław: Hydropolis – rejs statkiem po Odrze, wycieczka góorskimi szlakami razem z ekipą „Łączą nas góry”, wycieczka do schroniska Orle, wyjazd do ZOO we Wrocławiu, zwiedzanie wodospadu Mumława w Czechach, wycieczka do Legnickiego Pola;
Religijne	Noworoczne Spotkanie Oplatkowe Osób Niepełnosprawnych w Mysłakowicach, „Jasełka” występ dzieci z Fundacji Orange, spotkanie przedświąteczne – wspólne kolędowanie Księdzem Proboszczem z Janowic Wielkich, „Radosna Kolęda” – spotkanie z Duszpasterzem ks. Dziekanem, wspólne kolędowanie mieszkańców DPS z przedstawicielami Clubu Rotary, „Kolędy i Pastoralki” w wykonaniu zespołu „Bolczowanie” z Janowic Wielkich, zabawa karnawałowa w DPS w Jaskulinie, uroczyste śniadanie wielkanocne.

Dzięki współpracy z innymi Domami i organizacjami odbyły się takie imprezy i wydarzenia, jak: zabawa karnawałowa w Szarocinie, „Bal przebierańców” w Domu Ludowym w Siedlęcinie zorganizowanym przez DPS w Nieleśnie, zabawa integracyjna na „Marynarska Nutę” w DPS w Mirsku, „Dzień seniora” w DPS Pogodna Jesień, spotkanie integracyjne w DPS w Ebersbach – wspólna integracja Niemcy – Czechy - Polska, wizyta dzieci ze Szkoły Podstawowej z okazji „Dnia Babci i Dziadka.

4.3. Propagowanie idei tworzenia środowiskowych domów samopomocy - w roku 2019 nie podjęto działań dotyczących środowiskowych domów samopomocy.

Cel strategiczny nr 5: Wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

5.1. Współpraca podmiotów na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej

Niepełnosprawność jest podstawową barierą w procesie skutecznego szukania zatrudnienia. W obecnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, tj. przy zbyt małej ilości ofert pracy, preferowaniu przez pracodawców osób niepełnosprawnych z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności zachodzą obawy, że sytuacja bezrobotnych niepełnosprawnych nadal będzie trudna. Na koniec 2019 r. w PUP zarejestrowanych było 195 bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym z powiatu jeleniogórskiego – 80 osób. Prawo do zasiłku posiadało 9 osób. Ponadto, trzy osoby były zarejestrowane, jako osoby poszukujące pracy, niepozostające w zatrudnieniu. W porównaniu do roku 2018 liczba zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych uległa zmniejszeniu o 9,3 %. Nadal wśród osób niepełnosprawnych najliczniejszą grupę stanowiły osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności (45 osób), z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym i poniżej (54 osoby). W powiecie jeleniogórskim – 58,8% bezrobotnych niepełnosprawnych to mężczyźni, a ok. 42,5% ogółu (34 osoby) stanowili niepełnosprawni bezrobotni w wieku powyżej 55 roku życia.

Upowszechnianie ofert pracy - Informacje o ofertach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Jeleniej Górze znajdowały się wewnątrz urzędu na tablicach informacyjnych (w formie tradycyjnej oraz elektronicznej), na stronie internetowej PUP oraz u doradców klienta.

Współpraca z zakładami pracy chronionej w zakresie pozyskania ofert pracy

W analizowanym okresie oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłaszały zakłady pracy chronionej i inne podmioty, funkcjonujące na terenie Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego. Oferty dedykowane osobom niepełnosprawnym dotyczyły m.in. takich stanowisk pracy jak: pokojowa, pomoc kuchenna,

kasjer – sprzedawca, kucharz, pomoc kuchenna, pomocniczy robotnik budowlany, pracownik ochrony, robotnik gospodarczy i sprzedawca. Podstawową barierą w realizacji ofert adresowanych do osób niepełnosprawnych była zdecydowana liczebna przewaga w rejestrze osób z lekkim stopniem niepełnosprawności. Zakłady Pracy Chronionej, ze względu na refundacje PFRON, preferowały zatrudnienie niepełnosprawnych bezrobotnych z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności, a takich osób, na 31.12.2019 r. było tylko 43,2,3%.

W ogólnej liczbie zgłoszono 201 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych były m.in.:

- 19 ofert pracy Sanpro Consulting BPO sp. z o.o. sp.k.
- 18 ofert pracy Dino Polska
- 17 ofert pracy Spółka Usługowa „PIAST” Business Service sp. z o.o.
- 15 ofert pracy Morawa sp. z o.o.

Pozyskiwanie ofert pracy na otwartym rynku pracy

Od stycznia do grudnia 2019 roku pozyskano 201 oferty pracy adresowane do niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym z powiatu jeleniogórskiego - 90 oferty.

W analizowanym okresie, z myślą o tej grupie odbiorców, zgłoszono tylko 4 ofert pracy z sektora publicznego – wszystkie z Jeleniej Góry.

Napływ ofert pracy i aktywizacji zawodowej dla niepełnosprawnych bezrobotnych

Gminy	Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych stan na 31.12.2019 r.	I - XII 2018 r.	
		ogółem oferty pracy	w tym dla osób niepełnosprawnych
Janowice Wielkie	139	221	0
Jeżów Sudecki	145	63	0
Karpacz	99	484	8
Kowary	290	143	15
Mysłakowice	313	86	2
Piechowice	126	98	0
Podgórzyn	220	153	10
Stara Kamienica	145	69	8
Szklarska Poręba	117	607	47
POWIAT JELENIOGÓRSKI	1594	1 924	90
JELEŃ GÓRA	1096	2741	111
POWIATOWY URZĄD PRACY	2690	4 665	201

Zródło: dane PUP

W analizowanym okresie nastąpił wyraźny wzrost liczby miejsc pracy z terenu powiatu jeleniogórskiego – to 90 ofert wobec 34 ofert w 2018 r., czyli wzrost o 164,7%.

Kierowanie zarejestrowanych niepełnosprawnych do pracodawcy – realizacja zgłoszonych ofert pracy - w 2019 r. pozyskano 201 oferty pracy dla osób niepełnosprawnych, w tym 90 z terenu powiatu jeleniogórskiego:

Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych	PUP Ogółem	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
ogółem I – XII 2019 r.	201	111	90

w tym praca subsydiowana	3	2	1
--------------------------	---	---	---

Źródło: dane PUP

Ogółem w analizowanym okresie pośrednicy pracy i doradcy klienta wydali 242 skierowania do pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych:

Wydane skierowania	PUP	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
I – XII 2018 rok	312	201	111
I – XII 2019 rok	242	169	73
<i>w tym:</i>			
do pracy	189	131	58
na staż	22	16	6
do prac społecznie użytecznych	31	22	9

Źródło: dane PUP

Od stycznia do grudnia 2019 r. z ewidencji Urzędu z powodu podjęcia pracy wyłączono 168 bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym z powiatu jeleniogórskiego - 55 osób.

Wyłączenia niepełnosprawnych osób bezrobotnych z powodu podjęcia pracy

Podjęcia pracy osób niepełnosprawnych	I - XII 2018 r. PUP	I - XII 2019 r.		
		PUP	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
Ogółem	187	168	113	55
<i>w tym:</i>				
praca subsydiowana	26	26	21	5
praca niesubsydiowana	161	142	92	50

Źródło: dane PUP

Organizowanie giełd pracy dla pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem osób niepełnosprawnych.

W 2019 **nie było giełd pracy** adresowanych do niepełnosprawnych bezrobotnych.

Natomiast korzystając z tej formy pośrednictwa pracy, bezrobotni niepełnosprawni brali udział w giełdach organizowanych na zasadach ogólnych.

Wzięło w nich udział 15 niepełnosprawnych, w tym:

- z powiatu jeleniogórskiego 2 osoby.

Ponadto w dniu 15.11.2019 r. zorganizowano na życzenie Fundacji Work For Work, spotkanie informacyjne z niepełnosprawnymi bezrobotnymi, w którym uczestniczyło 14 klientów PUP, na którym informowano o pracy jako kelner oraz pomocnik ciastkarza.

5.2. Aktywizacja i pomoc osobom niepełnosprawnym w zakresie poruszania się po rynku pracy

Inicjowanie, organizowanie i prowadzenie indywidualnych i grupowych porad zawodowych, wzmacniających motywację do poszukiwania pracy oraz kształtujących aktywną postawę na rynku pracy – zadaniem poradnictwa zawodowego w procesie wspierania bezrobotnych niepełnosprawnych i poszukujących pracy było ułatwienie przystosowania się do funkcjonowania na wymagającym i zmiennym rynku pracy. Pomoc doradcy zawodowego polega przede wszystkim na przekazaniu uczestnikom porad informacji o zawodach dostępnych dla osób

z różnorodnymi dysfunkcjami oraz informacji ułatwiających samodzielne podjęcie optymalnej decyzji zawodowej.

Poradnictwo zawodowe

Forma działania		I - XII 2018 r. PUP	Niepełnosprawni I - XII 2019 r.		
			PUP	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
Porady indywidualne	liczba wizyt w ramach porady indywidualnej	26	25	14	11
	liczba osób w ramach porady indywidualnej	26	23	13	10
Poradnictwo grupowe		41	36	24	12

Źródło: dane PUP

W analizowanym okresie odbyło się 8 edycji grupowych porad zawodowych „Niepełnosprawni na rynku pracy”, w których uczestniczyły 28 osoby. Ponadto 8 osób niepełnosprawnych, wśród których 4 osoby z powiatu jeleniogórskiego, brało udział w poradach grupowych skierowanych do wszystkich bezrobotnych. Były to porady:

- „Dokumenty aplikacyjne jako narzędzie komunikacji” – uczestniczyły 2 osoby z powiatu jeleniogórskiego,
- „Odkryj swój potencjał” – uczestniczyły 2 osoby z powiatu jeleniogórskiego.

Osoby niepełnosprawne korzystały również z porad indywidualnych oraz informacji zawodowych.

Porady, których celem było zapoznanie się z działaniami zmierzającymi do poprawy sytuacji zawodowej niepełnosprawnych, dedykowano osobom niepełnosprawnym oraz ubiegającym się o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wyłonionym przez doradców zawodowych w drodze indywidualnych porad.

Informowanie osób niepełnosprawnych o ich prawach i obowiązkach - odbywało się na bieżąco, od momentu rejestracji poprzez wizyty u doradców klienta oraz doradców zawodowych. Podczas spotkań omawiane były zagadnienia związane ze specyfiką pracy osób niepełnosprawnych, informowano o działających na terenie zakładach pracy chronionej oraz istniejących przepisach prawnych.

Spotkania informacyjne dla osób niepełnosprawnych po raz pierwszy zarejestrowanych

W 2019 roku osoby rejestrujące się po raz pierwszy były na bieżąco informowane przez doradców klienta o prawach i obowiązkach, formach pomocy ze strony urzędu pracy (aktywne formy wsparcia). Ponadto brały udział w grupowej informacji w ramach prowadzonego poradnictwa zawodowego.

Forma działania	I - XII 2018 r. PUP	Niepełnosprawni I - XII 2018 r.		
		PUP	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
Grupowa informacja zawodowa	5	11	5	6

Źródło: dane PUP

Przygotowanie osób niepełnosprawnych do lepszego radzenia sobie na rynku pracy poprzez udział w szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy - w 2019 roku nie przeprowadzono szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

Przygotowanie osób niepełnosprawnych do efektywnego poszukiwania pracy i budowania motywacji do działania poprzez udostępnianie zasobów informacji zawodowych do samodzielnego wykorzystania przez osoby zarejestrowane i niezarejestrowane – na spotkaniach z doradcami klienta osoby niepełnosprawne z prawem do zasiłku były informowane o możliwości uzyskania dodatku aktywizacyjnego w sytuacji podjęcia zatrudnienia z własnej inicjatywy.

Ogółem w 2019 r. 9 osób niepełnosprawnych bezrobotnych z powiatu jeleniogórskiego podjęło zatrudnienie z własnej inicjatywy i otrzymało dodatek aktywizacyjny.

Ustalenie profilu pomocy, oznaczający właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego zakres form pomocy określonych w ustawie.

Zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 06 czerwca 2018 r. sygn. akt K 53/16 ogłoszonego w Dzienniku Ustaw w dniu 14.06.2018 r., po roku od jego ogłoszenia straciły moc przepisy dotyczące profilowania pomocy dla bezrobotnych, zawarte w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Tym samym wyeliminowana została możliwość różnicowania klientów PUP w dostępie do instrumentów rynku pracy.

5.3. Szkolenia zawodowe i przekwalifikowania zawodowe dla osób niepełnosprawnych

Inicjowanie i organizowanie szkoleń mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do podjęcia pracy –

W 2019 roku na szkolenia skierowano 1 bezrobotnego niepełnosprawnego z powiatu jeleniogórskiego.

Szkolenia	PUP	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
I - XII 2018 rok	3	3	0
I - XII 2019 rok	1	0	1
w tym:			
szkolenia indywidualne	1	0	1

Żadna osoba bezrobotna niepełnosprawna nie korzystała ze szkoleń grupowych.

Finansowanie szkoleń trójstronnych osób niepełnosprawnych - w 2019 r. nie realizowano szkoleń na podstawie umów trójstronnych.

Przyznanie bonu szkoleniowego stanowiącego gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie - w 2019 r. żadna osoba niepełnosprawna z terenu powiatu jeleniogórskiego nie wystąpiła o przyznanie bonu szkoleniowego.

5.4. Aktywna polityka pozyskiwania pracodawców przyczyniająca się do tworzenia nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych

Udzielenie pracodawcom informacji o możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych -

w analizowanym okresie pośrednicy pracy zwizytowali pracodawców, z którymi Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze współpracuje oraz nawiązali kontakt z nowymi pracodawcami. Podczas kontaktów bezpośrednich (wizyty) oraz telefonicznych, informowano pracodawców o możliwości skorzystania z usług rynku pracy oraz bieżących programach aktywizacji bezrobotnych realizowanych przez Urząd. W przypadku zainteresowania pracodawców określonymi formami wsparcia dla osób niepełnosprawnych, organizowano bezpośrednie spotkania z pośrednikami w siedzibach firm lub na terenie Urzędu, w celu przedstawienia pełnej informacji dotyczącej usług rynku pracy lub konkretnych programów

Informowanie i zachęcanie pracodawców do korzystania z subsydiowanych form zatrudnienia: staże, prace interwencyjne

Staż - w 2019 roku na staż skierowano 11 osoby niepełnosprawne, w tym 2 osób z powiatu jeleniogórskiego.

Staż	PUP	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
I – XII 2018 rok	22	15	7
I – XII 2019 rok	11	9	2
w tym:			

Algorytm	4	4	0
Program specjalny „Droga do aktywności”	1	1	0
Program specjalny „Twoje przyszłość zależy od Ciebie ”	2	1	1
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój PO WER	2	1	1
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego RPO WD	2	2	0

Zródło: dane PUP

Stażyści nabywali umiejętności na stanowiskach: pomoc archiwisty, pielęgniarz trawników, operator wprowadzania danych, zamiatacz, tynkarz, konserwator, referent ds. administracyjno-biurowych, telemarketer, księgowy, pracownik obsługi biurowej, maglarz oraz bibliotekarz.

Prace interwencyjne – w 2019 roku żadna osoba niepełnosprawna z powiatu jeleniogórskiego nie skorzystała z zatrudnienia z w/w prac.

Przyznawanie bonu zasiedleniowego osobom do 30 roku życia w związku z podjęciem pracy lub działalności gospodarczej poza miejscem zamieszkania – w 2019 r. 6 bezrobotnych niepełnosprawnych podjęło pracę z wykorzystaniem bonu na zasiedlenie.

Bony na zasiedlenie	PUP	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
I – XII 2018 rok	3	2	1
I – XII 2019 rok	6	6	0
<i>w tym:</i>			
podjęcie pracy	6	6	0

Zródło: dane PUP

Przyznawanie bonu zatrudnieniowego, stanowiącego gwarancję dla pracodawcy refundacji części wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem osoby bezrobotnej do 30 roku życia – w 2019 r. żadna osoba niepełnosprawna z terenu powiatu jeleniogórskiego nie wystąpiła z wnioskiem o przyznanie bonu zatrudnieniowego.

Przyznawanie bonu stażowego, stanowiącego gwarancję skierowania na staż do pracodawcy oraz zatrudnienia po ukończonym stażu – w 2019 r. żadna osoba niepełnosprawna z terenu powiatu jeleniogórskiego nie wystąpiła z wnioskiem o przyznanie bonu stażowego.

Kierowanie i współfinansowanie prac społecznie użytecznych – w 2019 r. 26 bezrobotnych niepełnosprawnych zostało skierowanych do prac społecznie użytecznych w jednostkach pomocy społecznej i jednostkach edukacyjnych na rzecz społeczności lokalnej, w tym z powiatu jeleniogórskiego – 8 osób.

Prace społecznie użyteczne	PUP	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
I – XII 2018 rok	32	24	8
I – XII 2018 rok	26	18	8
<i>w tym:</i>			
Algorytm	26	18	8

Zródło: dane PUP

Wykaz podmiotów, zlokalizowanych w gminach powiatu jeleniogórskiego, w których realizowane były prace społeczno- użyteczne:

Nazwa jednostki	Liczba osób	Stanowisko
Urząd Gminy Janowice Wielkie	5	robotnik gospodarczy
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szklarskiej Porębie	1	robotnik gospodarczy
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowarach	1	robotnik gospodarczy
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piechowicach	1	robotnik gospodarczy
Razem	8	

Źródło: dane PUP

Tworzenie nowych stanowisk – miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami – na podstawie umów podpisanych w 2019 r., do pracy na refundowanych miejscach pracy skierowano 6 osoby, w tym powiatu jeleniogórskiego 3 osoby.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	PUP	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
I – XII 2018 rok	4	2	2
I – XII 2019 rok	6	3	3
<i>w tym:</i>			
Algorytm	1	1	0
Program specjalny „Droga do aktywności”	1	0	1
Program specjalny „Twoja przyszłość zależy od ciebie”	1	1	0
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego RPO WD	2	1	1
Środki PFRON powiatu jeleniogórskiego	1	0	1

Źródło: dane PUP

Ponadto w 2019 r. skierowano do pracy 2 niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego w ramach rotacji (PFRON), na podstawie umów zawartych we wcześniejszym okresie.

Przyznanie pracodawcy dofinansowania wynagrodzenia pracownika, który ukończył 50 rok życia – w 2019 roku żadna osoba niepełnosprawna z terenu powiatu jeleniogórskiego, korzystając z tej formy pomocy, nie podjęła zatrudnienia.

5.5. Promocja samozatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych

Doradztwo i pomoc osobom niepełnosprawnym podejmującym działalność gospodarczą lub rolniczą - w 2019 r. żadna osoba z terenu powiatu jeleniogórskiego nie brała udziału w poradzie zawodowej grupowej pod nazwą „Własna firma – dotacje”.

Przyznawanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej zgodnie z obowiązującymi przepisami - w związku z otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej, do końca 2019 roku z ewidencji urzędu zostało wykreślonych 7 niepełnosprawnych bezrobotnych, w tym 2 osoby z powiatu.

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	PUP	Jelenia Góra	powiat jeleniogórski
I - XII 2018 rok	7	5	2
I - XII 2019 rok	4	3	1
<i>w tym:</i>			
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój PO WER	1	0	1
Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego RPO	3	3	0

Źródło: dane PUP

5.6. Realizacja programów celowych PFRON mających na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych w tym: „JUNIOR” – w 2019 roku program „Junior” nie był realizowany.

5.7. Współpraca w zakresie opracowywania i realizacji programów skierowanych do osób niepełnosprawnych, w tym w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, gdzie będą finansowane projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Osoby niepełnosprawne z powiatu jeleniogórskiego, w 2019 roku, korzystały z następujących instrumentów, realizowanych w ramach PO WER i RPO WD:

PO WER I - XII 2019	PUP	powiat jeleniogórski
staże	2	1
podjęcie działalności gospodarczej	1	1

RPO I - XII 2019	PUP	powiat jeleniogórski
doposażenie kosztów wyposażenia lub doposażenie stanowiska pracy	2	1

Źródło: dane PUP

5.8. Współpraca z instytucjami i partnerami zajmującymi się problematyką osób niepełnosprawnych

Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie aktywizacji osób niepełnosprawnych, w tym współrealizacja przy Programie Aktywizacja i Integracja - w 2019 roku PUP w Jeleniej Górze nie realizował Programu Aktywizacja i Integracja (PAI).

Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych - Powiatowy Urząd Pracy w Jeleniej Górze w 2019 roku współpracował z instytucjami i partnerami rynku pracy zajmującymi się problematyką osób niepełnosprawnych:

- **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie** - współpraca w zakresie obsługi finansowej zadań realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, takich jak wypłaty środków na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- **Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych** - udział przedstawiciela Powiatowego Urzędu Pracy w posiedzeniach Rady oraz przygotowywanie analiz dotyczących lokalnego rynku pracy w tym sytuacji osób niepełnosprawnych w powiecie jeleniogórskim.
- **Jeleniogórskim Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych** - przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy uczestniczyli w konferencji pt.: „Niepełnosprawny - Pełnosprawny.

Osoba niepełnosprawna na rynku pracy", która odbyła się w Książnicy Karkonoskiej.

- **Karkonoskim Sejmikiem Osób Niepełnosprawnych** – Powiatowy Urząd Pracy wspierał Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych w rekrutacji do projektu „DORADZTWO + SZKOLENIA + STAŻ = PRACA, poprzez działania informacyjno-promocyjne, w trakcie wizyt u doradcy klienta indywidualnego, w zakresie informowania osób bezrobotnych/poszukujących pracy posiadających status osoby niepełnosprawnej o ofercie projektowej.
- **Fundacja Work For Work** - Powiatowy Urząd Pracy budując partnerstwo na rzecz lokalnego rynku pracy w roku 2019 podjął aktywną współpracę z Fundacją Work For Work w celu wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie spotkania pracodawcy z większą grupą kandydatów do pracy jednocześnie. Celem spotkania informacyjnego, które odbyło się w dniu 15 listopada 2019 r. było wsparcie procesu rekrutacji w poszukiwaniu kandydatów do pracy jako pomoc ciastkarza oraz kelner. Doradcy klienta indywidualnego pomogli w określeniu wymaganych umiejętności zawodowych idealnego kandydata na dane stanowisko.
- **Ośrodek wsparcia Ekonomii Społecznej - OWES** - W związku z realizacją projektu pt.: „OWES dla subregionu jeleniogórskiego”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Włączenie społeczne, Działanie 9.4 Wspieranie gospodarki społecznej, Powiatowy Urząd Pracy promował w/w projekt poprzez umieszczenie informacji na stronie tut. urzędu. Doradcy klienta indywidualnego oraz instytucjonalnego przekazywali osobom zainteresowanym informacje dotyczące projektu: cel główny projektu, okres realizacji, cele szczegółowe oraz zakres oferowanego w ramach projektu wsparcia. Rekrutacja jest realizowana przez cały okres trwania projektu tj. od 01.06.2019 r. do 30.11.2022 r., zgodnie z zasadą równych szans dla kobiet i mężczyzn oraz zasadą niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
- **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - PFRON** - Powiatowy Urząd Pracy wspierał PFRON w promocji programu pt.: „Stabilne zatrudnienie – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej”, stanowiącego część Programu rządowego „Dostępność Plus 2018-2025”, poprzez działania informacyjno-promocyjne w zakresie poinformowania klientów o modułach programu, w trakcie wizyt u doradcy klienta indywidualnego oraz instytucjonalnego. Celem programu jest podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej. Program realizowany jest do 31 grudnia 2020 r.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych – w ramach współpracy z Państwową Inspekcją Pracy, Powiatowy Urząd Pracy wystąpił w 2019 r. o wydanie 3 opinii o przystosowaniu do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osoby zatrudnionej na wyposażonym stanowisku pracy lub o spełnieniu warunków bezpieczeństwa i higieny pracy na tym stanowisku. Opinie były pozytywne, a dotyczyły podmiotów gospodarczych:

- MIPAMA E.Z. Szafarz sp. j. Szklarska Poręba – 1 opinia,
- Piotr Borowy F.U.H. BEA – Restauracja „Mc Donald's” Jelenia Góra – 2 opinie.

VI. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2019 „POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2015-2020”

Cel strategiczny 1:

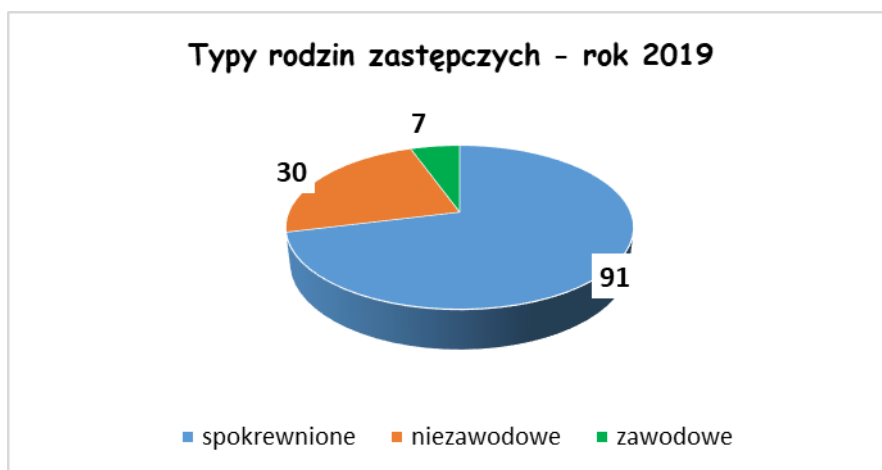
Zapewnienie systemu opieki nad dziećmi pozbawionymi częściowo lub całkowicie opieki rodziców

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców, dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej, którą organizuje powiat. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. By system ten działał w sposób planowy i efektywny, przepisy ustawy nałożyły na powiat obowiązek opracowania i realizacji 3-letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

Uchwałą Nr XLIV/223/2018 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 28 marca 2018 r. przyjęto do realizacji *Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020*.

Pieczka zastępcza sprawowana jest w dwóch formach: rodzinnej i instytucjonalnej. W powiecie jeleniogórskim, w ramach wymienionych wyżej form, zapewniano opiekę dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców. W ramach rodzinnych form pieczy zastępczej funkcjonują spokrewnione, niezawodowe oraz zawodowe (w tym pogotowie rodzinne) rodziny zastępcze.

W roku 2019 w powiecie funkcjonowało 128 rodzin zastępczych zapewniając opiekę 162 dzieciom. Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, następnie niezawodowe i zawodowe (w tym dwa pogotowia rodzinne). Niniejsze zilustrowano niżej.

Źródło: dane PCPR

W ubiegłym roku w powiecie funkcjonowało siedem zawodowych rodzin zastępczych (w tym dwie o charakterze pogotowia rodzinnego). Pogotowia rodzinne spełniają ważną rolę. Umieszczenie w nich dziecka – w większości przypadków – ma charakter interwencyjny. W trakcie roku przebywało w nich dziewięć dzieci. Sytuację czworga z nich uregulowano w sposób następujący:

- umieszczenie w zawodowej rodzinie zastępczej 1 dziecko
- umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej 2 dzieci
- umieszczenie w rodzinie adopcyjnej 1 dziecko

W stosunku do pozostałych toczy się postępowanie sądowe.

Centrum podejmowało działania dotyczące promowania rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania nowych rodzin. Prowadzi stronę internetową pcpr.jgora.pl, na której znajduje się informacja o ciągłym naborze kandydatów na rodziców zastępczych. Podejmowano i uczestniczano w przedsięwzięciach przybliżających obszar związany z rodzinną pieczą zastępczą (m.in. kampania promocyjno-informacyjna „Rodzic zastępczy pilnie poszukiwany”, rozprowadzanie kalendarzy, plakatów i ulotek związanych z rodzinną pieczą zastępczą).

W roku 2019 wszystkie postanowienia sądu o umieszczaniu dzieci w rodzinach zastępczych były realizowane na bieżąco. W odpowiedzi na potrzeby, rodzinom zastępczym, zapewniono możliwość udziału w szkoleniach mających na celu podniesienie ich kompetencji i kwalifikacji oraz zapobieganie zjawisku wypalenia zawodowego. Prowadzono indywidualne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne oraz prawne. Zorganizowano pomoc w formie grupy wsparcia oraz rodzin pomocowych. Zapewniono wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze otrzymywały pomoc finansową wynikającą z obowiązujących przepisów. Nie wystąpiły żadne zakłócenia związane z jej realizacją.

Drugą formą opieki nad dzieckiem jest piecza instytucjonalna. W 2019 r. w powiecie funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego: Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie oraz Dom dla Dzieci NADZIEJA w Przesiece - prowadzony na zlecenie Powiatu do 31.12.2021 r. przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie NADZIEJA z siedzibą w Jeleniej Górze. Obie placówki posiadają zezwolenie na prowadzenie działalności - wpis do rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego.

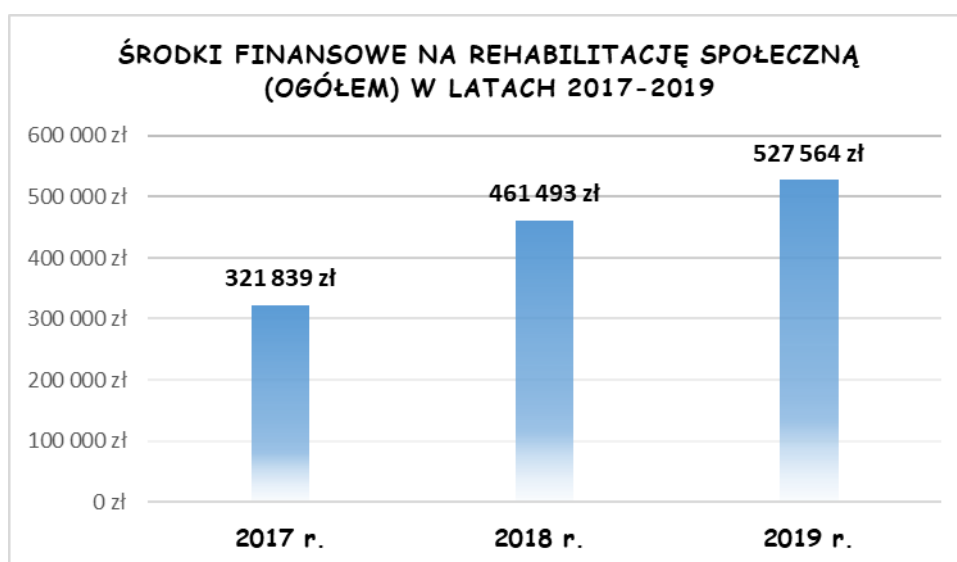
Na koniec 2019 roku w Domu dla Dzieci w Przesiece przebywało 16 dzieci, a w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie – 34.

W roku 2019 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczono łącznie 15-oro dzieci. Poza powiatem przebywało łącznie 15-oro dzieci, w tym 6 – oro umieszczonych w roku 2019. W roku 2019 obowiązywało łącznie 11 porozumień. Porozumienia zawarto z Miastem Jelenia Góra i Gminą Legnica oraz powiatami: głogowskim, lubińskim i wołowskim.

Cel strategiczny 2:

Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych

Zgodnie z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020 opracowano i wdrożono „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2015 - 2020”. W programie uwzględniono różne formy wsparcia skierowane do osób niepełnosprawnych oraz organizacji zrzeszających te osoby. Zadania finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Realizacja zadań wynika z treści art. 35a ust. 1 pkt. 7 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W roku 2019 na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej dysponowano kwotą 527 564 zł. Poniżej zilustrowano poziom finansowania zadań w latach 2017 – 2019:

Źródło: dane PCPR

Wysokość przekazywanych przez PFRON środków finansowych wpływa na poziom finansowania zadań w danym roku. W roku 2019 dysponowano o 16 % budżetem większym, niż w roku 2018. W roku 2019 udzielono łącznie 435 (2018 r. - 449, 2017 r. - 386) dofinansowań, z tego w zakresie:

- o uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych grupy dzieci i młodzieży do 24 r.ż. (uczącej się) wraz z opiekunami, osób w wieku aktywności zawodowej ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w poprzednich latach wnioskowały i nie otrzymały dofinansowania oraz osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety powyżej 60 r.ż., mężczyźni powyżej 65 r.ż.), ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w poprzednich latach wnioskowały i nie otrzymały dofinansowania - 72
- o likwidacji barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu, techn.) - 19
- o zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - 344

W roku 2019 osoby niepełnosprawne uczestniczyły w wielu przedsięwzięciach w związku z dofinansowaniem ze środków PFRON do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie otrzymało 9 podmiotów na realizację 11 imprez:

Gminny Ośrodek Kultury w Mysłakowicach	„XX Spotkanie Oplątkowe Osób Niepełnosprawnych Powiatu Jeleniogórskiego 2019”
--	---

Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze	„Bał karnawałowy z wyborem Niepełnosprawnego Sportowca Roku 2018”
Stowarzyszenie Integracyjne Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „My też potrafimy”	„Wycieczka do Wrocławia”
Stowarzyszenie Inwalidów Wzroku	„Dzień Białej Laski - 2019” Dolnośląskie Atrakcje Bez Barrier.
Towarzystwo Chorych Na Stwardnienie Rozsiane w Jeleniej Górze	Impreza rekreacyjno – turystyczna „Karpacz 2019”
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału Rejonowego w Jeleniej Górze	„Masowa impreza integracyjna dla osób niepełnosprawnych z okazji Światowego Dnia Inwalidy”
Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze	„Impreza integracyjno-kulturalna dla niepełnosprawnych dzieci z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka” „Impreza integracyjno-kulturalna dla osób niepełnosprawnych z okazji Międzynarodowego Dnia Białej Laski”
Polski Związek Głuchych Oddział Dolnośląski we Wrocławiu	„Impreza integracyjna - Międzynarodowy Dzień Głuchego „Zamek Czocha – Rejs Statkiem 2019” „Impreza Mikołajkowa i spotkanie opłatkowe 2019”
Karkonoski Klub Amazonek	„Turystyka i rekreacja w Kudowie Zdroju”

Na zadanie wydatkowano łącznie 33 413 zł (2018 – 29 705 zł).

W imprezach wzięło udział 529 (2018 r. - 594) niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Ponadto, trzydziestu niepełnosprawnych mieszkańców powiatu uczestniczyło w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach. Koszty jego działalności są finansowane głównie ze środków PFRON (90%) oraz powiatu (10%). W roku 2019 na działalność Warsztatu przeznaczono łącznie kwotę 603 200 zł, z czego 542 880 zł stanowiło dofinansowanie PFRON, 60 320 zł dofinansował powiat.

Uzupełnieniem zadań finansowanych ze środków PFRON jest realizacja od 2012 roku programu pn. „Aktywny samorząd”. W roku 2019 na realizację programu przekazano kwotę 193 473,40 zł (obejmującą również koszty obsługi, promocji i ewaluacji programu). W ramach programu niepełnosprawni mieszkańcy powiatu mogli ubiegać się o dofinansowanie do następujących zadań:

Modul	Obszar	Zadanie	Forma wsparcia
I	A	1,4	Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
		2,3	Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
	B	1,3,4	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania
		2	Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania
		5	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu
		1	Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
	C	2	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
		3	Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		4	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne
		5	Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektronicznego do wózka ręcznego
	D		Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej
II			Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Do Centrum wpłynęły 43 wnioski na kwotę łączną 284.132,20. Pozytywnie rozpatrzono 39 wniosków i zawarto umowy na kwotę 176 702 zł, z tego: w ramach Modułu I:

- 1 wniosek w ramach obszaru A1 na kwotę 9 774 zł,
- 4 wnioski w ramach obszaru A2 na kwotę 5 828 zł,
- 9 wniosków w ramach obszaru B1 na kwotę 63 859 zł,
- 2 wnioski w ramach obszaru B3 na kwotę 6 578 zł,
- 3 wnioski w ramach obszaru B4 na kwotę 7 159 zł,
- 2 wnioski w ramach obszaru C1 na kwotę 20 000 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C2 na kwotę 3.500 zł,
- 1 wniosek w ramach obszaru C3 na kwotę 20 000 zł,
- 3 wnioski w ramach obszaru D na kwotę 2 797 zł,

w ramach Modułu II:

- 13 wniosków na kwotę 37.197 zł.

Realizacja programu, zgodnie z decyzją Zarządu PFRON, została przedłużona do 15 kwietnia 2020 roku. Do końca roku na realizację programu wydatkowano kwotę 134 035,86 zł. Po zakończeniu realizacji programu nastąpi jego rozliczenie i wówczas niewykorzystane środki zostaną zwrócone na rachunek PFRON.

Cel strategiczny 3:

Zapewnienie wsparcia osobom wymagającym całodobowej opieki przez domy pomocy społecznej

W powiecie jeleniogórskim funkcjonuje pięć domów pomocy społecznej: cztery jednostki powiatowe i jedna prowadzona na zlecenie Powiatu przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMPNP (DPS w Szklarskiej Porębie). Domy dysponują łącznie 372 miejscami.

Mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej - stan na 31.12.2018 i 2019 roku

Lp.	DOM	Liczba miejsc	Liczba osób skierowanych przed 01.01.2004 r.		Liczba osób skierowanych po 01.01.2004 r.	
			2018	2019	2018	2019
1	DPS Kowary	56	6	5	50	52
2	DPS Sosnówka	60	4	2	54	60
3	DPS Miłków	102	77	73	23	25
4	DPS Janowice Wielkie	91	61	62	28	28
5	DPS Szklarska Poręba	63	44	40	18	22
Ogółem		372	192	182	173	187

W ubiegłym roku wydano 45 (2018 r. - 44) decyzji w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej. Wg stanu na koniec roku w Domach przebywało 369 osób, a na umieszczenie oczekiwały 52 osoby (2018 r. - 57).

Cel strategiczny 4:

Zapewnienie wsparcia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym również w związku z przemocą w rodzinie

Zgodnie z określonym w Strategii celem operacyjnym, w roku 2016 opracowano i przyjęto do realizacji „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na

lata 2015-2020". Program przyjęto Uchwałą Nr V/23/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 r. Program skorelowano z treścią „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020”. Głównym wyznacznikiem określonych w programie celów jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W realizację zadań zaangażowanych jest szereg podmiotów, instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

Powiat zapewnia wsparcie osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym również w związku z przemocą w rodzinie, dzięki działającemu w ramach i strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze, Ośrodkowi Interwencji Kryzysowej. W roku ubiegłym z pomocy Ośrodka skorzystało 69 osób. Odbyło się 108 spotkań. Z poradnictwa pedagogicznego i terapeutycznego w Ośrodku skorzystało 19 osób (25 wizyty). Problemy dotyczyły głównie przemocy w rodzinie, trudności w funkcjonowaniu społecznym, problemów wychowawczych z dziećmi, konfliktów, zarówno rówieśniczych, jak i z dorosłymi. Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 43 osoby (73 wizyty). Problemy dotyczyły głównie: utraty bliskiej osoby, problemów dorastania, przemocy ze strony bliskich, trudności w funkcjonowaniu społecznym, problemów wychowawczych i konfliktów rodzinnych. Z poradnictwa prawnego skorzystało 7 osób (10 wizyt). Spotkania odbywały się z inicjatywy i woli osoby doświadczającej kryzysu. Pomocą objęte zostały osoby z miejscowości: Starej Kamienicy, Płoszczyny, Kowar, Mysłakowic, Piechowic, Wojcieszyce, Wojanowa, Strużnicy, Janowic Wielkich, Podgórzyna, Siedlęcina i Szklarskiej Poręby.

Dzięki porozumieniu zawartemu w roku 2018 z Powiatem Lubańskim kobiety w ciąży, kobiety z dziećmi oraz inne osoby sprawujące opiekę nad dziećmi pochodzące z powiatu jeleniogórskiego, które znajdują się w kryzysie (w tym także w związku z przemocą domową) korzystają ze specjalistycznego wsparcia oraz pomocy w postaci schronienia w Ośrodku Wsparcia w Pobiednej. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystały trzy matki z dziećmi (piątka dzieci).

W roku 2019 Powiat Jeleniogórski powierzył Powiatowi Lubańskim wykonanie zadania polegającego na pozostawianiu w gotowości do zapewnienia schronienia mieszkańcom z terenu powiatu jeleniogórskiego, znajdujących się w stanie kryzysu, świadczeniu usług w zakresie interwencji kryzysowej. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystały cztery osoby.

Centrum w toku bieżącej działalności współpracowało głównie z ośrodkami pomocy społecznej, szkołami, Sądem, Policją.

VII. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2019 „POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2015-2020”

Uchwałą Nr V/23/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 roku przyjęto do realizacji „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020”. Program jest skorelowany z treścią „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020” przyjętej Uchwałą Nr V/21/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 r. Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez realizację celów szczegółowych. Realizacja zadań przebiega wielopoziomowo przy współpracy szeregu instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Poniżej przedstawiono realizację Programu w roku 2019.

1. Edukacja i wzrost poziomu świadomości społecznej nt. przemocy w rodzinie w celu uwrażliwienia na sytuację ofiar przemocy i zwalczania stereotypów utrudniających pomaganie

W 2019 roku w działania edukacyjne aktywnie włączyły się szkoły funkcjonujące na terenie powiatu jeleniogórskiego, Publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (w Kowarach i Szklarskiej Porębie) oraz Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze wraz z podległymi jej czterema gminami miejskimi oraz pięcioma gminami wiejskimi. Prowadzono działania informacyjno – profilaktyczne, wśród społeczności lokalnych, dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udostępnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie. Jednocześnie przekazywano informacje o instytucjach

udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy. Ponadto zamieszczono ww. informacje na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze i w poszczególnych jednostkach oraz komórkach organizacyjnych KMP. Kierując się dbałością o edukację interesantów ww. informacje umieszczono także na tablicach ogłoszeń w KMP i w siedzibach instytucji zajmujących się tym zjawiskiem. Misją funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji było inicjowanie działań edukacyjno – informacyjnych, ukierunkowanych również do tych mieszkańców, którzy nie są objęci procedurą NK, po to by zapobiegać zjawisku przemocy w rodzinie.

Z zebranych informacji wynika, że na terenie szkół realizowane były programy profilaktyczno-wychowawcze m. in. „Przeciwdziałanie agresji i przemocy w środowisku”, „Mediacje rówieśnicze jako metoda skutecznego rozwiązywania konfliktów”, „Profilaktyka zachowań agresywnych i przemocowych”, „Radzimy sobie ze swoimi emocjami”, „Szkoła bez agresji”, „Poznajemy siebie. Moje mocne i słabe strony”, „Stop cyberprzemocy”, „Uzależnienia behawioralne”, „Trzymaj formę”, „Umiem pływać”, „Zdrowo jem więcej wiem”, „Rymcerze - Nie zmarnuj swojego życia” - warsztaty profilaktyczne dla uczniów i nauczycieli, „Fonoholizm – nałogowe i niekontrolowane korzystanie z telefonów komórkowych”, „Unplugged”, „Bezpieczne zabawy”, „Przestrzeganie norm i zasad, a poczucie bezpieczeństwa w szkole”, „Jestem bezpieczny w szkole i poza nią” - uczniowie poznali zasady obowiązujące na terenie szkoły, nauczyli się planować bezpieczne zabawy podczas przerw, „Bezpiecznie i zdrowo”, „Dziecko w sieci- wirtualny świat, szanse i zagrożenia”, „Stop używkom – wybieram zdrowie” - na czym polega mechanizm uzależnienia, poznali zasady zdrowego odżywiania, „Jak pomóc dziecku w nauce”, „Aktywny styl życia receptą na zdrowie i harmonię rodzinną” – propagowanie sposobów spędzania czasu wolnego służącego wzmocnieniu więzi rodzinnych, „ Jak nauczyć nastolatka radzenia sobie ze stresem”, „Zrozumieć nastolatka”, „Twój nastolatek, a alkohol. Rodzicielskie interwencje – jak i gdzie szukać pomocy. Poradnik dla rodziców i opiekunów.” Dziecko w sieci – „Wirtualny świat” - szanse i zagrożenia, „Hejt i mowa nienawiści” – profilaktyka przeciwdziałania agresji, „Nie ufaj osobom obcym” – kształtowanie odpowiedzialności za własne bezpieczeństwo, „Nieprawidłowa komunikacja” – czyli jak powstaje plotka. Wychowawcy przeprowadzali rozmowy dotyczące „ustawek”, „Fali nienawiści”, „Hejtu”, sposobów powstrzymywania spirali nienawiści w celu poszerzenia świadomości wokół zjawiska „hejtu”, pokazano prezentacje sposobów reagowania na treści szerzące nienawiść.

W ramach programów uczniowie angażowani byli w liczne zajęcia warsztatowe dotyczące życzliwości, asertywności, przeciwdziałania uzależnieniom, zdrowego stylu życia, wspierania różnych form spędzania czasu wolnego, znajomości praw dziecka, prawidłowej komunikacji, bezpieczeństwa w sieci oraz zapobiegania przemocy i agresji. Warsztaty prowadzone były przez pedagogów szkolnych, pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie: „Stop cyberprzemocy”, „Przemoc i cyberprzemoc”, „Komputer, Internet, Gry – Nauka i Zabawa, czy Uzależnienie”, „Wpływ gier komputerowych zawierających przemoc”, „Radzimy sobie ze swoimi emocjami”, „Poznajemy siebie. Moje mocne i słabe strony”, „Profilaktyka zachowań ryzykownych”, „Mediacje rówieśnicze jako metoda skutecznego rozwiązywania konfliktów”. Przeprowadzono trening kontroli złości „Zaradny kot” w związku z narastającym konfliktem rówieśniczym i słabo rozwiniętymi kompetencjami uczniów w zakresie kontrolowania nieprawidłowych zachowań oraz stosowania asertywności w sytuacjach krytycznych komunikatów i zaczepek słownych. Zrealizowano sesje TUS w klasach 1-8 na podstawie diagnozy umiejętności społecznych wg modelu A. Goldsteina. Przeprowadzono zajęcia z treningu rozwoju moralnego wg modelu A. Goldsteina z zastosowaniem metody dylematów moralnych z wykorzystaniem scenariuszy dotyczących takich sytuacji jak: kradzież, kłamstwo, zagrożenia zdrowia i życia innych.

Uczniowie brali udział w zajęciach pozalekcyjnych takich jak: SKS, koło plastyczne, koło języka migowego, koło historyczne, koło wokalne i inne ukierunkowane na aktywne spędzanie czasu wolnego. Brali udział w szkolnych konkursach plastycznych „Stop przemocy” oraz w konkursach promujących zdrowe odżywianie.

Szkoły współpracowały systematycznie z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi. Pracownicy Poradni organizowali konsultacje indywidualne dla uczniów, ich rodziców i opiekunów prawnych. Ponadto, przeprowadzono terapie rodzinne i indywidualne na terenie Poradni w sytuacji problemów z alkoholem, konfliktów w rodzinie, problemów wychowawczych, przemocy w rodzinie, cyberprzemocy, ADHD, zachowań opozycyjno-buntowniczych. Dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych organizowali spotkania informacyjno-edukacyjne: „Jak radzić sobie z emocjami w zdrowy sposób”, „Trening zastępowania agresji”, „Trening zachowań konstruktywnych – radzenie sobie ze złością”, „Cyberprzemoc”, „Poczucie wartości”, „Przyjaciele Zippiego”- cykliczne zajęcia nie koncentrujące się na dzieciach z konkretnymi problemami, ale promujące zdrowie emocjonalne wszystkich małych

dzieci, „Agresja i jej przyczyny”, „Przestrzeganie norm i zasad, a poczucie bezpieczeństwa”, „Jestem bezpieczny w szkole i poza nią”,

W szkołach przeprowadzano indywidualne lub grupowe pogadanki z dziećmi i rodzicami na temat rozpoznawania uczuć, wzmacniania samooceny, radzenia sobie z problemami, form pomocy, życia bez przemocy, zachowania bezpieczeństwa i zasad prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Motywowano uczniów i rodziców do korzystania z form terapii w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkół oraz w innych instytucjach do tego powołanych. Dodatkowo, w celu wzmocnienia więzi rodzinnych, na terenie szkół organizowano cyklicznie festyny rodzinne, kiermasze świąteczne z udziałem rodziców i rodzin uczniów, „Święto piezzonego ziemniaka”, „Szkoła promująca zdrowie” – wspieranie aktywności społecznej rodzin, uroczystości z okazji Dnia Mamy i Taty, wizyta wolontariuszy jednej ze szkół (pod opieką pedagoga w)Domu Pomocy Społecznej z okazji „Dnia babci i dziadka”.

Podczas festynów działały Punkty Informacyjne, w których można było otrzymać ulotki i materiały z danymi instytucji świadczącymi pomoc rodzinom. Prowadzone były działania edukacyjne, mające na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, nadużywaniem alkoholu jako czynnika wywołującego przemoc, prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na spotkaniach z rodzicami rozdawano ulotki informacyjne gdzie szukać pomocy, do kogo się zwrócić, rozdawano broszury „Przemoc w rodzinie – sytuacja osób doświadczających przemocy w rodzinie”, „Wpływ uzależnienia na życie rodzinne”, „Nadużywanie alkoholu a problem przemocy domowej”, „Stop agresji”.

Edukacji i wzrostowi poziomu świadomości społecznej związanej z przemocą domową, uwrażliwieniu na sytuację ofiar przemocy i zwalczaniu stereotypów utrudniających pomaganie służą kampanie informacyjne (organizowane przez Szkoły, Ośrodki Pomocy Społecznej) oraz liczne publikacje opracowywane i rozpowszechniane m.in. przez Rzecznika Praw Dziecka, Pełnomocnika Rządu Do Spraw Równego Traktowania i Zespoły Interdyscyplinarne w formie broszur, plakatów, ulotek czy informatorów. Na stronie internetowej Centrum zamieszczano informacje dotyczące przemocy, instytucji udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy, procedury „Niebieskie Karty”, placówek zapewniających schronienie, podmiotów prowadzących programy korekcyjno-edukacyjne, a także przepisy i porady prawne.

Ponadto, funkcjonariusze policji przekazywali informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy. Informacje zamieszczano na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze oraz poszczególnych jednostek oraz komórek KMP. Celem Policji było inicjowanie działań edukacyjno – informacyjnych skierowanych również do mieszkańców nieobjętych procedurą NK. Pracownicy Wydziału Prewencji oraz Wydziału ds. Nietletnich i Patologii Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze organizowali zajęcia profilaktyczno-edukacyjne i informacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów związanych z agresją i przemocą, bezpiecznego spędzania czasu wolnego (w szczególności w ramach akcji „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”) zapobiegając przemocy i zachowaniom agresywnym. Jednocześnie podejmowano inicjatywy dotyczące przeciwdziałania zjawiskom uzależnień i patologii wśród dzieci i młodzieży. W ramach pedagogizacji rodziców edukowano dorosłych na terenie szkół i placówek wszystkich szczebli w powiecie w zakresie wychowywania bez przemocy, w tym promowano prawidłowe metody wychowawcze i wszelkie formy wspólnego spędzania czasu wolnego, służące wzmacnianiu więzi rodzinnych.

2.Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie

W ramach i w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej, udzielający wsparcia mieszkańcom powiatu jeleniogórskiego. W ramach Ośrodka świadczona jest bezpłatna pomoc ofiarom przemocy w rodzinie lub innej sytuacji kryzysowej, w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego. Ośrodek oferuje możliwość kontaktu osobistego w Ośrodku, telefonicznego, jak i poza Ośrodkiem. Ośrodek jest czynny codziennie od poniedziałku do piątku (również świadczy dyżury popołudniowe) oraz realizuje możliwość wsparcia w godzinach wieczornych i weekendy w ramach interwencji kryzysowej. W 2019 r. do Ośrodka Interwencji Kryzysowej, z problemem przemocy w rodzinie zgłosiło się 17 osób z powiatu jeleniogórskiego. Osoby te skorzystały z indywidualnej pomocy psychologicznej. Od 2018 r. kobiety z dziećmi, kobiety w ciąży (także ojcowie z małoletnimi dziećmi i inne osoby sprawujące opiekę nad dziećmi) pochodzące z powiatu jeleniogórskiego, które znajdują się w kryzysie (w tym również w związku z przemocą w rodzinie) mogą otrzymać pomoc

w postaci schronienia oraz specjalistycznej pomocy w Ośrodku Wsparcia w Pobiednej. Powiat Jeleniogórski podpisał porozumienie z Powiatem Lubańskim w zakresie zapewnienia tym osobom całodobowego, okresowego pobytu i specjalistycznego wsparcia. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystały trzy matki z dziećmi (pięcioro dzieci). W roku 2019 Powiat Jeleniogórski powierzył Powiatowi Lubańskim wykonanie zadania polegającego na pozostawaniu w gotowości do zapewnienia schronienia mieszkańcom z terenu powiatu jeleniogórskiego, znajdujących się w stanie kryzysu, świadczeniu usług w zakresie interwencji kryzysowej. W ubiegłym roku z tej formy pomocy skorzystały cztery osoby.

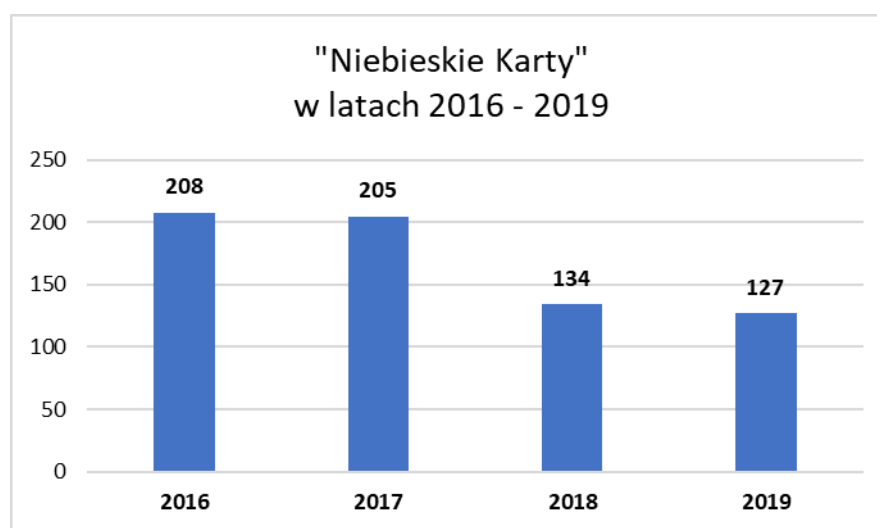
W powiecie jeleniogórskim funkcjonuje osiem punktów konsultacyjnych, pomagających ofiarom przemocy w rodzinie:

- ⇒ Punkt Interwencji Kryzysowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Szklarskiej Porębie,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Karpaczu,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Piechowicach,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny ds. Pomocy Rodzinie, Zapobiegania Przemocy i Profilaktyki Uzależnień przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Podgórzynie,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Gminie Janowice Wielkie,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny dla Osób Współuzależnionych od Alkoholu w Gminie Janowice Wielkie,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Janowice Wielkie,
- ⇒ Punkt Konsultacyjny dla osób Uzależnionych i ich Rodzin w Kowarach.

W ramach Punktów świadczona jest pomoc psychologiczna, terapeutyczna, prawna, wsparcie interwenta kryzysowego oraz specjalistyczne poradnictwo. Prowadzona jest działalność informacyjna nt. przemocy w rodzinie i przeciwdziałania temu zjawisku, kryzysu i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, praw przysługujących ofiarom przemocy oraz instytucji i organizacji udzielających pomocy.

Dzieci i młodzież, zagrożone przemocą w rodzinie objęte były wsparciem w zakresie zajęć socjoterapeutycznych, które odbywały się w każdą środę w specjalistyczno-opiekuńczej placówce wsparcia dziennego „Cegiełka” w Szklarskiej Porębie.

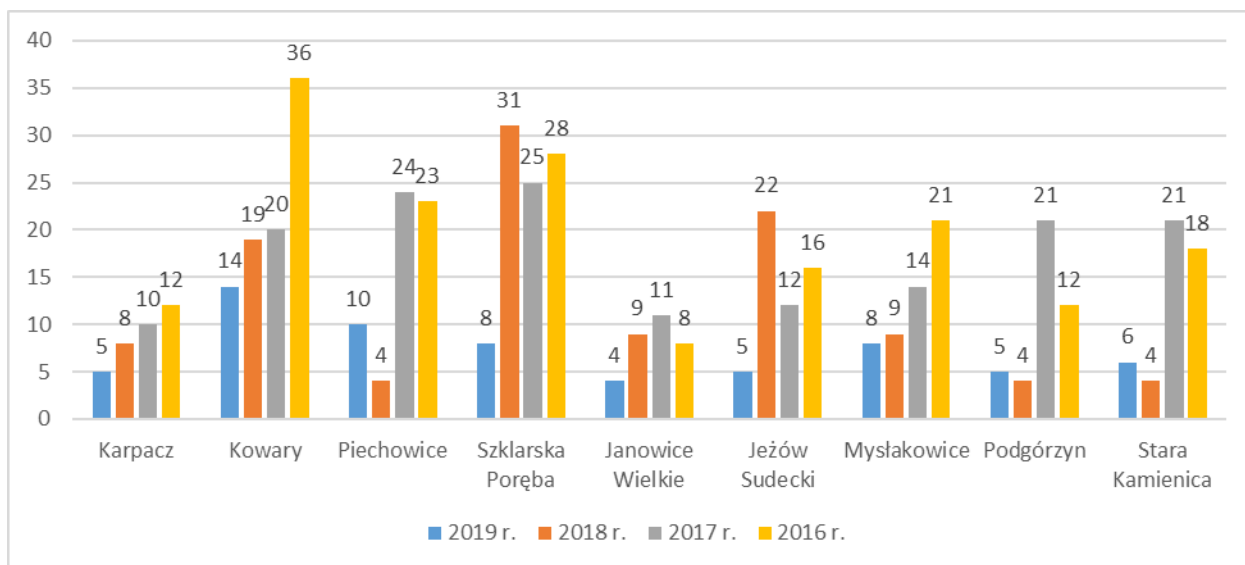
Z danych Ośrodków Pomocy Społecznej wynika, że w 2019 r. procedurę „Niebieskiej Karty” wszczęto w 127 przypadkach. W stosunku do lat ubiegłych odnotowano spadek – co wskazano na wykresie.

Źródło: dane z OPS

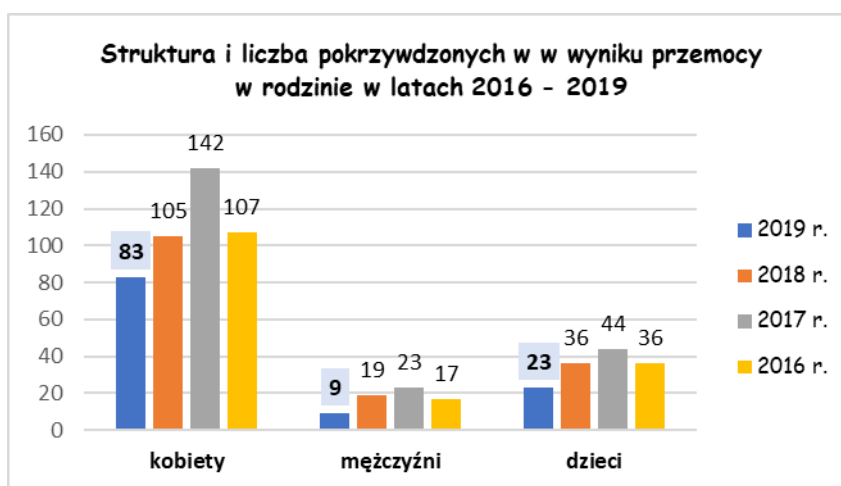
Z danych Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze wynika, że w roku 2019 na terenie powiatu przeprowadzono 65 interwencji domowych, i jest to spadek w stosunku do lat ubiegłych (rok 2016 – 174, rok 2017 – 158, rok 2018 - 110). W trzech Gminach (Piechowice, Podgórzyn Stara Kamienica) wystąpił wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Niniejsze, w odniesieniu do poszczególnych Gmin, zilustrowano poniżej.

Liczba interwencji domowych wg Gmin w latach 2016 – 2019

Źródło: dane Policji

Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej wyniosła 115 osób (2015 r. - 182, 160 – w 2016 r., 209 – w 2017 r., 2018 r. - 160), z przewagą kobiet i dzieci, co zilustrowano na wykresach poniżej:

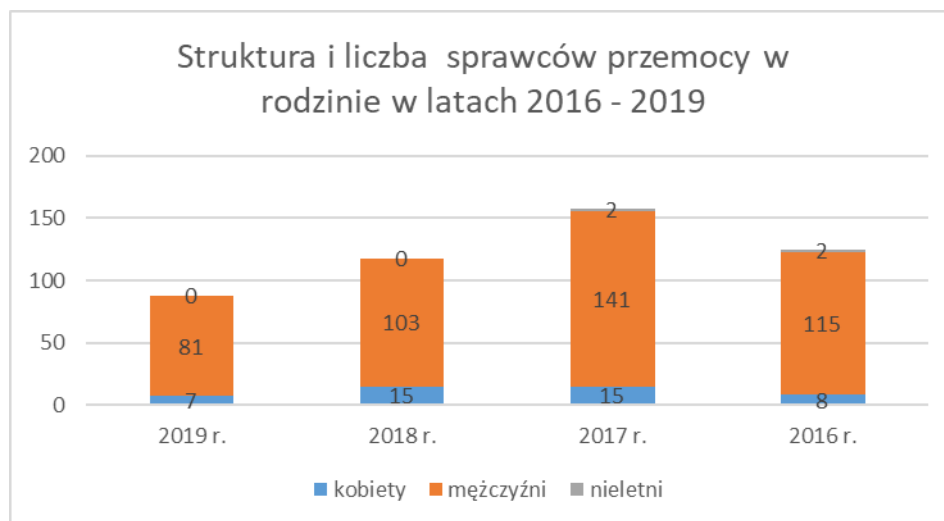
Źródło: dane Policji

Porównując dane z latami ubiegłymi, w większości odnotowano spadek.

W ramach bieżącej działalności dotyczącej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie Policja podejmuje działania interwencyjne, w szczególności polegające na realizowaniu procedury „Niebieskie Karty”, udzielaniu im ochrony przed osobami stosującymi przemoc oraz pomocy w zapewnieniu schronienia, wspieraniu w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej. Ponadto, oferowane wsparcie obejmuje pomoc w kierowaniu do bezpłatnego, indywidualnego lub grupowego poradnictwa specjalistycznego, świadczonego przez psychologów, pedagogów, terapeutów, interwentów, prawników, pracowników socjalnych zatrudnionych w Miejskich/Gminnych Ośrodkach Pomocy Społecznej i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze.

3.Oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie

Z danych Policji wynika, że w roku 2019 liczba sprawców przemocy domowej na terenie powiatu jeleniogórskiego zmalała w stosunku do lat poprzednich i wyniosła 88 osób (2016 r. – 125, 2017 r. – 158, 2018 r. - 118) . Niezmiennie jednak, w przeważającej liczbie sprawcami przemocy są mężczyźni.

Źródło: dane Policji

W roku sprawozdawczym wielokrotnie podejmowano działania interwencyjne wobec sprawców przemocy w rodzinie (m.in. procedura „Niebieskiej Karty”, izolowanie sprawców przemocy w rodzinie od osób pokrzywdzonych). W uzasadnionych przypadkach prowadzono postępowania dotyczące znęcania się psychicznego i fizycznego). Celem oddziaływań była zmiana zachowań agresywnych oraz postaw społecznie nieakceptowanych. Na bieżąco przekazywano wiedzę na temat zjawiska przemocy domowej, zasad budowania prawidłowych relacji z partnerami, rodzicami, dziećmi. Edukowano, w jaki sposób można rozwiązywać konflikty w rodzinie bez stosowania agresji i przemocy. Zapraszano sprawców przemocy do udziału w posiedzeniach grup roboczych działających przy Zespołach Interdyscyplinarnych. Nakłaniano do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym. W roku 2019 metodą Duluth realizowano program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy wspólnie z Miastem Jelenia Góra. Udział w programie jest dobrowolny. O włączenie w rekrutację i wytypowanie potencjalnych kandydatów na bezpłatne warsztaty dla osób stosujących przemoc w rodzinie zwrócono się do wszystkich funkcjonujących w powiecie ośrodków pomocy społecznej, zespołów interdyscyplinarnych, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz parafii. O zaangażowanie w sprawę poproszono także zespoły kuratorskiej służby sądowej wykonujące orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich oraz karnych w Jeleniej Górze. Nie wskazano żadnej osoby.

W przypadku, gdy przemoc w rodzinie towarzyszy problem uzależnień, mieszkańcy Szklarskiej Poręby mieli możliwość korzystania z poradnictwa diagnostyczno-lekarskiego (lekarza psychiatry), terapeutycznego oraz indywidualnych sesji i terapii na terenie Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia „Radzimowice” w Szklarskiej Porębie.

4. Poprawa skuteczności działań osób i służb zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Realizacja działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie wymaga współpracy szeregu instytucji i podmiotów (OPS, Sądy, kuratorzy sądowi, instytucje oświatowe, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Policja i in.), gdyż są to działania wielopoziomowe, zróżnicowane lub wzajemnie uzupełniające się. Funkcjonujące w gminach powiatu Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie składają się z przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W ich skład wchodzi także kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy. W ramach Zespołu tworzy się grupy robocze w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonują we wszystkich Gminach powiatu. Na bieżąco diagnozowano i monitorowano rozmiary przemocy w rodzinie w powiecie, poddawano analizie formy i efekty udzielonego wsparcia (zbieranie informacji dotyczących rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie, a w szczególności w rodzinach, gdy przemoc powielana była z pokolenia na pokolenie). Przedstawiciele poszczególnych instytucji opracowywali i realizowali plan działania pomocy rodzinie. Następnie podejmowano działania w środowisku zagrożonym przemocą,

w celach zapobiegawczych bądź interwencje w środowisku dotkniętym patologią. Zacieśniono współpracę między pracownikami różnych służb, instytucji i organizacji pozarządowych. Aktualizowano bazę danych o instytucjach pomocowych oraz prowadzono stałą wymianę informacji z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy. Udostępniano informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Uczestniczono w spotkaniach instruktażowych (szkoleniach), w tym podczas posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych. Uczestniczyli w nich przedstawiciele różnych grup zawodowych zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie. Zorganizowano konferencje np. „Jak pomóc dziecku krzywdzonemu”. W przedsięwzięciach uczestniczyli przedstawiciele lokalnych i międzynarodowych instytucji działających na rzecz i dla dobra dzieci oraz ich rodziców.

Doskonalenie umiejętności i doksztalcanie przedstawicieli właściwych instytucji i służb pomocowych, to istotny element poprawy skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W tym celu w roku 2019 podejmowano szereg inicjatyw:

- ⇒ pedagodzy i psycholodzy szkolni systematycznie pogłębiali wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestnicząc w organizowanych cyklicznie przez pracowników Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kowarach, spotkaniach roboczych
- ⇒ wychowawcy i pedagodzy uczestniczyli w cyklicznych spotkaniach informacyjno-edukacyjnych organizowanych w Poradni dotyczących zjawiska rosnących zachowań przemocowych wśród młodzieży i ich rodzin oraz wzrastającym zjawiskiem autoagresji
- ⇒ nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach: „Przeciwdziałanie uzależnieniom od środków psychoaktywnych”, „Stop agresji i przemocy”, szkolenie z ekspertem – „Praktyczne aspekty interwencji wobec osoby doświadczającej przemocy i sprawcy przemocy”, „Przemoc seksualna wobec dziecka”, „Jak rozwijać umiejętności społeczne”, „Rozwiązywanie problemów poprzez aktywizującą metodę KAPELUSZE DE BONO”
- ⇒ warsztaty profilaktyczne dla nauczycieli z pracownikiem MONARU
- ⇒ szkolenie dla pracowników socjalnych z terenu powiatu na temat „Efektywna praca Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych”
- ⇒ pracownicy Policji uczestniczyli w spotkaniach instruktażowych (szkoleniowych), w tym podczas posiedzeń w Zespołach Interdyscyplinarnych i grupach roboczych, celem bieżącego podnoszenia umiejętności oraz wymiany doświadczeń zawodowych
- ⇒ PCPR w Jeleniej Górze przeprowadziło trzy szkolenia, w których uczestniczyło 17 rodzin zastępczych. Szkolenia obejmowały następującą tematykę:
 - „Rodzina razem przeciw cyberprzemocy”,
 - „Komunikacja z małym dzieckiem”.

Różnorodność podejmowanych działań, pogłębianie wiedzy i doskonalenie umiejętności oraz współpraca pomiędzy podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy to efekty w postaci wzrostu poziomu wiedzy o tym zjawisku i sposobach radzenia sobie z tym problemem oraz zmiany sposobu postrzegania przez społeczność lokalną zjawiska przemocy.

VIII. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2019 „POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ na lata 2018 – 2020”

W roku 2018 opracowano i przyjęto do realizacji *Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020*. Program przyjęto Uchwałą Nr XLIV/223/2018 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 28 marca 2018 r. Celem głównym Programu jest rozwój rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie jeleniogórskim, poprzez realizację n/w celów szczegółowych:

1. Podejmowanie działań zmierzających do powstawania nowych rodzin zastępczych.
2. Zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego.
3. Zapewnienie odpowiedniej jakości pracy Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
4. Współpraca z różnymi instytucjami i podmiotami w zakresie ochrony dziecka i wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnianiu zadań.
5. Zapewnienie miejsc w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu jeleniogórskiego.

1. Podejmowanie działań zmierzających do powstawania nowych rodzin zastępczych

Centrum podejmowało działania dotyczące promowania rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskiwania nowych rodzin. Prowadzona jest strona internetowa, na której znajduje się informacja o ciągłym naborze kandydatów na rodziców zastępczych, relacje z ważnych wydarzeń oraz aktualności dotyczące rodzicielstwa zastępczego. Podejmowano i uczestniczono w przedsięwzięciach przybliżających obszar związany z rodzinną pieczę zastępczą (m.in. kampania promocyjno-informacyjna „Rodzic zastępczy pilnie poszukiwany”- rozprowadzanie kalendarzy, plakatów i ulotek związanych z rodzinną pieczę zastępczą”). W roku 2019 podpisano umowę o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego. Na terenie powiatu funkcjonowały zatem dwa pogotowia rodzinne, co pozwoliło na bieżąco realizować postanowienia sądowe.

2. Zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego

W roku 2019 nie wystąpiły żadne zakłócenia w wypłacie wynagrodzeń, świadczeń i dodatków przysługujących rodzinom zastępczym. W roku 2019 w powiecie funkcjonowało 128 rodzin zastępczych, w których przebywało 162 dzieci. Wśród nich występują rodziny z dziećmi pochodzącymi z innych powiatów (28 RZ - 33 dzieci), a 25 dzieci z naszego powiatu przebywało w 23 rodzinach zastępczych w innych powiatach. W tych przypadkach, zwrot wydatków odbywał się stosownie do zawieranych porozumień.

W roku 2019 Centrum na bieżąco prowadziło indywidualne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne oraz prawne. Rodzinom umożliwiono dostęp do szeroko rozumianego wsparcia, które realizuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Trudności, na jakie najczęściej wskazywały rodziny to:

- problemy wychowawcze (kłamstwa, zachowania agresywne i buntownicze),
- błędy w komunikacji na linii rodzic zastępczy – nastolatek,
- obniżone poczucie własnej wartości u dzieci przebywających w pieczy zastępczej, niska samoocena, problemy emocjonalne dzieci.

W odpowiedzi na potrzeby, rodzinom zastępczym, zapewniono możliwość udziału w szkoleniach mających na celu podniesienie umiejętności i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Była to także okazja do poznania się, wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia.

W roku 2019 przeprowadzono 3 szkolenia, w których uczestniczyło 17 rodzin zastępczych (2018 r. – 5 szkoleń, 26 rodzin zastępczych). Szkolenia obejmowały następującą tematykę:

- ⇒ „Rodzina razem przeciw cyberprzemocy”,
- ⇒ „Komunikacja z małym dzieckiem”.

Kolejną formą pomocy zorganizowaną przez Centrum dla funkcjonujących w powiecie rodzin zastępczych jest grupa wsparcia. Składa się ona z osób o równym wobec siebie statusie, połączonych wspólnym problemem i chęcią radzenia sobie z nim. Udział w grupie wsparcia jest dobrowolny, zgodny z wewnętrzną gotowością poszczególnych osób i rodzin.

W roku 2019 w powiecie funkcjonowało 128 rodzin zastępczych, w których przebywało 162 dzieci. Podobnie jak w roku ubiegłym, Centrum zatrudniało 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, dwóch w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy i trzech na podstawie umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Koordynator może mieć pod opieką nie więcej niż 15 rodzin zastępczych. W roku 2019 opieką koordynatora objęto 75 rodzin zastępczych, a w stosunku do pozostałych rodzin (ok. 53) zadania koordynatora wykonywał organizator rodzinnej pieczy zastępczej. Część środków finansowych na zatrudnienie koordynatorów pozyskano z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Ogólny koszt zadania to kwota 200 821,71 zł, z tego 59 079 zł to środki pozyskane (2018 r. – 191 240 zł wraz z kosztami zatrudnienia, z tego 65 813 zł to środki pozyskane).

Koordynatorzy wspierali rodziny zastępcze w trudach codziennej pracy i pomagali w rozwiązywaniu występujących trudności. Współpracowali z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, pracownikami ośrodków pomocy społecznej, psychoterapeutami, psychiatrami. W przypadkach tego wymagających, zapewniali rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy np. psychiatrycznej. Elastyczna forma zatrudniania koordynatorów umożliwia wykonywanie

obowiązków, w tym kontakt z dzieckiem w domu i poza nim, również poza standardowymi godzinami pracy (popołudnia, godziny wieczorne, soboty, niedziele). Częstotliwość kontaktów umożliwia pełniejszy ogląd dotyczący sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka oraz wywiązywania się z roli rodziców zastępczych, sprzyja budowaniu zaufania niezbędnego w procesie ochrony dziecka i wsparcia rodziny. Oprócz środków na zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pozyskano również środki w wysokości 12 624 zł na sfinansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w rodzinach zastępczych (rodzina zastępcza z jednym dzieckiem).

Dzięki współpracy z Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, w okresie od 4 do 17 sierpnia 2019 r. w Ośrodku Wypoczynkowym „SOLARIS” w nadmorskiej miejscowości Dźwirzyno, 10–oro dzieci rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej uczestniczyło w kolonii. Ponadto, jedna rodzina zastępcza pod koniec roku otrzymała pomoc rzeczową w ramach akcji „Szlachetna Paczka”. W 2019 roku Centrum uczestniczyło w programie „Zobacz lepszą przyszłość” organizowanym przez Grupę Essilor w partnerstwie z Fundacją Przyjaciółka. W ramach akcji dokonano przesiewowego badania wzroku 6-orga dzieci, czworo wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej otrzymało okulary.

3. Zapewnienie odpowiedniej, jakości pracy Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Funkcjonujący w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej realizuje zadania Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W jego skład wchodzi: kierownik, pedagog, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog oraz radca prawny. W roku 2019 zatrudniano 5 koordynatorów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, każdy koordynator miał pod opieką łącznie nie więcej niż 15 rodzin zastępczych. W analizowanym okresie, wszystkie prośby rodziców zastępczych o przydzielenie koordynatora zostały rozpatrzone pozytywnie.

Koordynatorzy systematycznie podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych oraz samokształcenie. Ponadto, korzystali z poradnictwa zawodowego, służącego zachowaniu i wzmocnieniu kompetencji oraz przeciwdziałaniu zjawisku wypalenia zawodowego.

W sytuacjach tego wymagających (m.in. spotkania dzieci z rodzicami) do dyspozycji pracowników pozostają dwa odpowiednio wyposażone pokoje zapewniające intymność i poufność spotkań.

4. Współpraca z różnymi instytucjami i podmiotami w zakresie ochrony dziecka i wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnianiu zadań

Realizacja zadań związanych z pieczą zastępczą opierała się na współpracy i zaangażowaniu wielu służb, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny. Wśród nich należy wymienić m.in. ośrodki pomocy społecznej, sądy i ich organy pomocnicze, instytucje oświatowe, podmioty lecznicze. Współpraca ta przybierała mniej lub bardziej sformalizowane formy służące wymianie informacji oraz konieczności zapewnienia dzieciom opieki. Ważnym źródłem informacji były szkoły i ośrodki pomocy społecznej. Ośrodki na bieżąco informowano o funkcjonujących na ich terenie rodzinach zastępczych. Szkoły (przedszkola) przekazywały opinie dotyczące funkcjonowania dziecka w szkole (przedszkolu) oraz przebieg współpracy z rodzicami zastępczymi. Centrum, dwa razy w roku, (co sześć miesięcy) formułowało zapytania dotyczące zakresu, o którym mowa wyżej. Zatrudniani przez Centrum koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej podejmowali bezpośrednią współpracę z wieloma instytucjami – w odniesieniu do konkretnego dziecka. Ocena sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej odbywała się w trybie posiedzeń z udziałem rodziców zastępczych, psychologa, pedagoga, właściwych asystentów rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodziców dziecka (z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej). Do udziału w posiedzeniu w sprawie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej zapraszano również przedstawicieli sądu rodzinnego, ośrodków pomocy społecznej, instytucji oświatowych, a także osoby bliskie dziecku. Oceny dokonywano pod kątem zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej i możliwości powrotu do domu. W roku 2019 odbyło się 227 posiedzeń. Dzięki współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, część posiedzeń miała charakter „wyjazdowy” - posiedzenia zespołu odbywały się w ich siedzibach. Pracownicy Centrum organizując spotkania w Gminach ułatwiali przybycie wszystkim zainteresowanym, bez potrzeby dojazdu do Jeleniej Góry, gdzie mieści się siedziba Centrum. Do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze przekazano 209 opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

5. Zapewnienie miejsc w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem placówek opiekuńczo - wychowawczych na terenie powiatu jeleniogórskiego

W powiecie funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego:

⇒ Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie, liczy 30 miejsc.

⇒ Dom dla Dzieci NADZIEJA w Przesiece, liczy 14 miejsc.

Druga z wymienionych placówek prowadzona jest na zlecenie powiatu przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie NADZIEJA z siedzibą w Jeleniej Górze. Umowę zawarto na okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2021 roku.

Obie placówki posiadają zezwolenie na prowadzenie działalności - wpis do rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego.

W przypadku braku możliwości umieszczenia dzieci w wymienionych wyżej placówkach, dzieci umieszczane są w placówkach poza powiatem.

IX. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2019 „POWIATOWEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO W ZAKRESIE PROMOWANIA I WDROŻENIA PRAWDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE NA LATA 2017 - 2020”

Uchwałą Nr XXXI/161/2017 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 kwietnia 2017 roku przyjęto do realizacji „Powiatowy Program Profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2017-2020”. Program ten pozostaje w spójności z „Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020”, przyjętym Uchwałą Nr V/23/2015 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 26 lutego 2015 roku. Celem głównym programu jest promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Jeleniogórskim.

Realizacja zadań przebiega wielopoziomowo przy współpracy szeregu instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie. Poniżej przedstawiono realizację Programu w roku 2019.

1. Wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej roli rodziny

W 2019 roku, w działania wspomagające wychowawczą i edukacyjną rolę rodziny, aktywnie włączyły się szkoły funkcjonujące na terenie powiatu jeleniogórskiego, Publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (w Kowarach i Szklarskiej Porębie) oraz Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze wraz z podległymi jej pięcioma Komisariatami.

Z zebranych informacji wynika, że na terenie szkół realizowane były programy profilaktyczno-wychowawcze m. in. „Przeciwdziałanie agresji i przemocy w środowisku”, „Mediacje rówieśnicze jako metoda skutecznego rozwiązywania konfliktów”, „Profilaktyka zachowań agresywnych i przemocowych”, „Radzimy sobie ze swoimi emocjami”, „Szkoła bez agresji”. Uczniowie wzięli udział w Kampanii społecznej „Bądźmy poszukiwaczami AUTORYTETU”. To kampania profilaktyczno – edukacyjna kierowana do uczniów klas VIII, ich rodziców, nauczycieli. Jej realizacja polegała na przeprowadzeniu działań w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych, szczególnie antyspołecznych i przestępczych, wzmacnianie znaczenia rodziny, autorytetu rodziców i wychowawców. Pedagogizacja rodziców przeprowadzana była przez wychowawców (na zebraniach klasowych) w formie pogadarek na temat promowania prawidłowych metod wychowawczych i życia bez przemocy, życia w rodzinie, właściwych relacji między jej członkami, przekazywania wskazówek odpowiedniego postępowania w rozwiązywaniu problemów, wychowania bez przemocy fizycznej, pozytywnego wzmacniania dziecka, stosowania kar i nagród. W szkołach przeprowadzano indywidualne lub grupowe pogadanki z dziećmi i rodzicami na temat rozpoznawania uczuć, wzmacniania samooceny, radzenia sobie z problemami, form pomocy, życia bez przemocy, zachowania bezpieczeństwa i zasad prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Prowadzili także warsztaty dla rodziców, m. in. „Stop

cyberprzemocy”, „Radzimy sobie ze swoimi emocjami” , „Szkoła bez agresji”, „Wpływ gier komputerowych zawierających przemoc”. Przeprowadzono diagnozę środowiska szkolnego pod kątem bezpieczeństwa. Ewaluacja z zakresu „Skuteczność działań zapobiegających zjawiskom agresji i przemocy” - ankietę skierowano do rodziców, uczniów i nauczycieli. Wychowawcy omawiali zagadnienia związane z sytuacjami trudnymi i stresującymi. Konsekwentnie reagowali na przejawy zachowań agresywnych. Zawierano kontrakty pomiędzy wychowawcami, uczniami i rodzicami. Pedagodzy szkolni i wychowawcy w ramach zajęć informacyjno-edukacyjnych prowadzili pogadanki z zakresu przeciwdziałania przemocy. Poruszana tematyka dotyczyła rodzaju przemocy (psychiczna, słowna fizyczna, materialna, seksualna), zachowań agresywnych, zapobiegania agresji słownej, fizycznej, psychicznej, sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Wystawiony był również teatr dostosowany do wieku odbiorców „Strach ma wielkie oczy”.

W szkołach przeprowadzano indywidualne lub grupowe pogadanki z dziećmi i rodzicami na temat rozpoznawania uczuć, wzmacniania samooceny, radzenia sobie z problemami, form pomocy, życia bez przemocy, zachowania bezpieczeństwa i zasad prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Motywowano uczniów i rodziców do korzystania z form terapii w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkół oraz w innych instytucjach do tego powołanych. Dodatkowo, w celu wzmocnienia więzi rodzinnych, na terenie szkół organizowano cyklicznie festyny rodzinne, kiermasze świąteczne z udziałem rodziców i rodzin uczniów, „Święto pieczonego ziemniaka”, „Szkoła promująca zdrowie” – wspieranie aktywności społecznej rodzin, uroczystości z okazji Dnia Mamy i Taty, wizyta wolontariuszy z jednej ze szkół pod opieką pedagoga w Domu Pomocy Społecznej z okazji „Dnia babci i dziadka”. Podczas festynów działały Punkty Informacyjne, w których można było otrzymać ulotki i materiały z danymi instytucji świadczących pomoc rodzinom.

Edukacji i wzrostowi poziomu świadomości społecznej związanej z przemocą domową, uwrażliwieniu na sytuację ofiar przemocy i zwalczaniu stereotypów utrudniających pomaganie służą kampanie informacyjne (organizowane przez Szkoły, Ośrodki Pomocy Społecznej) oraz liczne publikacje opracowane i rozpowszechniane m.in. przez Rzecznika Praw Dziecka, Pełnomocnika Rządu ds. Spraw Równego Traktowania oraz Zespoły Interdyscyplinarne w formie broszur, plakatów, ulotek czy informatorów. Na stronie internetowej PCPR znajdują się materiały dotyczące przemocy. W zakładce pt. „Przemoc” zamieszczono informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie, instytucji udzielających pomocy i wsparcia ofiar przemocy, procedury „Niebieskiej Karty”, placówek zapewniających miejsca schronienia, podmiotów prowadzących programy korekcyjno-edukacyjne, a także przepisy i porady prawne.

Funkcjonariusze policji przekazywali informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy. Informacje zamieszczono na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze oraz jednostkach i komórkach KMP. Celem funkcjonariuszy było inicjowanie działań edukacyjno – informacyjnych skierowanych również do mieszkańców nieobjętych procedurą NK, po to by zapobiegać zjawisku przemocy w rodzinie. Pracownicy Wydziału Prewencji oraz Wydziału ds. Nietletnich i Patologii Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze organizowali zajęcia profilaktyczno-edukacyjne i informacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów związanych z agresją i przemocą, bezpiecznego spędzania czasu wolnego (w szczególności w ramach akcji „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”) zapobiegając przemocy i zachowaniom agresywnym. Podejmowało inicjatywy ukierunkowane na przeciwdziałanie zjawiskom uzależnień i patologii wśród dzieci i młodzieży. W ramach pedagogizacji rodziców edukowano dorosłych na terenie szkół i placówek wszystkich szczebli w powiecie nt. wychowywania bez przemocy, promowano prawidłowe metody wychowawcze i wszelkie formy wspólnego spędzania czasu wolnego, służące wzmacnianiu więzi rodzinnych.

Funkcjonujący w ramach i strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielał wsparcia mieszkańcom powiatu jeleniogórskiego. Świadczone bezpłatną pomoc w zakresie problemów opiekuńczo-wychowawczych, przemocy lub innej sytuacji kryzysowej w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego. Centrum przeprowadziło także szkolenia dla rodziców zastępczych o tematyce „Rodzina razem przeciw cyberprzemocy”.

2. Wsparcie osób zawodowo zajmujących się zjawiskiem przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zwiększenie profesjonalizmu ich działań

Realizacja działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie wymaga współpracy szeregu instytucji i podmiotów (m.in. OPS, Sądy, kuratorzy sądowi, instytucje oświatowe, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Policja), gdyż są to działania wielopoziomowe, zróżnicowane lub wzajemnie uzupełniające się. Funkcjonujące w gminach powiatu Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie składają się z przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W ich skład wchodzi także kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy. Zespół koordynuje działania wszystkich instytucji pomocowych. Rozpowszechnia informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. W ramach Zespołu tworzy się grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonują we wszystkich Gminach powiatu (dziewięć Zespołów). Na płaszczyźnie pomoc społeczna - oświata - policja przebiegała systematyczna współpraca (zgłoszenia i informacje dot. interwencji w rodzinie z powodu przemocy, zaniechania ze strony rodziców czy opiekunów, podejmowanie wspólnych działań, stała wymiana informacji na temat rozmiarów tego zjawiska w powiecie oraz zaktualizowanej bazy danych o instytucjach pomocowych).

Przy wsparciu KMP w Jeleniej Górze zorganizowano Konferencję. „Jak pomóc dziecku krzywdzonemu”. W przedsięwzięciach uczestniczyli przedstawiciele lokalnych i międzynarodowych instytucji działających na rzecz i dla dobra dzieci oraz ich rodziców.

Doskonalenie umiejętności i dokształcanie przedstawicieli właściwych instytucji i służb pomocowych, to istotny element poprawy skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W tym celu w roku 2019 realizowano szereg działań:

- ⇒ pedagodzy i psycholodzy szkolni systematycznie pogłębiali wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestnicząc w organizowanych cyklicznie przez pracowników Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kowarach, spotkaniach roboczych
- ⇒ wychowawcy i pedagodzy uczestniczyli w cyklicznych spotkaniach informacyjno-edukacyjnych organizowanych w Poradni dotyczących zjawiska rosnących zachowań przemocowych wśród młodzieży i ich rodzin oraz wzrastającym zjawiskiem autoagresji
- ⇒ nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach: „Przeciwdziałanie uzależnieniom od środków psychoaktywnych”, „Stop agresji i przemocy”, szkolenie z ekspertem – „Praktyczne aspekty interwencji wobec osoby doświadczającej przemocy i sprawcy przemocy”, „Przemoc seksualna wobec dziecka”, „Jak rozwijać umiejętności społeczne”, „Rozwiązywanie problemów poprzez aktywizującą metodę KAPELUSZE DE BONO”
- ⇒ warsztaty profilaktyczne dla nauczycieli z pracownikiem MONARU
- ⇒ szkolenie dla pracowników socjalnych z terenu powiatu na temat „Efektywna praca Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych”
- ⇒ pracownicy Policji uczestniczyli w spotkaniach instruktażowych (szkoleniowych), w tym podczas posiedzeń w Zespołach Interdyscyplinarnych i grupach roboczych, celem bieżącego podnoszenia umiejętności oraz wymiany doświadczeń zawodowych
- ⇒ PCPR w Jeleniej Górze przeprowadziło trzy szkolenia, w których uczestniczyło 17 rodzin zastępczych. Szkolenia obejmowały następującą tematykę: „Rodzina razem przeciw cyberprzemocy”, „Komunikacja z małym dzieckiem”.

Różnorodność podejmowanych działań, pogłębianie wiedzy i doskonalenie umiejętności oraz współpraca pomiędzy podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy to efekty w postaci wzrostu poziomu wiedzy o tym zjawisku i sposobach radzenia sobie z tym problemem. To świadomość tego zjawiska i zmiana sposobu jego postrzegania przez społeczność lokalną.

ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2020

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.) w art. 182 ust. 5 nakłada na kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie obowiązek składania zarządowi powiatu – wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności – zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Niniejsze sformułowano poniżej:

- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania kandydatów do pełnienia tej funkcji, jako alternatywy dla instytucjonalnych form opieki,
- zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia merytorycznego i finansowego (m.in. szkolenia, dostęp do pomocy specjalistycznej, wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodziny pomocowej, wypłata przysługujących wynagrodzeń, świadczeń i dodatków),
- utrzymanie standardu dotyczącego liczby i wieku wychowanków w funkcjonujących na terenie powiatu placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- zapewnienie odpowiedniej jakości pracy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej (zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w liczbie odpowiadającej standardom określonym w ustawie, zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych),
- współpraca z różnymi instytucjami i podmiotami w zakresie ochrony dziecka i wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnianiu zadań (wymiana informacji i systematyczna komunikacja ze szczególnym uwzględnieniem niepokojących sygnałów w funkcjonowaniu dziecka i rodziny, uczestnictwo, m.in. przedstawicieli sądu, ośrodka pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych w organizowanych przez Centrum posiedzeniach, w tym dotyczących oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, przekazywanie przez szkoły (przedszkola) opinii dotyczących funkcjonowania dziecka w szkole/przedszkolu oraz przebiegu współpracy z rodzicami zastępczymi, systematyczne informowanie ośrodków pomocy społecznej o rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie gminy),
- przekształcenie Domu Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie przeznaczonego dla 30 wychowanków w dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze zgodnie z art. 230 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.)

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w art. 182 ust.5 nakłada na kierującego powiatowym centrum pomocy rodzinie obowiązek składania zarządowi powiatu corocznego sprawozdania z działalności wraz z zestawieniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.